

რუსეთის დია მუქარა

საქართველომ ერთიანი და მკაფიო პოზიცია უნდა დააფიქსიროს

“თუ საქართველოს ხელისუფლება კვლავაც ვერ შეძლებს საქართველო-რუსეთის საზღვრის რაიონში უსაფრთხოების ზონის შექმნას და გააგრძელებს გაეროს 2001 წლის 28 სექტემბრის 1373-ე რეზოლუციის უგულვებელყოფას, არ მოუღებს ბოლოს რუსეთში ბანდიტების შეღწევას და მათ თავდასხმებს მოსაზღვრე ტერიტორიებზე, რუსეთი იტოვებს უფლებას, იმოქმედოს გაეროს წესდების 51-ე მუხლის მიხედვით, რომელიც ყველა სახელმწიფოს აძლევს ინდივიდუალური და კოლექტიური თავდაცვის უფლებას,” – განაცხადა რუსეთის პრეზიდენტმა პუტინმა თავდაცვის მინისტრთან, სასაზღვრო ჯარების სარდალთან, უშიშროების ფედერალური სამსახურის უფროსთან და საკუთარი ადმინისტრაციის საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის შეფთან გუშინ სოჭში გამართულ შეხვედრაზე.

რუსეთის პრეზიდენტმა დაავალა გენერალურ შტაბს, შეისწავლოს საქართველოში განლაგებულ “ტერორისტთა ბაზებზე დარტყმების მიყენების შესაძლებლობისა და მიზანშეწონილობის საკითხი”. თუ გენშტაბის აზროვნების სტილსა და საქართველოსადმი ამ ორგანოს დამოკიდებულებას გაეთვალისწინებთ, ცხადია, რეკომენდაცია რა სახისაც იქნება.

“გთხოვთ, შეიმუშაოთ და წარმოადგინოთ ზომები საზღვრის დაცვის დამატებით გაძლიერებასთან დაკავშირებით. თავდაცვის სამინისტრომ, სხვა ძალოვან უწყებებთან ერთად, მოამზადოს სპეცოპერაციის გეგმა, ჩვენი ქვეყნის ტერიტორიაზე ბოვეიკთა მორიგი შემოსევის აღსაკვეთად,” – განაცხადა პუტინმა.

ბაზრძალაბა A5 ბავრძაბა

პუტინი გვიტყვს

REUTERS

იგორ გიორგაძე
აქრანაა პლადირჩი
პუტინის გამოსვლის
შემდეგ გამორცდა

A3

“იბარას” უფრო სძირდება
საქართველო თუ
საქართველოს
ხალისაფლობას -
“იბარა”?

A4

მიხეილ სააკაშვილისა
და ინტელიგენციის
ალიანსი ტაქნიკურ
უნივერსიტეტში

A4

II სექტემბრის
ფლისთავი

A5

“ტაროჩიზს მხოლოდ
სატანის მანინი
ნიღაბი უკეთია”

A6

კიდევ ერთი
პრობლემა რუსეთთან

A6

ანტიკორუფციული
კანონმდებლობის
სახალისაფლო
განხილვას ელის

A7

9/1 ბაზრძალაბა

A8

აპრილი		
თხილისი	24	
ქათაისი	25	
ბათუმი	26	
სოხუმი	27	
ფოთი	28	
თალავი	22	
ზუგდიდი	29	
ბორი	22	

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში	
აშშ დოლარი	2.1650
ევრო	2.1325
გირვანქა სტერლინგი	3.3635
რუბლი	0.0685

პანიკის საფუძველი არ არსებობს - გვამგზავდაც პრაზიდანტი

აკა კვანთაძე

23 აგვისტოს დებობის შემდეგ, პრეზიდენტი შევარდნაძე ლამის დარწმუნებული იყო, რომ ამ აგრესიულ აქციასთან პუტინს არანაირ კავშირი არ ჰქონდა. ბუნებრივია, შევარდნაძე ამ განცხადებით მხოლოდ დიპლომატიურ სვლას აკეთებდა და პუტინს პოლიტიკური მანევრებისთვის სივრცეს უტოვებდა. მაგრამ ამ სივრცის გამოყენება პუტინს არც უფიქრია - გუშინ რუსეთის პრეზიდენტი უპრეცედენტოდ რადიკალური და აგრესიული იყო.

პუტინმა თითქმის ომი გამოუცხადა საქართველოს, საპასუხო რეაქციას კი გუშინ პრეზიდენტ შევარდნაძისაგან მთელი საღამოს გან-

მავლობაში ელოდებოდნენ ჟურნალისტები. შევარდნაძემ პრიფინგი არ მოაწყო და ჟურნალისტების დაუსწრებლად, კამერების წინ მხოლოდ განცხადების გაკეთებით შემოიფარგლა.

“მიმანია, რომ პუტინის განცხადების ძირითადი ნაწილი არ ასახავს ობიექტურობას და მიკერძოებულია. განცხადებაში ერთი სიტყვაც არ არის ნახსენები ჩვენთვის პრობლემაზე, მაშინ, როცა პანკისის პრობლემა ჩვენთვის დანაწყო. რა უშლის რუსეთის პრეზიდენტს ხელს, წესრიგი ჯერ ჩვენთვის დაამყაროს.

იმ ფონზე, როცა პუტინს ორი წერილი მივწერე და მისგან საპასუხო წერილიც მივიღე, ასეთი განცხადება გაუგებარია. ის სრულიად

გაუმართლებელია პოლიტიკოსისთვის და ფიქრობ, რომ თვითონ პუტინისთვისაც წამგებია.

მე შევხვდები სამართალდამცავი სტრუქტურის წარმომადგენლებს, ფრაქციის თავმჯდომარეებს. მათ უნდა განვუმარტო, რა არის მიზეზი ასეთი განცხადების გაკეთებისა, რისი იმედი გვაქვს ჩვენ, როცა ამხელა ქვეყნის პრეზიდენტი მუქარით მოგვმართავს.

ყველამ იცის, რომ ჩვენ ცამდე მართალი ვართ. პანკისის პრობლემა ჩვენი შექმნილი არ არის. 8 ათასი კაცი, რომელმაც პანკისში გარკვეული პრობლემები შექმნა, რუსეთმა თვითონ შემოიღევნა საქართველოში.

ბაზრძალაბა A3 ბავრძაბა

საქართველოს პარლამენტის პირველი რაიქსია

თამარ ხორბალაძე

რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმირ პუტინის განცხადებამ, მიუხედავად იმისა, რომ იგი საკმაოდ კარგად ჯდება რუსეთის მიერ საქართველოს მიმართებაში ბოლო პერიოდში წარმოებული პოლიტიკის საერთო კონტექსტში, საქართველოს პარლამენტში მაინც მოულოდნელობის ეფექტი მოახდინა.

საღამოს საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარესთან საკონსულტაციოდ შეიკრიბნენ ვიცე-სპიკერები, საგარეო ურთიერთობის კომიტეტის თავმჯდომარე, პარლამენტარია ნანაილი.

შეხვედრის შემდეგ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ

ნინო ბურჯანაძემ პრესისთვის განცხადება გააკეთა:

“უპირველეს ყოვლისა, ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ არავითარი პანიკა არ იყოს მოსახლეობაში, ყველა პოლიტიკური ძალა დღეს ერთიანი ვიყოთ. მოგვხსენებთ, უკანასკნელ ხანებში, პრაქტიკულად, ანტიქართული ისტერია მიდიოდა. ეს არ გახლავთ ახალი მოვლენა, მაგრამ როცა ასეთი მკვეთრი და რადიკალური განცხადება კეთდება პრეზიდენტის მიერ, ეს არის აბსოლუტურად მოულოდნელი და გაუგებარი.

მე ახლა კიდევ ერთხელ გადავვლე თვალს პრეზიდენტ პუტინის ამას წინანდელ წერილს, სადაც ერთმნიშვნელოვნად არის განცხადებული,

ბაზრძალაბა A3 ბავრძაბა

გარდაიცვალა ვახტანგ ბოჭორიშვილი - საქართველოს პარლამენტის ერთ-ერთი ყველაზე კოლორიტული და უაღრესად განათლებული წევრი.

მაგრამ ბატონმა ვახტანგმა პოლიტიკოსობამდე უბადლო დასტაჟრობით გაითქვა სახელი. იგი რამდენიმე წლის განმავლობაში ხელმძღვანელობდა საქართველოს ჯანდაცვის სამინისტროს. მისი თაოსნობით, თბილისში დაარსდა სეფსისის ცენტრი, რომელიც ქართველთა კიდევ მრავალი თაობის ჯანმრთელობას მოეხსენება.

ბატონი ვახტანგი იყო შესანიშნავი მცოდნე ქართული და რუსული ლიტერატურისა. ალბათ, ამიტომაც მისი ყოველი გამოსვლა პარლამენტში, თავისი ემოციურობითა და მჭერმეტყველებით, მკვეთრად გამოირჩეოდა კოლეგების გამოსვლებისაგან.

ბატონი ვახტანგი იყო უაღრესად კეთილშობილი და გულწრფელი ადამიანი, რომელსაც უსაზღვროდ უყვარდა სამშობლო.

და მაინც, მისი ყველაზე დიდი ნიჭი იყო უბერებლობა, მუდმივი შემართება და ავანგარდში დგომა. სწორედ ასეთად დარჩა უკანასკნელ წუთამდე.

მთავრობა „ელაქროკავშირის“ პრინციპებს არ აქაროვს

გიორგი კალანდიაძე

ახალი წლიდან საქართველოში სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრო აღარ იარსებებს. გუშინ კი ამ სამინისტროს დღევანდელმა ხელმძღვანელმა სოლომონ პავლიაშვილმა მთავრობის სხდომაზე “2002 წლის პირველ ნახევარში გატარებული ანტიკორუფციული ღონისძიებებისა და მიღწეული შედეგების შესახებ” მოხსენება წარადგინა. პავლიაშვილმა მთავარი იეროში დარგობრივი მინისტრებზე, განსაკუთრებით კი, ტრანსპორტისა და კომუნი-

კაციების უწყებების ხელმძღვანელზე მერაბ ადგიშვილზე მიიტანა და მას დააკისრა პასუხისმგებლობა თავის საკუთარო სფეროში არსებული სახელმწიფო საწარმოებში შექმნილი მძიმე ფინანსური ვითარების გამო.

სოლომონ პავლიაშვილს მთავრობის სხდომაზე ანტიკორუფციული მოხსენების წაკითხვა პრეზიდენტმა შევარდნაძემ რამდენჯერმე გადაადგინა. ამ პერიოდში სამინისტროს სახელი რამდენჯერმე არასასურველ კონტექსტში იქნა მოხსენიებული.

ბაზრძალაბა A4 ბავრძაბა

დავით ბაგყალიძე: „იბარა“, კრემლის დავალებას შეასრულებს

გიორგი კალანდიაძე

- “იბარასთან” ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებით ორი პოზიცია გამოიკვეთა. პირველი პოზიციის მიხედვით, “იბარასთან” ერთობლივი კომპანია, რაც შეიძლება, სწრაფად უნდა შეიქმნას, რათა თბილისის ზამთარში გაზის ჰქონდეს. მეორე პოზიციის მიხედვით კი, ამის გაკეთება დაუშვებელია მანამ, სანამ საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობა არ მოგვარდება. პირადად

თქვენ რომელ პოზიციას უჭერთ მხარს?

- ცოტა ხნით დავივწყით, ამ პოზიციებიდან რომელი ეკუთვნის ხელისუფლებას და რომელი – ოპოზიციას და ეს პრობლემა ორ ნაწილად გავყოთ. ერთია, “თბილგაზი”, როგორც სტრატეგიული ობიექტი და ყველა შესაძლო გართულება მისი გასხვისების შემდეგ და მეორე, რამდენადაა გამართლებული ამ ნაბიჯის გადადგმა წმინდა ეკონომიკური თვალსაზრისით.

ბაზრძალაბა A4 ბავრძაბა

საქართველოში

საქართველოს გარე პოლიტიკა

თბილისი. გუშინ, თბილისში ათონე-ლის ქუჩაზე ასამდე საწიელი დაინთო. 11 სექტემბრის ტრაქტის მსხვერპლთა უკედევსაყოფად აშშ-ს საელჩოსთან საქართველოს სხვადასხვა პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებმა ყვავილები მიიტანეს.

“ამ ნაწთლებითა და ყვავილებით ჩვენ გავნდა დავუპირისპირდეთ ტერორიზმს. 11 სექტემბერი მთელი მსოფლიოს ტრავმადია და მას საქართველოც უერიდება!”

“გვეამაყება, რომ საქართველო ანტიტერორისტული კოალიციის წევრი ქვეყანაა და თავისი წვლილი შეაქვს მსოფლიო სენთან - ტერორიზმთან ბრძოლაში!”

- აცხადებდნენ საელჩოსთან შეკრებული ახალგაზრდები.

ეღა-ს, ნაციონალების, საქართველოს მოქალაქეთა ახალგაზრდული კავშირის, ალორძინების წარმომადგენლებმა სამხიმრის წერილი გადასცეს აშშ-ის ელჩის მოადგილეს პატრიცია მილერს, სადაც ისინი თანაგრძნობას უბახდებენ ამერიკელ ხალხს და გმობენ ტერორიზმს.

აქციის მონაწილეებს საელჩოს პრესისა და კულტურის ატამე შერონ ჰაღსინი შეხვდა. მისი თქმით, დღეისთვის ამერიკის შეერთებულ შტატებში და ყველა იმ ქვეყანაში, სადაც აშშ-ის საელჩოები ფუნქციონირებს, უსაფრთხოების გაძლიერებული ზომებია მიღებული. ჰაღსინის თქმით, საქართველოში აშშ-ის საელჩოს არანაირი შეუჩარხი ან ანონიმური ზარი არ მოუღია 11 სექტემბრის წლისათვან დაკავშირებით, **“პირიქით, დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა ქართველ ერს იმ გულისხმიერებისთვის, რასაც ჩვენ დამი იჩინენ. ამ დღეებში საელჩომ თანაგრძნობით სავსე არაერთი წერილი მიიღო რატიონ ქართველებისგან,”** - აცხადებს საელჩოს წარმომადგენელი. ათონელის ქუჩის ის მონაკვეთი, სადაც აშშ-ს საელჩოა განლაგებული, დროებით გადაიკეტა. შერობას კი გუშინ მართლაც გაძლიერებულია იცავდნენ. **24 საათი**

საქართველოში

თბილისი. აშშ-ს პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში ეროვნული დამოუკიდებლობის თავმჯდომარის ირაკლი წერეთლისგან სამძიმრის წერილს მიიღებს. მიმართვაში, რომელსაც ბუში წაიკითხავს საქართველოს დიპლომატიის კომიტეტი და მისი თავმჯდომარე ირაკლი წერეთელი მწუხარებას გამოთქვამენ 11 სექტემბერს აშშ-ში მომხდარი ტერორისტული აქტის გამო და პეტრეს მიაგებენ დაღუპულთა სოსვნას. წერეთელი სოლიდარობას უცხადებს ბუშს ტერორიზმთან ბრძოლაში და კმაყოფილებას გამოთქვამს საქართველოსა და ამერიკას შორის სამხედრო ურთიერთობების გაღრმავების გამო. **“საქართველოში ზოგ-ზოგიერთებს კიდევ არ ესმით ამერიკის როლი. ამერიკა რომ არა, რუსეთი აქამდე ცხრაჯერ გადავყვალავდა. ამერიკის წინააღმდეგ გამოსვლა ნიშნავს საქართველოს დამოუკიდებლობის წინააღმდეგ გალაშქრებას,”** - განაცხადა გუშინდელ პრესკონფერენციაზე ირაკლი წერეთელმა. ამერიკასთან მეგობრობა და ნატო-ს წევრობა, წერეთლის აზრით, ერთადერთი ხსნაა საქართველოსთვის. **“საქართველო დაუყოვნებლივ უნდა განთავისუფლდეს რუსეთის ჯარებისგან,”** - ამბობს წერეთელი და ეროვნული ყრლობის მონვევის ინიციატივით გამოიღოს. აღნიშნულმა ყრილობამ ქართველი ერის საყოველთაო ნება უნდა გამოხატოს, განიხილოს ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანესი საკითხები და მასში მონაწილეობა უნდა მიიღოს როგორც პოლიტიკურმა გაერთიანებებმა, ისე საქართველოს მოსახლეობის დღმა ნაწილმა.

პრესკონფერენციის დასასრულს, ირაკლი წერეთელმა პირადი ტრავგადიაც არ დაივიწყა და გუშინწინ საკუთარი ოფისიდან, დაუდგენელ ვითარებაში, მოპარული სიამის კატის მპოვნელისთვის ჯილდოდ ასი ლარი დაანესა. **24 საათი**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

თბილისი. თბილისში გაკვირვება გამოთქვეს რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ წინა დღეს გაერცელეულუ განცხადებასთან დაკავშირებით იმის შესახებ, რომ საქართველოში მყოფმა რუსეთის მოქალაქეებმა რთული კრიმინოგენული ვითარების გამო საკუთარ უსაფრთხოებაზე განსაკუთრებულად უნდა იზრუნონ.

საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ მერაბ ანთაძემ განაცხადა, რომ მსგავს განცხადებებს რუსეთის მხრიდან არანაირი საფუძველი არ გააჩნია. მან ასევე აღნიშნა, რომ კრიმინოგენული ვითარება რუსეთში არაფრით არ არის უკეთესი, ვიდრე საქართველოში. მერაბ ანთაძე არ გამოირცხავს საგარეო უწყებაში რუსეთის ელჩის ვლადიმირ გუდვეის მინვევას ამ განცხადებასთან დაკავშირებით. **პრაიმ-ნიუსი.**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

მოსკოვი. რუსეთის თავდაცვის მინისტრმა სერგეი ივანოვმა და საქართველოს პრეზიდენტის პირადმა წარმომადგენელმა ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის მოგვარების საკითხში, აჭარის ლიდერმა ასლან აბაშიძემ დაადასტურეს, რომ მოსკოვი და თბილისი დაინტერესებულინი არიან მშვიდობიანი მეთოდებით კონფლიქტის სწრაფად მოგვარებით. რუსეთის თავდაცვის სამინისტროში გამართული მოლაპარაკებების დროს მათ დეტალურად განიხილეს კონფლიქტის მოგვარების პერსპექტივები. ივანოვის თქმით, ორივე ქვეყნის პოლიტიკური ნების არსებობის შემთხვევაში მშვიდობიან მონესრციებას კარგი პერსპექტივები ქენება. თავის მხრივ, ასლან აბაშიძემ მადლობა გადაუხადა სერგეი ივანოვს კონფლიქტის ზონაში რუსი მშვიდობისმყოფელების მოღვაწეობის გამო და მთითითა აჭარის ტერიტორიაზე განლაგებული რუსეთის სამხედრო ბაზის სამხედრო მოსამსახურეთა წვლილზე სტაბილურობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საქმეში. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ავტონომიური რესპუბლიკის მცხოვრებლები ბაზის სამხედრო მოსამსახურეებს არ მოიაზრდენ როგორც “უცხოურ ჯარებს”. **კავკას-პრესი.**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

ზუგდიდი. აფხაზმა ბოევიკებმა გალის რაიონში მთლიანად ჩაიგდეს ხელში თბილისი პიზნესი. გალის რაიონის სოფელ თაგილონში აფხაზ ბოევიკთა ორი ზანდა მოქმედებს. სოფლის ყოველი მცხოვრები ვალდებულია, რომ ყოველი ძირი თბილის ბუჩქიდან მათ უსასყიდლოდ გადასცეს 1 კილოგრამი თხილი. მათ ეკრძალებათ თბილის გატანა მეზობელ ზუგდიდის რაიონში. თბილისი გატანა არახელსაყრელიცაა, რადგანაც გალის მცხოვრებლებს შეუძლიათ ადგილზე 1 კილოგრამი თხილი სიხშიმიდან ჩასულთ 14 რუბლად (1 ლარი) მიჰყიდონ, როცა ზუგდიდში 1 კგ. თბილის ფასი მხოლოდ 70 თეთრს შეადგენს.

როგორც აფხაზეთის ა/რ უმაღლესი საბჭოდან იტყობინებიან, რუსი პიზნესმენები დაინტერესდნენ აფხაზური ბაზრით და საკურორტო მეურნეობის ამოქმედებასთან ერთად აპირებენ თბილისის, ციტრუსების, დაფნის ფოთლისა და ღვინის გატანასაც. “ამისთვის აუცილებელია შეუფერხებელი საკომუნიკაციო სისტემა, ამიტომ, მიმდინარეობს ზეწოლა საქართველოს ხელისუფლებაზე, რომ ამოქმედდეს რკინიგზა, რაც აფხაზეთის ეკონომიკას დიდ სარგებელს მოუტანს,” - განაცხადა აფხაზეთის ა/რ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარემ თამაზ ნადარეიშელმა. მისი თქმით, ამისათვის ღიფნის საქართველოს პრეზიდენტის პირადი წარმომადგენელი ქართულ-აფხაზური კონფლქტის მოგვარებას საკითხში, ასლან აბაშიძე. **კავკას-პრესი.**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

ერევანი. რუსეთის 62-ე სამხედრო ბაზის ლიკვიდაციის შეჩერების მიზნენით ახალგაქალაქში საპროტესტო მიტინგი გაიმართება. ჯავახეთში მოქმედმა რამდენიმე სომხურმა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურმა ორგანიზაციამ თანამშაულებებს მოუწიდა აქტიური მონაწილეობა მიიღონ მიტინგში. ახალგაქალაქიდან რუსული სამხედრო ბაზის ფორსირებულად გაყვანის შესახებ გავრცელებულმა მხებმა “რეგიონის მოსახლეობაში დიდი მღელვარება გამოიწვია”, აღნიშნავს სააგენტო “შედიამასი”. როგორც ბაზის შტაბის უფროსმა პოლკოვნიკმა ანდრეი სტარკოვმა განაცხადა, სამხედრო მოსამსხრეტო 48 პროცენტში ადგილობრივი მაცხოვრებლები არიან. **პრაიმ-ნიუსი.**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

თბილისი. “კავშირგაბმულობისა და ფოსტის შესახებ” საქართველოს კანონში შეტანილი ცვლილებები და დამატებები 11 სექტემბრიდან ამოქმედდა. კანონში ორი ახალი ცვლილება შევიდა. ერთის მიხედვით, ყველა დაინტერესებულ პირს, რომლის უფლებაც შეილახა ლიცენზიის მფლობელის საქმიანობით, შეუძლია კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას მიმართოს დასაბუთებული განცხადებით, ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების შესახებ. ხოლო მეორე ცვლილება ტელერადიო მაუწყებლობებს ავალდებულებს “კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას ტელერადიო პროგრამების გავრცელების უფუღბაშოსთვის დოკუმენტი წარუდგინოს”. 1 სექტემბრიდან აღნიშნული ცვლილებებით ტელერადიო მაუწყებლობას, რადიოსამაუწყებლო თანამგზავრულ სისტემებს და საკაბელო ტელევიზიებს მხოლოდ ლიცენზირებული პროდუქციის გაშვების ნებართვა მიეცათ. **ინტერ-პრესი.**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

კოდორი. გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებლები და რუსი მშვიდობისმყოფელები კოდორის ხეობის პატრულირებას დაიწყენენ. როგორც სამშვიდობო ძალების შტაბიდან იტყობინებიან, პატრულირებაში მონაწილეობას გაერო-ს 5 დამკვირვებელი და 6 რუსი მშვიდობისმყოფელი მიიღებს. კოდორის ხეობის ქვედა ნაწილში მათთან ერთად იქნება აფხაზეთის შეიარაღებული ფორმირების წარმომადგენელი, ზემო ნაწილში კი - ქართული ფორმირების წარმომადგენელი. შტაბში აღნიშნეს, რომ ხეობაში სიტუაცია მშვიდაა, მაგრამ დაძაბული. მისია იმედოვნებს, რომ ამ პატრულირების დროს ქართული მხარე შეასრულებს პირობას და სოფელ ჩხალთან გაიტანს შეიარაღებას. **კავკას-პრესი.**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

ცხინვალი. სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტი ედუარდ კოკოითი მხარს დაუჭერს არალიარებული რესპუბლიკის პარლამენტის წინადადებას ნაწილობრივი მობილიზაციის გამოცხადების თაობაზე. კოკოითიმ განაცხადა, რომ “რეზერვისტების ნაწილობრივი მობილიზაცია განხორციელდება სამხრეთ ოსეთის საზღვართან ქართული მხრიდან საერთაშორისო ტერორისტების კონცენტრაციასთან დაკავშირებით”. მისი თქმით, დაახლოებით 700 საერთაშორისო ტერორისტი გადმოვიდა პანკისის ხეობიდან სამხრეთ ოსეთის საზღვრის მისადგომებთან.“ყველა ზომი უნდა იყოს მიღებული, რომ ეს ბანდები არ მოხვდნენ სამხრეთ ოსეთის და რუსეთის ტერიტორიაზე”, განაცხადა ედუარდ კოკოითიმ. **პრაიმ-ნიუსი.**

საქართველოს გარე პოლიტიკა

მოსკოვი. რუსეთის გენერალური პროკურორის მოადგილემ ვლადიმირ კოლესნიკოვმა სამარაში გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ მოუწონდა დიდი ბრიტანეთისა და საქართველოს სამართალდამცავ ორგნოებს “გააქტიურონ მუშაობა რუსეთის გენპროკურატურისათვის ბორის ბერეზოვსკისა და “ლოგვაზში” მისი პირველი მოადგილის ბადრი პატარკაციშვილის გადასაცემად. კოლესნიკოვის თქმით, 1994-1995 წლებში ბერეზნიოვკიმ და პატარკაციშვილმა “აფგანზიდან” 2033 ავტომობილი გაიტაცეს, რომელთა საერთო ღირებულება 60 მილიარდ რუბლს აღწევს. რეალიზაციიდან მიღებული ფული მათ დახარჯეს კუნტეკოში კოტეჯების შექენაში. ერთ-ერთი კოტჯჯი “ლოგოვანის” ბალანსზე ირიცხებოდა, სავარაუდოდ ის თავად ბერეზოვსკისთვის იყო განკუთვნილი. კოლესნიკოვმა აქვე გახსენა ავარაკი, სადაც ზოგიერთი მონაცემებით, ცხოვრობს ბერეზოვსკის ქალიშვილი, ასევე სანკტ-პეტერბურგში სამსახურობრივი მუშობა და სხვა უკანონო შენაძენები. 2002 წლის 6 აგვისტოს ამ ფაქტთან დაკავშირებით აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე, გამოძიება გრძელდება. **კავკას-პრესი.**

ფრანსის ბოილი: „საქართველოში მთავრობას შეუძლია, რუსეთს ჰააგის სასამართლოში უჩივლოს“

პირველი გვარდიიდან

პარვარდის სამართლის სკოლის დოქტორი და პარვარდის უნივერსიტტის მაგისტრი პოლიტიკურ მეცნიერებებში, უკვე დიდი ხანია, საერთაშორისო სამართლის განხრით მუშაობს. ბოილის ბოლოდროინდელი ყველაზე წარმატებული საქმე შააგის სასამართლოში იყო “ბოსნია იუგოსლავიის წინააღმდეგ”, სადაც იგი ბოსნიის ინტერესებს იცავდა. **“ეს საქმე ერთ თვეში მოვიგე, სასამართლოს გადაწყვეტილებით იუგოსლავიას არ აქვს უფლება, ბოსნიასთან დაკავშირებული თუნდაც ზეპირი განცხადებისა, რომელიც ავრესიის ელემენტებს შეიცავს,”** - გვითხრა ბოილმა. ამერიკის შეერთებულ შტატებში ბოილი ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური იურისტი და ექსპერტია; გამოქვეყნებული აქვს რამდენიმე წიგნი და თითქმის ყოველთვიურად იმქმდება გავლენიან ამერიკულ და ბრიტანულ გაზეთებში. ბოილი ამჟამად მუშაობს სარჩელზე “ჩეჩნეთი რუსეთის წინააღმდეგ”. “24 საათი” პროფესორ ბოილს ჩიკაგოში დაუკავშირდა, ის სიამოვნებით დაცვთანხმდა, გაეცნო საკუთარი შეხედულებები საქართველოს შესწებზე შააგის საერთაშორისო სასამართლოში.

- **პროფესორო ბოილ, თქვენი აზრით, რუსეთის აგრესიის შესაკავებლად, რა იქნება ყველაზე ეფექტური ნაბიჯი, რომელიც შეიძლება საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან გადაიდგას?**

- მე ვფიქრობ, რომ ყველაზე ეფექტური იქნება თქვენი მთავრობის მიერ სასამართლოში ჩივილი. თქვენ პატივს ქვეყანა ხართ და რუსეთის სამხედრო აგრესიისგან თავის დაცვა თქვენიც ძალეებით გაგიჭირდებათ. საქართველოს ხელისუფლებას შეუძლია, უჩივლოს რუსეთს შააგის საერთაშორისო სასამართლოში, რათა მოხვალში თავიდან აიცილოს ის შეუქარა და აგრესიული ქმედებები, რომელიც რუსეთისგან მომდინარეობს.

შეტანილი ცვლილებები და დამატებები 11 სექტემბრიდან ამოქმედდა. კანონში ორი ახალი ცვლილება შევიდა. ერთის მიხედვით, ყველა დაინტერესებულ პირს, რომლის უფლებაც შეილახა ლიცენზიის მფლობელის საქმიანობით, შეუძლია კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას მიმართოს დასაბუთებული განცხადებით, ლიცენზიის მოქმედების შეჩერების შესახებ. ხოლო მეორე ცვლილება ტელერადიო მაუწყებლობებს ავალდებულებს “კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას ტელერადიო პროგრამების გავრცელების უფუღბაშოსთვის დოკუმენტი წარუდგინოს”. 1 სექტემბრიდან აღნიშნული ცვლილებებით ტელერადიო მაუწყებლობას, რადიოსამაუწყებლო თანამგზავრულ სისტემებს და საკაბელო ტელევიზიებს მხოლოდ ლიცენზირებული პროდუქციის გაშვების ნებართვა მიეცათ. **ინტერ-პრესი.**

კოდორი. გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებლები და რუსი მშვიდობისმყოფელები კოდორის ხეობის პატრულირებას დაიწყენენ. როგორც სამშვიდობო ძალების შტაბიდან იტყობინებიან, პატრულირებაში მონაწილეობას გაერო-ს 5 დამკვირვებელი და 6 რუსი მშვიდობისმყოფელი მიიღებს. კოდორის ხეობის ქვედა ნაწილში მათთან ერთად იქნება აფხაზეთის შეიარაღებული ფორმირების წარმომადგენელი, ზემო ნაწილში კი - ქართული ფორმირების წარმომადგენელი. შტაბში აღნიშნეს, რომ ხეობაში სიტუაცია მშვიდაა, მაგრამ დაძაბული. მისია იმედოვნებს, რომ ამ პატრულირების დროს ქართული მხარე შეასრულებს პირობას და სოფელ ჩხალთან გაიტანს შეიარაღებას. **კავკას-პრესი.**

ცხინვალი. სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტი ედუარდ კოკოითი მხარს დაუჭერს არალიარებული რესპუბლიკის პარლამენტის წინადადებას ნაწილობრივი მობილიზაციის გამოცხადების თაობაზე. კოკოითიმ განაცხადა, რომ “რეზერვისტების ნაწილობრივი მობილიზაცია განხორციელდება სამხრეთ ოსეთის საზღვართან ქართული მხრიდან საერთაშორისო ტერორისტების კონცენტრაციასთან დაკავშირებით”. მისი თქმით, დაახლოებით 700 საერთაშორისო ტერორისტი გადმოვიდა პანკისის ხეობიდან სამხრეთ ოსეთის საზღვრის მისადგომებთან.“ყველა ზომი უნდა იყოს მიღებული, რომ ეს ბანდები არ მოხვდნენ სამხრეთ ოსეთის და რუსეთის ტერიტორიაზე”, განაცხადა ედუარდ კოკოითიმ. **პრაიმ-ნიუსი.**

მოსკოვი. რუსეთის გენერალური პროკურორის მოადგილემ ვლადიმირ კოლესნიკოვმა სამარაში გამართულ პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ მოუწონდა დიდი ბრიტანეთისა და საქართველოს სამართალდამცავ ორგნოებს “გააქტიურონ მუშაობა რუსეთის გენპროკურატურისათვის ბორის ბერეზოვსკისა და “ლოგვაზში” მისი პირველი მოადგილის ბადრი პატარკაციშვილის გადასაცემად. კოლესნიკოვის თქმით, 1994-1995 წლებში ბერეზნიოვკიმ და პატარკაციშვილმა “აფგანზიდან” 2033 ავტომობილი გაიტაცეს, რომელთა საერთო ღირებულება 60 მილიარდ რუბლს აღწევს. რეალიზაციიდან მიღებული ფული მათ დახარჯეს კუნტეკოში კოტეჯების შექენაში. ერთ-ერთი კოტჯჯი “ლოგოვანის” ბალანსზე ირიცხებოდა, სავარაუდოდ ის თავად ბერეზოვსკისთვის იყო განკუთვნილი. კოლესნიკოვმა აქვე გახსენა ავარაკი, სადაც ზოგიერთი მონაცემებით, ცხოვრობს ბერეზოვსკის ქალიშვილი, ასევე სანკტ-პეტერბურგში სამსახურობრივი მუშობა და სხვა უკანონო შენაძენები. 2002 წლის 6 აგვისტოს ამ ფაქტთან დაკავშირებით აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე, გამოძიება გრძელდება. **კავკას-პრესი.**

თუ საქართველოს მთავრობა გადაწყვეტს, იჩივლოს შააგაში, მე მზად ვარ, დაგეხმაროთ, თუმცა, ასევე მინდა გითხრაოთ, რომ საქართველოშიც არიან კომპეტენტური იურისტები, რომლებსაც შეუძლიათ ამ საქმის მოგება საერთაშორისო სასამართლოში.

- **რამდენად რეალურია შანსი, რომ შააგის საერთაშორისო სასამართლო საერთოდ ხელს მოკიდებს საქართველოს სარჩელს?**

- დარწმუნებული ვარ, რომ, თუ საქართველოს მთავრობა იჩივლებს, ძალიან დიდი შანსია, აღიძრას საქმე და სასამართლო პროცესიც დაინიშნოს. ამას ჩემი გამოცდილებიდან გეუბნებით.

- **რა შეიძლება მოჰყვეს შააგის სასამართლოში საქართველოს მიერ პროცესის მოგებას, რა სანქციები შეიძლება დაეკისროს რუსეთს?**

- შააგაში საქართველოს გამარჯვების შედეგი შეიძლება იყოს ის, რომ სასამართლო რუსეთს აიძულებს საქართველო დროებით დაივიწყოს; ანუ რუსეთს აეგრძალება ზეწოლა საქართველოზე, როგორც ზეპირი განცხადებებით, ისე სხვა სახის აგრესიული ქმედებებით.

- **როგორც ჩვენთვის ცნობილია, ასეთი პრეცედენტი თქვენ უკვე შექმნილი...**

- მართალს ბრძანებთ. პრეცედენტი უკვე არსებობს. ბოსნიის მთავრობის სახელით, შააგის სასამართლოში, მე უკვე მოუვუე პროცესი იუგოსლავიას, რის შემდეგაც სასამართლომ იუგოსლავიას აუქრძალა ბოსნიის წინააღმდეგ ნებისმიერი მიზეზით აგრესიის განხორციელება.

- **რა დრო დაგჭირდათ საქმის აღძვრისა და პროცესის მოსაგებად?**

- შააგის სასამართლოში სამ კვირაში განიხილეს ეს საქმე, რომელსაც მარტო მე ვუძღვევობი, დამხმარე იურისტების გარეშე, საქმის მოსამზადებლად სულ ერთი კვირა დამჭირდა. ფექტობრივად, მთელ პროცესს სულ ერთი თვე ჭჭირდა.

- **შააგის საერთაშორისო სასამართლოში**

პროფესორი ბოილი

მართლში საქმის აღძვრა, მხოლოდ ნებისმიერ მოქალაქეს ან ორგანიზაციას?

- საქმე მხოლოდ საქართველოს მთავრობის ჩივილის შემთხვევაში აღიძვრება.

- **როგორც ჩვენთვის ცნობილია, ამჟამად თქვენ კურორებთ საქმეს “ჩეჩნეთი რუსეთის წინააღმდეგ”...**

- უფრო სწორი იქნება, თუ ვიტყვი, რომ ამ საქმეზე მე ჩეჩნეთის პრეზიდენტს ასლან მასხადოვს წარმოვადგენ. მასხადოვმა დამიჭირავა, როგორც ადვოკატი. ჯერჯერობით, საქმის განხილვა არ მიმდინარეობს, რადგან შააგის სასამართლო არკვევს, არის თუ არა ჩეჩნეთი საერთაშორისო სამართლის სუბიექტი და აქვს თუ არა მას შააგაში ჩივილის უფლება. საქართველოს

ეს პრობლემა არ ექნება, თქვენი სახელმწოფო გაერო-ს წევრიცაა და, ასევე, შეერთებულია გენოციდის აკრძალვის საერთაშორისო კონვენციას.

- **როგორც გამოცდილი იურისტი, თქვენი აზრით, რა ფორმულირებით უნდა უჩივლოს რუსეთს საქართველოს მთავრობამ, ეს იქნება პანკისის ხეობის დაბომბვა, რომელსაც რუსები არ აღიარებენ თუ რაიმე სხვა ფორმულირება?**

- ფორმულირების ძალიან ბევრი ვარიანტი არსებობს. ჩემი აზრით, შესაძლებელია ჩივილი, როგორც საქართველოს ტერიტორიის დაბომბვის გამო, ისე საქართველოს ტერიტორიაზე დაფუნებული ჩეჩენი ლტოლვილების გენოციდის მცდელობის გამო. რუსეთში უკვე მოუწოო ჩეჩნებს გენოციდი სამშობლოში, ახლა კი იგივეს გაკეთებას ცდილობს პანკისის ხეობაში. მაგრამ ეს მხოლოდ ჩემი აზრია, საქმე ნებისმიერი სხვა მიზეზითაც შეიძლება აღიძრას.

- **საერთაშორისო თანამეგობრობისგან რუსეთი ითხოვს, რომ პანკისის ხეობაში წესრიგი საკუთარი ძალებით, ან საქართველოს ჯარებთან ერთად დაამყაროს. რუსეთის მთავრობა აცხადებს, რომ საერთაშორისო ნორმების მიხედვით, მათ უფლება აქვთ, უცხო ქვეყნის ტერიტორიაზე დევნონ და გაანადგურონ ტერორისტები, ნამდვილად არსებობს ასეთი ნორმები?**

- აი, ამ ფორმულირებითაც შეუძლია საქართველოს მთავრობას უჩივოს რუსეთს. არანაირი საერთაშორისო ნორმა, რომელიც ამართლებდეს უცხო ქვეყნის ტერიტორიაზე ამბოხებულების ან თუნდაც ტერორისტების დევნას, არ არსებობს. რაც არ უნდა ხდებოდეს პანკისის ხეობაში, რუსეთს არ აქვს უფლება, რაიმე ფორმით ჩაეროოს იქ მიმდინარე მოვლენებში, ვინაიდან ეს უკვე საქართველოს ტერიტორიაა. ამიტომ ვფიქრობ, რომ სასამართლოსთვის ეს არგუმენტები სრულიად მისაღები აღმოჩნდება და საქართველოს მთავრობა საქმეს შააგაში აუცილებლად მოიგებს.

გამომცემელი: რუსთავე 2 პრინტი, მთაშაპრი რედაქტორი მაქაბაზ ფარაშავილი. შააგა ენაშაბი (მხართველი რედაქტორი) . ვახტანგ ნადირაძე (სამოთშეხი რედაქტორი). ირაკლი ლევაია (პასუხისმგებელი რედაქტორი). რედაქტორები: დედაქალაქი-დავით მაღრაძე, ლიტერატურა-მაღლაზ ხარზელი, სამყარო-ქეთევან სიდორელაშვილი, სამართალი-ნიკოლოზ ტრუა, სტილი-ბიძინა მაყაშვილი, მედიცინა-ზაზა ფარაშავილი, ფართო: ლევან ყიფიანი (რედაქტორი). ზესი გაღაშელი (მხატვარი). რედაქტორი: კიორკი კიორკიშვილი, კიორკი ხმაღაძე, კომპიუტერული სტანდარტი: თამაზ ჩხიდაძე (მხატვარი). მათა ყიასაშვილი, დედა ნიქარშიშვილი, ზედა ბალარშიშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, დავით გიგაქტორი, დიმიტრი შაულაშვილი, ალექსანდრე შაითრიშვილი, თენგიზ ქირია, შააგა ქორიძე, სტილი: ნანა კობახიძე, თამარ კვანჭ

პანიკის საფუძველი არ არსებობს - გვამხვნიდახს პრაზიდიანტი

პირველი გვარდიიდან

რუსეთი განაწყენებული იმის გამო, რომ მათ საქართველოს ტერიტორიაზე ერთობლივი ოპერაციის ჩატარების უფლება არ მივეციოთ; ის გაღიზიანებულია იმის გამოც, რომ მათი წინასწარმეტყველება - ჩეჩნების აქ ყოფნა დამლუპველი აღმოჩნდებოდა საქართველოსთვისო - არ გამართლდა. ჩეჩნები, რომლებიც აქ არიან, სახლში დაბრუნებას აპირებენ და ჩეჩნთვის განსაკუთრებული პრობლემები არ შეუქმნიათ.

პანკისის პრობლემა ძირითადად გადაწყვეტილია. ის ასობით ადამიანი, რომელთაც იარაღის ტარება შეუძლიათ, ხეობაში აღარ არიან. იქ მხოლოდ 30-40 კაცია დარჩენილი, ძირითადად კრიმინალები და მათ წინააღმდეგ ჩეჩნი სამართალდამცვეები შესაბამის ღონისძიებას ატარებენ.

რუსები ცოტა ნაწყენები არიან იმის გამოც, რომ ჩვენ ის 11 კაცი, რომელთაც საზღვარი დაარღიეს, თბილისში ჩამოვიყვანეთ. მათ ჩვენი საზღვარი დაარღიეს და ამიტომ მათი საქმის გამოძიება საქართველოში უნდა მიმდინარეობდეს. ჩვენ მათ რუსეთს გადაეცემთ, მაგრამ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც მათ მიმართ ყველა საგამოძიებო სამუშაო ბოლომდე იქნება მიყვანილი.

პუტინის განცხადებაში მე პანიკა და განცემის საფუძველს ვერ ვხედავ. მისი ბოლო ნაწილი საკმაოდ კონსტრუქციული იყო. პუტინმა განაცხადა, რომ დავალებები ფრთხილად უნდა შეირღუდეს. როგორც ჩანს, მან მხედველობაში მიიღო ის ფაქტი, რომ ბოლო დაბოხება მსხვერპლით დამთავრდა.

გარდა ამისა, პუტინი მიუთითებს, რომ კომინიოვის სამიტზე შეხვედები შევარდნაძეს და იქ ვისაუბრებთ, როგორ მოვაგვაროთ ტერორიზმის პრობლემებიო. მე ასეთ განცხადებას მიგვასაღმები და, თუ სამიტში მონაწილეობა მი-

"მიმარჩია, რომ პუტინის განცხადების ძირითადი ნაწილი არ ასახავს ობიექტურობას და მიკერძოებულია."

ვილე, ბუნებრივია, მე მას შევხვდები. მე კიდევ ერთხელ მინდა მოსახსოვლებას მივმართო, რომ პანიკის საფუძველი არ გვაქვს. არა მგონია, რუსეთისა და საქართველოს ხელიწუფლებამ საერთო ენა ვერ გამოწახოს. ისე კი, რუსეთის ვერჩევ, რომ პირველ რიგში ჩეჩნებით დამყაროს წესრიგი."

გუშინ შევარდნაძეს უშიშროობის საბჭოს სხდომა არ მოუწვევია. პრეზიდენტის თქმით, ის მხოლოდ რამდენიმე ადამიანს შეხვდა, რომ პუტინის

ეს განცხადება გაენაწილებინათ.

უშიშროების საბჭოს სრული შემადგენლობა დღეს შეიკრიბება. პუტინის განცხადების კომენტარებიც სას კი, თედო ჯაფარიძემ აღნიშნა, რომ რუსეთის პრეზიდენტმა ეს განცხადება 11 სექტემბერის ტალახე საჯაროდ, მთელი მსოფლიოს გასაგონად გააკეთა და შეეცადა, რომ ის ანტიტერორისტული კამპანიის კონსტეტსში ჩაესვა. ასე რომ, სიტუაცია ძალიან მძიმეა, თუმცა პანიკის საფუძველი მაინც არ არსებოს.

სხვათაშორის, გუშინ კანცელარიაში გამოჩნდა შინაგან საქმეთა ყოფილი მინისტრი. თარგამაძე ჟურნალისტების დანახვაზე დაფრთხა და განაცხადა, რომ კანცელარიაში პირად საქმეებზე იმყოფებოდა. გუშინ მისი გამოჩენა, შესაძლოა, მართლაც შემთხვევითი იყო. მაგრამ უფრო რეალურია ვიფიქროთ, რომ პრეზიდენტმა, რომელსაც პუტინის განცხადებამ დესტაბილიზაციის რუსული სცენარები გაახსენა, თავის ერთგულ გუშაგს უხმო.

საქართველოს პარლამენტის პირველი რეაქცია

პირველი გვარდიიდან

რომ ის, რაც ხდება საქართველოს ტერიტორიაზე, არის საქართველოს სამხრად საქმე და რუსეთი ამაში, შეიძლება, ჩაერიოს იმ შემთხვევაში, თუ საქართველო მას ამ თხოვნით მიმართავს.

რამ გამოიწვია დღეს სრულიად სანინაღმდეგო სახის განცხადება, თან იმ ტონით, როგორც ეს პუტინმა გააკეთა, სერიოზულად გასაანალიზებელია.

მე ღრმად ვარ დარწმუნებული, რუსეთს კარგად ესმის, რომ დღეს არ გახლავთ ის ვითარება მსოფლიოში, რომელიც იყო 200 წლის წინ ან თუნდაც გასული საუკუნის 20-იან წლებში. დღეს საქართველო მართო არ არის, მას ჰყავს მეგობრები და სრულიად სხვა მსოფლიო მართლწესრიგი არსებობს.

რაც შეეხება გაეროს რეზოლუციის წესდების 51-ე მუხლს, მე ძალიან კარგად ვიცი ამ მუხლის მიწაარსი, მას ესწავლობდი სწორედ მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტში და იგი სრულიად არ ესადაგება იმ ვითარებას, რაც დღეს საქართველოსა და რუსეთს შორის არის შექმნილი.

ჩვენ დღეს, ალბათ, ყურადღება უნდა მივაქციოთ იმასაც, რომ პრეზიდენტმა პუტინმა საქართველოს პრეზიდენტთან შეხვედრის თაობაზე განაცხადა, ამასთან, უნდა გამოვიყენოთ ჩვენს ხელთ არსებული ყველა დიპლომატიური ბერკეტი, იქნება ეს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თუ ჩვენს რუს კოლეგებთან პირდაპირი კონტაქტი," - აღნიშნა მან.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე რუს კოლეგებთან

"დღეს არ გახლავთ ის ვითარება მსოფლიოში, რომელიც 200 წლის წინ იყო."

კონსულტაციების გამართვას დღეს დილით აპირებს. მან განაცხადა, რომ ძალზე აინტერესებს რუსეთის დუშის ორივე პალატის ხელმძღვანელის პოზიცია.

რუსეთის დუმას, რომელიც ტრადიციულად გამოირჩევა საქართველოში მიმართ რადიკალური გადაწყვეტილებებით, პუტინის განცხადებასთან დაკავშირებით ოფიციალუ-

რი პოზიცია ჯერჯერობით არ გამოუხატავს.

თუმცა, გუშინვე კომენტარები გააკეთეს საქართველოს მიმართ ტრადიციულად აგრესიულმა დეპუტატებმა - მარგელოვმა და როგოზინმა. ფედერაციის საბჭოს საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის თავმჯდომარემ მხილარ მარგელოვმა გუშინ განაცხადა, რომ თუ დადგება საქარ-

თველოში რუსული ჯარის გაგზავნის აუცილებლობა, ზედა პალატა ამ ინიციატივას მხარს დაუჭერს.

სახელმწიფო დუმის საგარეო ურთიერთობების კომიტეტის ხელმძღვანელი დიმიტრი როგოზინი კი თვლის, რომ ვლადიმირ პუტინმა ბოლო გაფრთხილება მისცა საქართველოს. მასვე მიაჩნია, რომ პუტინის მიერ გაეროს 51-ე მუხლზე აპელირება აბსოლუტურად გამართლებულია.

პუტინის განცხადებას ოფიციალური რეაქცია არ მოჰყოლია არც აშშ-დან, სადაც, 11 სექტემბრის ტრაგიკულ ფაქტთან დაკავშირებით, საყოველთაო გლოვის დღე გახლდათ გამოცხადებული.

თუმცა, ტელეკომპანია "ოერტეს" ინფორმაციით, აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის არაოფიციალური პოზიციის თანახმად, რუსეთის პრეზიდენტმა გაეროს წესდების 51-ე მუხლის ინტერპრეტირება მოახდინა. "პარალელის გავლება ერაყთან მიმართებაში აშშ-ს განცხადებასა და საქართველოსთან მიმართებაში პუტინის განცხადებას შორის არასწორია", - აცხადებდა გუშინ რუსული ტელეკომპანიის არაოფიციალური წყარო დეპარტამენტში.

და კიდევ ერთი დეტალი - გუშინ საქართველოს პარლამენტს, სოციალისტების ინიციატივით, უნდა განეხილა მიმართვა რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმირ პუტინისა და აშშ-ს პრეზიდენტის ჯორჯ ბუშის სახელზე, რომელშიც საქართველოს ორი ქვეყნის პრეზიდენტებისთვის ქვეყნის უსაფრთხოების ერთობლივად უზრუნველყოფა უნდა ეთხოვა. გუშინ საკითხის განხილვა, ვახტანგ ბოჭორიშვილის გარდაცვალების ოფიციალური მოტივით, ვერ მოხერხდა.

ჟრიახული მგლოვნიარა პარლამენტში

გიორგი ასანიშვილი

ადამიანური ტრაგიდიის დროსაც კი ვერ ახერხებენ ქართველი კანონმდებლები წერილმანი უსიამოვნებების დავიწყებას და დიდსულოვნების გამოჩენას: გუშინ, კოლეგის, ვახტანგ ბოჭორიშვილის გარდაცვალების დღესა და 11 სექტემბრის ტრაგედიის წლისთავზე, საკანონმდებლო კორპუსში ჩვეული კინკლაობა გაჩაღდა.

არადა, თავიდან ყველაფერი იმგვარად მიდიოდა, როგორც ახლობელი ადამიანის დაღუპვისას არის მიღებული: ყველა ერთხმად საუბრობდა გარდაცვლილის ადამიანურ ღირსებებზე, მის მაღალ პროფესიონალიზმზე. ნინო ბურჯანაძის განცხადებით, "ვახტანგ ბოჭორიშვილი ერთ-ერთი გამოჩენილი პოლიტიკური ფიგურა იყო დღევანდელ საქართველოში და მისი დაღუპვით დიდი დანაკლისი განიცადა არა მარტო პარლამენტმა, არამედ მთელმა ქვეყანამ". ითქვა ისიც, რომ საკანონმდებლო ორგანოში შეიქმნა დამკრძალავი კომისია, რომელსაც პარლამენტის თავმჯდომარე უხელმძღვანელებს. ამასთან, გამოითქვა აზრი, სეფსისის ცენტრს, რომელიც ბოჭორიშვილის დაარსებულია, მისი სახელი ეწოდოს.

გუშინ კოლეგის გარდაცვალების გამო დეპუტატები საერთოდ არ აპირებდნენ პლენარული სხდომის ჩატარებას, მაგრამ აუცილებლად იყო მისაღები პარლამენტის განცხადება 2001 წლის 11 სექტემბერს განხორციელებული ტერაქტების წლისთავთან დაკავშირებით. ამ დოკუმენტის მიღება კი თითქოს უპრობლემოდ, უმტკივნეულოდ და მოღმიკის გარეშე შეიძლებოდა. მით უმეტეს, ვახტანგ რჩეულიშვილმა, შექმნილი მდგომარეობის გათვალისწინებით, პარლამენტის სხდომაზე "ბუშისა და პუტინისადმი მიმართვის" ტექსტის დაფიქსირება გადაიფიქრა და დათანხმდა, სოციალისტების ფრაქციის "პარტიული ნაშრომი" საკანონმდებლო ორგანოში მოგვიანებით და ცალკე განხილულიყო. თუმცა, ამ "კომპრომისით" პარლამენტი აყალმაყალ მაინც ვერ ასცდა.

აურზაურს სათავე ჯემალ გოგიტიძემ დაუდო, რომელმაც პარლამენტის განცხადების ტექსტში ცვლილებების შეტანა მოინდომა.

"საქართველოს პარლამენტი მოუწოდებს ყველა მშვიდობისმოყვარე ქვეყანას, მხარი დაუჭიროს შერთებულები შტატების ძალისხმევას, ბოლო მოუღოს ტერორიზმს მთელ მსოფლიოში და მიიღოს პრე-

იგორ გიორგაძე ეკრანზე ვლადიმირ პუტინის გამოსვლის შემდეგ გამოჩნდა

რუსუდან ნიკარაძე
სა. კორ. მომადოვი

პუტინის მკაცრი ულტიმატუმის გამოცხადებიდან რამდენიმე წუთის შემდეგ რუსეთის ტელეარხს "რენტე"-ზე გამოვიდა საქართველოს უშიშროების ექს-შეფი იგორ გიორგაძე და განაცხადა, რომ მას ხელთ აქვს ჩეჩენ საველე მეთაურებთან, მათ შორის გილაევთან, შევარდნაძის კავშირების მამტიკიცებელი მთელი რიგი მამხილებელი დოკუმენტები. გიორგაძე გვპირდება, რომ უახლოეს მომავალში შევარდნაძეს სააშკარაოზე გამოიყვანს და საქართველოს პრეზიდენტს ჩეჩენ პოეზიკებთან პირდაპირ კავშირში ამახვს.

იგორ გიორგაძე "რენტე"-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში აცხადებს, რომ პანიკის ხიობადე კოდორში რუსულან გილაგვის (ცნობილი რეიდი "ფინანსურად, ტექნიკურად და მატერიალურად შევარდნაძის რეჟიმის მიერ იყო დაფინანსებული." "24 საათის" კარგად ინფორმირე-

ვენიციული ზომები იმ რეჟიმების მიმართ, რომლებიც საფრთხეს უქმნიან მშვიდობასა და თავისუფლებას დედამიწაზე", -ფრაქცია "აღორძინების" თავმჯდომარეს "ახალი მემარჯვენების" ინიციატივით შედგენილი განცხადების ტექსტის ეს ფრაგმენტი თვალში არ მოუვლია.

"ტერორისტები ჩვენს ქვეყანაშიც არიან. ამას რუსეთიც აღიარებს და ამერიკაც. გამოდის, რომ მათ ამ განცხადებით ძალაუვნებურად მოუწოდებთ ჩვენი ქვეყნის დაბომბვისკენ. ჩემთვის ასევე მიუღებელია დაბომბოს ერაყი იმისთვის, რომ, თურმე, იქ რაღაც კეთდება. მევე, როდესაც ყველაფერი დამთავრდება, ერაყი მოგვიბრუნდება და გვეტყვის, ამერიკა მომერია, მაგრამ შენ მაინც ხომ მოგვერვიო. ამიტომ, სადაც არ გვეკითხებიან, იქ ცხვირი არ უნდა ჩავყოთ", - პარლამენტის განცხადების პათოსის მიზანშეწონილების ეჭვის ქვეშ დაყენება მოინდომა ჯემალ გოგიტიძემ.

სწორედ ამას მოჰყვა ზემოთ ნახსენები კინკლაობა და აყალმაყალი. "აღორძინება" დაფინებით ითხოვდა განცხადებიდან "საქართველოსთვის მიუღებელი" ფრაგმენტის ამოღებას. ეს ცოტათი შანტაჟსაც კი ჰგავდა - პარლამენტის განცხადებას წონა და ფასი მაშინ ექნებოდა, თუ ტერორიზმთან ბრძოლის მხარდამჭერი დოკუმენტი ერთხმად იქნებოდა მიღებული და უხერხული იქნებოდა, თუ რომელიმე პოლიტიკური ძალა მას მხარს არ დაუჭერდა. ამიტომ "აღორძინების" მოსაზრევად ყველამ გამოიღო ხელი და სხდომათა დარბაზში მგლოვიარე ხალხისთვის უჩვეულო აურზაური დაიწყო.

"რა მოგივიდათ, ხალხო, ყველაფერზე ხომ არ შეიძლება დავა, რაღაცას ხომ უნდა ვცეთ პატივი?" - ამაოდ ცდილობდა პარლამენტის თავმჯდომარე მწუხარებადავინყეული პარლამენტარების ვენებათა მოთოკვას. მან საყვედურით შეახსენა "ბათუმელებს", რომ პარლამენტის განცხადების ტექსტი ჯერ კიდევ ორშაბათს, ბუეროს სხდომის დროს, დაურიგდათ დეპუტატებს და თუ მათ შენიშვნები ჰქონდათ, პლენარულ სხდომაძდე შეეძლოთ გამოეთქვათ.

გამოსავალი კენჭისყრაში მოიქმნა. აქ კი "აღორძინებამ" უკან დაიხია. მან არ ინდომა "თეთრი ყვავის" რომელი ყოფნა და ანტიტერორისტულ განცხადებას მზა მისცა. დოკუმენტი ერთსულოვნად (140 ხმით) იქნა მიღებული.

ასლან აბაშიძის მოსკოვში ვიზიტი - კრემლის სიგნალი შევარდნაძეს

რუსუდან ნიკარაძე
სა. კორ. მომადოვი

9-10 სექტემბერს მოსკოვში ასლან აბაშიძის მიორე ოფიციალური ვიზიტს რუსი ექსპერტები კრემლის მიერ შევარდნაძისთვის გაგზავნილ სერიოზულ სიგნალად აფასებენ. ანუ მოსკოვმა საქართველოს ლიდერს კიდევ ერთხელ მიუთითა, რომ თანამშრომლობას მხოლოდ პრორუსულად განწყობილ პოლიტიკოსებთან აპირებს. თუ რაოდენ სასურველი პოლიტიკური ფიგურაა დღეს კრემლისთვის აჭარის ლიდერი, კარგად გამოჩნდა იმ ხელგამოხდი მიღებაში, რომელიც რუსეთის ხელისუფლების მალად დერეფნებში გაუმართეს აბა-

შიძეს. მისი პერსონისადმი მოსკოვის ასეთმა ხაზგასმულად კეთილგანწყობილმა დამოკიდებულებამ, ოფიციალურ თბილისთან ბოლო ხანს არნახულად გამწვავებული ურთიერთობების ფონზე, აქტიური მსჯელობის საფუძველი შეუქმნა პოლიტიკოსებს. ყველაფერ ამას დაემატა 10 სექტემბერს რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალური განცხადება -გაფრთხილება, რომ რუსეთის მოქალაქეებმა საქართველოში გამგზავრების წინ უსაფრთხოების განსაკუთრებული ზომების უნდა მიმართონ. აჭარა, ბუნებრივია, გამოხატულისად იქნა მიჩნეული.

იმ ფაქტმა, რომ ასლან აბაშიძე ხაზგასმული პატივით მიიღო თვით

რუსეთის თავდაცვის მინისტრმა სერგეი ივანოვმა, მრავლისმეტყველია; ივანოვმა საქებარი სიტყვებით შეამკო აბაშიძე რუსეთისადმი დადებითი პოზიციის გამო და მაღლობს გადაუხადა იმისათვის, რომ "აჭარაში რუსი სამხედროები თავს კომფორტულად გრძნობენ". არაოფიციალური ინფორმაციით, თავდაცვის მინისტრისგან აჭარის მეთაურმა გარკვეული დირექტივები მიიღო იმის თაობაზე, თუ როგორი პოზიცია უნდა დაიკავოს საქართველოს ამ რეგიონმა მის ტერიტორიაზე დისლოცირებული რუსეთის სამხედრო ბაზის ხელყოფის შემთხვევაში. ივანოვის მოთხოვნით, აბაშიძემ ამ ბაზის გატანის პერსპექტივაზე საუბარ-

იც კი არ უნდა დაუშვას.

9 სექტემბერს რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროში ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დარეგულირებაში რუსეთის პრეზიდენტის სპეცნაშრომადგენელ შევარდნაძის სპეცნაშრომადგენელს შეხვდა. ოფიციალური ინფორმაციით, თავდაცვის მინისტრისგან აჭარის მეთაურმა გარკვეული დირექტივები მიიღო იმის თაობაზე, აბას ვარდა, საუბარი იყო რუსეთიდან აფხაზეთში სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენაზეც, რისი პირველი ლობისტიც აჭარის ლიდერია და რაც, მისივე აზრით, პრიორიტეტია რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში. "თუ

გვინდა, რომ ჩვენს ქვეყნებს შორის ნორმალური ურთიერთობები დამყარდეს, პირველ რიგში ამ მიმართულებით უნდა ვიმუშაოთ",-განუცხადა აბაშიძემ ჟურნალისტებს. საგარეო საქმეთა სამინისტროში შეხვედრაზე აბაშიძე დაეთანხმა ოზე გამოიყვანს, რომ ქართულმა მხარემ აუცილებლად უნდა შეასრულოს 2001 წლის 16 მარტს იალტაში მიღწეული შეთანხმება, რომ "ენგურჰესის" მოდერნიზაციასა და აფხაზეთის გაეწილ საავტომობილო და სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენაში რუსეთი სერიოზულადაა დაინტერესებული.

არაოფიციალური ინფორმაციით კი, მოსკოვის სამხედრო-პოლიტიკურ წრეებთან გაიმართა კონსულ-

ტაციები აფხაზეთის, სამხრეთ ოსეთის, აჭარისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონული თანამშრომლობის პერსპექტივებზე. რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროდან სანდო წყაროს ცნობით, მოსკოვი სერიოზულად გეგმავს თბილისთან კონფლიქტში მყოფი საქართველოს ურჩი რეგიონებისათვის სამხედრო-პოლიტიკურ და ეკონომიკურ დახმარებას. რუსეთის სამხედრო წრეები მაინმუნებენ ამ რეგიონების მიერ ერთიანი სამხედრო-ეკონომიკური ბლოკის შექმნაზე, რათა თავიდან იქნას აცილებული თბილისის აგრესია, ხოლო ამ აგრესიის შემთხვევაში, მოსკოვთან პირდაპირი კავშირები უნდა დამყარდეს.

2002 წლის 12 სექტემბერიდან უახლოესი ვალუტების მიხედვით ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსები:		
ავსტრ.	1	2.1361 ლარი
დანიი ბრიტანეთის ბირჟანაჲ სტერლინგი	1	3.4065 ლარი
გერმანიული დოლარი	1	1.4640 ლარი
ჟაპონური იენი	2	2.1820 ლარი
თურქული ლირა	1 000 000	1.9345 ლარი
იაპონური იენი	100	0.1827 ლარი
რუსული რუბლი	1	0.0692 ლარი
უკრაინული ჰრივნა	1 000	0.4482 ლარი
სომხური დრამი	100	0.3873 ლარი
აზერბაიჯანული გრივნა	100	4.1100 ლარი

ბაკონიანური მოძრაობის ლიდერება ისახურეს სტატეგიული რეაქციების პროვოცირებისა და სახელმწიფო ნილების განმკარგველი პოლიტიკის შექმნის საკითხებზე. პარლამენტის საბიუჯეტო ოფისის ხელმძღვანელმა რომან გოცირიძემ “თბილგაზის” “იტერასაფის” მიყიდვის საკითხი გააპროტესტა და გახდამანაწილებელი ქსელის აღდგენის საკითხი განიხილა.

აქვე შეგახსენებთ რუსულ მასმედიაში ატეხილ იმ სკანდალებს, სადაც "იტერას" "გაზპრომის" ხელმძღვანელთა არაოფიციალური შეიღობებული ინახთვლება. ჯერ კიდევ 2000 წელს რუსული გაზეთი "ვერსის" წერდა, რომ "იტერამ" სულ რაღაც ორიოდე წელიწადში "შეიძინა" ორმოცდაათამდე ოფიშორული მფლობელი კომპანია, რომელთა აქტივებშიც "გაზპრომის" ხელმძღვანელებმა ხელში თავმოყრილი უკვე მაშინ ჩაისახა "იტერას" და "გაზპრომის" იმ ხელმძღვანელთა დაპირისპირება, რომლებსაც "იტერაში" საკუთარი ინტერესები არ ჰქონდათ. "გაზპრომის" მაშინდელი ხელმძღვანელის რეჟ ვიზიერების მიერ თავმოყვრუბის დატოვების შემდეგ, "იტერას" აქციების მცირე პაკეტების მფლობელელებად რუსული პუბლიკების საშსაზურების მალაღლირისთვის სახელდებოდნენ. რუსულ პრესაში "იტერას" "გაზპრომისთვის" საზიარო ფინანსური მაქანაცეიბები დებდნენ ბრალს. საქმე იქამდე მივიდა, რომ მისი საქმიანობა ცნობილმა აუდიტორულმა კომპანიამ "პრაისვუტერისასუსუპერკონს" კი შეამოწმა. საბოლოოდ, "იტერამ" "გაზპრომის" ფულის სათიერებელი მაქანაქის იმიჯი აღდგმევერ მომირთა, სამაგიეროდ, მისი ყოვლწლოური შემოსავალი სამ მოლოარე დოლარს აჭობრებს (მოუხედავად ამისა, ის ცდილობს ინესესტარობის მოზიზებას

ყველაფერი დაიწყო "ინფოვობის" განდევნის პრივილეგიებით. ამას მოჰყვა სამინისტროს შენობასთან ახანძრის თანამშრომელთა ხმაურიანი აქცია, პარლამენტში საკომიტეტო მოსმენები და სამთავრობო დიპლომატიის გაქმნა, რომელმაც გადაჭრა იერ ვერ გაეცა პასუხი პრეზიდენტ ჯეჟარდნას მიერ საკვამოდ ცალსახად დასმულ შეკითხვას (კონსენსუსი გაიყიდა თუ არა "ინფოკომი", ანაბრისათვის, ეს საწარმო იყენებდა 1950 ათას დოლარად გაყიდულ შპს "ცენტრენტსებუ", რომლის ბიზისი და "პროტექტის" მფლობელი ნადირ პა-ტარკაყიძეა. მაგრამ პავლობიშვილის უწყებას უფრო ცხელი ზაფხული ჰქონდა. ქონების მართვის სამინისტრომ სახელმწიფო მინისტრისად საეკივლო დავალები მიიღო,

გაერკვია "ელექტროკავშირის" მიმართ ნორვეგიული "ტელეონისა" და ოფიშოვლი "სელფონის" შირიდან გამოუღნილი ინტერესის უანგარბაბა. თუბტ, ანტიკორუფციული საბჭოს მიღების ვალდიმერ უგულავას შირიდან პავლიამვილის მისამართით გაკუთებული კაცარი განცხადებების შემდეგ ნათული გახდა, რომ ქონების მართვის მინისტრის თაზე მაღი ღრუბელი უკვე მყარილი იყო. გუმინ მთაერობის სხდომაზე პავლიამვილის მიერ "ელექტროკავშირის" ხსენება ნყობიდან გამოიკვანა მერაბ ადელიშვილი. მისი თქმით, თავის ღრუბე კომუნიკაციების სფეროში გატარებულმა არასწორმა პოლიტიკამ "ელექტროკავშირის" გაკმარნის პირას მიიყვანა. "ეს კომპანია მენველ ძროხასაით იყო, რომლის ხარჯზე არაერთი კომპანია მომძღორდა", - განაცხადა ადელიშვილი.

მან ყურადღება ე.წ. "შავ" ტრაფიკებზე გაამახვილა. "აშკარად დიდი წესრიგში დგას საერთაშორისო ტრაფიკების გაკონტროლება. უახლოეს პერიოდში შესაბამისი საბაჟო ტერმინალიც ამოქმედდება", - აღნიშნა მინისტრმა. მისი თქმით, დღეს უკვე შემუშავებულია "ელექტროკავშირის" განვითარების მიზნის გეგმა, რომელიც "ტელეფონში" ნარადგამა, "როგუციალები" საქართველოდან რჩენიან, ეს ჩვენი სირცხვილი იქნება", - დასძინა მინისტრმა.

აქედმისავე გამოქმნილა ფინანსთა მინისტრი მირიან გუგუაშვილი. მისი თქმით, თავის დროზე, მთავრობამ სწორი გადაწყვეტილება მიიღო, როდესაც "ელექტროკავშირი" და საქართველოს ოპერატორი კომპანია "საქართველოს ტელეკომი", სადაც სასაზღვრო ნივთი 51 პროცენტზე ფლობს, არ გაიღო. გოგამავალმა

აღნიშნა, რომ სასურველია ამ კომპანიების გაერთიანება და, საერთოდ, კომპოზიტების სფეროში გაცემული ლიცენზიების გადახედვა, მან დადასტურებდა, რომ საბაჟო სამსახურები საერთაშორისო ზარების რაოდენობის აღრიცხვა დანიშნავა.

სახელმწიფო მინისტრის ავიაციის ჯორბენაძის განცხადებით, ადგილი აქვს პოლიტიკური პარტიების სახელმწიფო წილობრივი მონაწილეობით შექმნილი სანარმოების მიერ დაფინანსების ფაქტებს. მის ამ განცხადებას გამოეხმაურა პრეზიდენტი. “პირადად ვციც, რატომ ინტერესდებით პოლიტიკური პარტიები სახელმწიფო სანარმოებით”, - აღნიშნა მან და ყველა პოლიტიკურ პარტია, მათ შორის, “მოქალაქეთა კავშირიც,” გააფრთხილა, თავი მორს დაეჭირათ სახელმწიფო სანარმოებისკენ.

«ეს სწორედ ჩის სფეროები, სადაც კიდევ დარჩა გასაყოფი და უნდა, რომ აქ თავითი მიზნები უნდა მჭიდროდ განახორციელონ», – აცხადებს გივი თარგამაძე.

თარგამაძე ახალი ინიციატივით გამოდის და აცხადებს, რომ სტრატეგიული ობიექტების გაყიდვის პროცესი ეფუძრება მეგარდნების საზრუნველყოფა ვაღდამ ანონსრუპამდე საერთოდ აღემატება, რადგან თითქმის ყველა ობიექტის პრივატიზაცია

პრეზიდენტის ოჯახური კლანის ინტერესების მიხედვით წარმართება. თარგამაძემ პრეზიდენტის ოჯახური კლანი სამ შტოოდ დაყო: ვია ჯონთა-ბერიძის, პაატა შვეარდნაძის და გურამ ახვლედიანის კლანები. მისი განცხადებით, ფოთის პორტის პრივილეზიაციაში გოგრაშვილმა ახვლედიანა ჩარეული, ნოღო "თბილისელ კანაბში" - პაატა შვეარდნაძე. გივი თარგამაძე აცხადებს, რადგან პრეზიდენტის მმართველობს ვადა იზრუნა, მისი ოჯახური კლანები უკანონო ბიზნესის და აღწონების (ჯილდოების

მიხელო სააკაძეშვილის განცხადებით კი, ყოფილი მინიჭანა საქმეთა მინისტრის, კახა თარგამაძის, კლანი იმდენად ძლიერია, რომ ჯერ კიდევ მაშინათვის სიტუაციას საქართველოში. სააკაძეშვილი აცხადებს, რომ ფიქრის გორაკზე, სადაც თარგამაძის ოფისი მდებარეობს, სახელმწიფო მინისტრი ავთანდილ ჯორბენაძე და შიხაგან საქმეთა მინისტრი კობა ნარჩქვამაშვილი ყოფილ მინისტრს ხშირად სტუმრობენ.

მეხვედრახე სააკაშვილის პრეზიდენტის-მანქანაგზებელთა მოსახრებები მოისმინა და მათ შეკითხვებსაც უპასუხა. ერთადერთი, ვინც სააკაშვილის მოძრაობის წინააღმდეგ გამოვიდა, დარბაზში მყოფი გაიოზერაძე გახლდათ, რომელმაც ყოველგვარი ეროვნული მოძრაობის მისამართი გამოთქვა სიძულვილი და ტექნიკურ ინტელექტუალის უმოქმედობაზე დასდო ბრალი.

თუმცა, გაიიო ერად, სააკაშვილის მხარდამჭერთა ინიცადტორი უმალ გაიყვანეს დარბაზიდან. ამრიგად, ტექნიკური ინტელოგენცია მიხილ სააკაშვილის მხარდამჭერთა უცხადებს და მის იდეებასა და საკომეიდო პრიფერამას იზიარებს. ნაციონალური მოძრაობის¹ ლიდერი პროფესორ-მასწავლებლებს ორი დღით (მოახლოებულ ყრილობადე) დაემევიდობა.

"დოკვაძე და გაღვახიანი პოლიტპატიმრები არ იყვნენ"

ეთარ მაშალაშვილი

“დღეს, როცა მსოფლიოს ქვეყნები ერთად იბრძვიან ტერორიზმის წინააღმდეგ, ჩვენი ხელისუფლება ციხიდან ათავისუფლებს ორ ტერორისტს, რითაც ის, ფაქტობრივად, ქვეყანაში ტერორიზმს აკანონებს”, - განაცხადა გოჩა ერაძემ, 1992 წელს ჯაბა ოსელიანზე განხორციელებული ტერორისტული აქტის დროს გარდაცვლილი შეიღწევის ბიჭის მამამ.

მაშინ ჩიქოვანის ქუჩაზე მომხდარ ტერორისტულ აქტს ხუთი ადამიანის სიცოცხლე შეენირა. დაზარალებულებმა და გარდაცვლილის ნათესავებმა გუშინ ჟურნალისტთა ფედერაციაში პრესკონფერენცია გამართეს.

“ორ ტერორისტში” გოჩა ერაძე ამ რამდენიმე დღის წინ პრეზიდენტ შვეარდნაძის მიერ შეწყალებულ პატიმრებს - პეტერ გელახიანს და ირაკლი დოკვაძეს გულისხმობდა. ერაძის განცხადებით, ეს შეწყალება იყო დიდი შოუს ნაწილი, იმ შოუსი, რომელსაც, ბოლო რამდენიმე წელია, შვეარდნაძე მართავს. “მაგრამ, როგორც ჩანს, პრეზიდენტმა

ვაშხოვთი გლობალიზაციას და ვაულისხმოვთ ციფრულ რევოლუციას

დალი კუპრაძე

9 სექტემბერს სახელმწიფო კანცელარიაში, საქართველოს საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების სახელმწიფო საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე, საქართველოს პრეზიდენტის საათიანი მოხსენების შემდეგ საბჭო შეთანხმდა, რომ სწორედ საინფორმაციო ტექნოლოგიების შესაძლებლობები უნდა გამოიყენეთ **“იმ ფარად და იარაღად, რომელიც გლობალიზაციას და ციფრულ რევოლუციას საქართველოსთვის უდიდეს სიკეთედ აქცევს, რადგან ციფრული უთანასწორობის შემცირება და აღმოფხვრა საქართველოსთვის სახელმწიფოებრიობის უზრუნველყოფი ამოცანაა”**.

საერთო აზრით კი, მოსალოდნელი რევოლუციის ავანგარდი განათლების სფერო უნდა იყოს და **“განათლების მიმდინარე რეფორმა უნდა განიხილებოდეს საინფორმაციო ტექნოლოგიათა ყოვლისმომცველი დანერგვის ქრილში”**.

ციფრული ენებათაღლევის ფონზე განათლების მიზნისტრმა მოხსენებით, “ინფორმატიზაცია განათლების სისტემაში”, ანგარიში ჩააბარა უკვე გაკეთებულის და დაგეგმილის შესახებ.

ჯერჯერობით საქართველოს სკოლების 7 პროცენტი, 200-მდე სკოლაა აღჭურვილი კომპიუტერული ტექნიკით. 35 რაიონში მუშაობს სასწავლო კომპიუტერული ცენტრები. თუ საქართველოში 80 000-მდე კომპიუტერია, მაშინ საგანმა-

ქართული ენის იბნორირება თურქულ-ქართულ სანარმოს 3000 ლარი დაუჯდა

თამაზ ხარაიშვილი
ოჯარაძეი

საქართველოს ენის პალატის გურობის სამმართველო და სახელმწიფო ანტიმონოპოლიური სამსახურის დასავლეთ საქართველოს მესამე რეგიონალურმა განყოფილებამ თურქულ-ქართულ შპს “გულისტანს” რეკლამის შესახებ საქართველოს კანონის ცალკეული პუნქტების იგნორირებაში

საგელაუიზოო ჩაქლაჲეაჲს ქალაჲა ჲა მონიშორიინჲი
ჯორჯიან რისარინი
<i>კორიან რისარისატელევიზიო რეკლამების მონიტორინგს აჭარბოებს 1997 წლის მაისიდან. ამ პერიოდთან ჩვენ მოგვცაოვება სარელმოინაქციებისატარეველოს სატელევიზიო სარეკლამო ბაზრის შესახებ.</i>
<p>■ რამდენსატრეკლამო რეკლიონჲა ჲა შევებულითქვეთისის სანტრეტქოსი არსჲე ერთი დღის/კვირის/თვის/წლის განმავლობაში</p> <p>■ რამდენ წმინაშეწითისათიეცხრა მოცემულიარბის ეთერშიდრობის მოცემულ შეუღდის რეკლამას</p> <p>■ რეგიონიჲი ამ მონაცემთა პრეცტენტლიგანაწილება არსებზე რამელ სატელევიზიო გადაცემას ში მონიშნულირეკლამის მცემისატრირაოდენობა (მადლარეიტარეველი გადაცემები)</p> <p>■ რომდე არსჲე გავიდა ველაზე მტერეკლამასი</p> <p>■ რომელი არბის ეთერშიტერეჲეს რეკლამას ველაზე დიდიდროს და ა.შ.</p>
ეს მონაცემებიდაეგნარებათ სარეკლამო კამპანიის სწორედ დაეგმეჲას და შესაბამეაშჲი. ჩვენი შედეგების მიღება შესაძლებელია ყოველკვირეულად ან 10 დღეში ერთხელ,ან ყოველთვიურად, ეს შესაძლებლს ჰქნის ოპერატიულად შეცვალოთ სარეკლამო პოლიტიკა და ეფერო მონიშნულიგანათი ჲეი.
ჩაჲენი ბელაუფონეია: 25-35-48; (899) 51-19-94

"ტერორიზმს მხოლოდ სატანის მახინჯი ნიღაზი უკეთია"

გიორგი ბახალაძე

გუშინ, 11 სექტემბრის 11 საათზე, აშშ-ის ელჩმა და მისმა მუელემ რიჩარდ და შერონ მაილსებმა, საქართველოს მუსლიმთა წინამძღოლ ღაზი ალი ალიეითან ერთად, ფეხი შედგეს თბილისის ევანგელურ-ბაპტისტურ ეკლესიაში. სწორედ, აქ შედგა ახალი საუკუნის ყველაზე მასშტაბური ტერაქტის მსხვერპლთა სულის მოსახსენებელი ერთობლივი ღვთისმსახურება. ასეთი რამ საქართველოში პირველად მოხდა.

მომავლის იმედით გამსჭვალულ ამ სამგლოვიარო ლიტურგიას ესწრებოდნენ საქართველოში მოქმედი ყველა ტრადიციული აღმსარებლობის ეკლესიათა და საერო საზოგადოების წარმომადგენლები.

ღვთისმსახურება კათოლიკე მამა ჯუზეპემ გახსნა. მასპინძელი ეპისკოპოსის, მალხაზ სონღულაშვილის ქადაგება გაფრთხილებას ჰგავდა: “სამწუხაროა, მაგრამ 2001 წლის 11 სექტემბერი ბოლო კოშმარი არ არის და ამიტომაც აღვივით ერთმანეთის სიყვარულით.” ამას რიჩარდ მაილსმა შემართული სიტყვით უპასუხა: “ერთი წლის წინათ, 91 ქვეყნისა თუ ეროვნების 2800 უდანაშაულო ადამიანი რელიგიური ფანატიზმის გამო დაიღუპა. რელიგიურმა შეუწყნარებლობამ შეიძინა ახალი შინაარსი. როგორც ჩანს, იმ თვითმკვლელ ტერორისტებს ახალისებდათ ცრუ აზრი, თითქოს მსხვერპლშენიერვისთვის იმ ქვეყნიურ და სამუდამო ჯილდოს მიიღებდნენ. ახლა უნდა ვიპოთ შერიგების გზით,რადგან ვალში ვართ დამუშულთა ხსოვნისა და, რაც მთავარია, ჩვენი შვილების წინაშე.”

აშშ-ის ელჩის სიტყვებს მოჰყვა საქართველოში სომხური სამოციქულო ეკლესიის მდივნის, ვილი გრიგოზ,

მრავალშვილიანების სახელმძღვანელოებით დაჰმაცოფილახის პროკრაბა პრინციპულ დაპირისპირებას შეენირა

მაკა ჭანიანი

სამი შვილის დედამ, ლია გოგიჩაიშვილმა, უფასო ნიგნებისთვის თბილისის განათლების სამმართველოს მხოლოდ გუშინ მიაკითხა. რადგან მრავალშვილიანი ხარ, შენს ბავშვებს სახელმძღვანელოები უფასოდ ეკუთვნითო, მას სკოლაში უთხრეს. **“შირჩი-ნო, მერიას მიმართე, მან უნდა დაგაკმაყოფილოსო. თუმცა, ისიც მითხრეს, ძალიან გავვიკვირდება, რამეს თუ მიიღებო”**, - ყვება ლია გოგიჩაიშვილი, - **“უმცროსებს კი ვუყვიდე რაღაც სახელმძღვანელოები, 20 ლარი მქონდა, მაგრამ უფროსი დამრჩა ისე. არც მე მაქვს სამსახური, არც ჩემს მეუღლეს... მარტო მამამთილი მუშაობს მშენებლობაზე და საჭმლისთვის ძლივს გვეყოფნის მისი ზეფანის... უფროსს 60 ლარის სახელმძღვანელოები სჭირდება. ვერ შევწვდი. ერთი კვირაა, უნიგონდ დავდის სკოლაში”**.

შანსი იმისა, რომ ლია გოგიჩაიშვილის უფროსი შვილი წლეულს მერიისგან უფასოდ მიიღებს სახელმძღვანელოებს, ფაქტობრივად, არ არსებობს. დღეისთვის თბილისის განათლების სამმართველოში, სადაც ამგვარი თხოვნით მერიაში შესული განცხადებები იგზავნება, 1500-ზე მეტი თხოვნა დღეს და ეს ზღვარი არ გახლავთ. განცხადებები მერიაში ამ წუთშიც შედის, თუმცა, განათლების სამმართველომ ქალაქის ხელმძღვანელობას სთხოვა, მათი მიღება შეეწყვიტა. **“ამ პროგრამისთვის სულ 40 ათასი ლარია მოძიებული. თითო კომპლექტი კი, საშუალოდ, 50 ლარი ჯდება. წარმოუდგენელია, ყველას დაკმაყოფილება მოახერხდეს. ეს თხოვნაც ამ ფაქტმა გაანაპირობა”**, - განმარტავს თბილისის განათლების სამმართველოს უფროსი ედიშერ მაჩაიძე.

სამმართველომ მხოლოდ გუშინ დაასრულა პირველ ეტაპზე დასაკმაყოფილებელთა სიის შედგენა. დღეს 100 მრავალშვილიანი დედის შვილები თავ-თავიანთ სკოლებში სახელმძღვანელოებს უფასოდ მიიღებენ. მზადდება მომდევნო სია, მაგრამ არსებული 40 ათასი ლარით, საშუალოდ, 800 მოსწავლის დაკმაყოფილება თუ მოხერხდება. რა უნდა ქნან დანარჩენებმა?

ედიშერ მაჩაიძე: **“ჩვენ შარშანაც დავდეთით ამ პრობლემის წინაშე. შარშანაც იყო მრავალშვილიანთა გამოსვლები, თავყრილობები. მაშინ მათთვის, სპონტანურად, 31 ათასი ლარის სახელმძღვანელოები შევიძინეთ. ამის გათვალისწინებით, რაკი**

რიჩარდ მაილისი თბილისის ევანგელურ-ბაპტისტურ ეკლესიაში

რიანის მიერ შესრულებული რამდენიმე საგალობელი. მშვიდობისკენ მოუწონდა ყველას სეფარდ ებრაელთა თემის წარმომადგენელმა შოთა თეთრუაშვილმაც.

“ჩვენ – ადამისა და ევას შვილები - ელჩისა და ყველას წინაშე გამოვთქვამთ გულწრფელ მწუხარებას,” – თქვა ღაზი ალი ალიემა და “ღვთის ევნახში ყოველი მშრომელი” დალოცა.

წმინდა პანტელეიმონ მკურნალის სახელობის ეკლესიის წინამძღვარმა,

მამა გიორგიმ ასე შეაფასა გასული წლის ტრაგედია: “ტერორისტებმა მოახერხეს ათასობით უდანაშაულო ადამიანების ხორციელი განადგურება. მაგრამ, ვერაფერს დააკლებენ მათ და ჩვენს სულებს, თუკი სიყვარულითა და იმედით ავივსებით”. გუშინ, მართლმადიდებელ ქრისტიანთათვის უაღრესად ნიშანდობლივ, იონაე ნათლისმცემლის თავის კვეთის დღეს ნათქვამი შერიგების სიტყვები დიდ მნიშვნელობას იძენენ.

ლუთერანული ეკლესიის წინამძღოლის, გარი აზიპოვის სიტყვები

მკაფიოდ განმარტავდა მომხდარის არსს: “ტერორიზმს არ აქვს ეროვნება, რწმენა და სახე. მას მხოლოდ სატანის მახინჯი ნიღაბი უკეთია.”

ერთობლივი ღვთისმსახურების დასასრულ ყველა საპატიო სტუმარი ეკლესიის კარიდან მრევლის თითოეულ წევრს, სიყვარულის ნიშნად, ხელს ათმევდა.

და, მაიწნა, რომ ჩვენი სამმართველო საერთოდ არ უნდა არსებულებო, იმ დადგენილების პროექტში, რომლითაც ჩვენი პროგრამა ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა სამსახურს გადაუღოცეს, ისიც ენერა, რომ ჩვენ უნდა გავუქმებულიყავით, ჩვენი ფუნქციები კი სხვა სამსახურებზე გადაწანალებულიყო. ასეთ ვითარებაში პროგრამის განხორციელებას, რაღა თქმა უნდა, ვერ დაგვაჯალებდნენ. მაღლობა საკერძოლოს, რომ ეს მოსაზრება არ გაიზიარა, მაგრამ ჩვენ თავის გადაჩენვისთვის ვმუშაობდით და პროგრამას ვეღარ მივხედეთ.”

განათლების სამმართველოსადმი თავის დამოკიდებულებას მანანა ნიკოლიშვილი არ მალავს. “გუჟანონო სამსახურია და ერთი თეთრითაც არ უნდა ფინანსდებოდეს!” - აცხადებს იგი, - “1999 წლიდან მოყოლებული, ჩვენ ყოველწლიურად ვყიდულობდით ნიგნებს მრავალშვილიანთა ოჯახების შვილებისთვის. სიგნს მე თვითონ ვადგენდი. ასე იყო შარშანაც. სამმართველომ მხოლოდ მექანიკური სამუშაო შეასრულა. პროგრამა წლეულსაც ჩაიღო ბიუჯეტში, მაგრამ მისი გადმოკიცება მხოლოდ მ მაისს მოვახერხეთ. შემდეგ არჩევნები იყო, მიწისძვრა მოხდა და რაღაცერაღებში შეიცვალა. შეიხედავად ამისა, პროგრამის განხორციელება არ შეჩერებულა. მე დანამდვილებით ვიცი, რომ მერმა დააჯალა მაჩაიძეს, მის განსახორციელებლად თანხები მოიძიოს. ფული ამისთვის გათვალისწინებულია.”

40 ათასი ლარი, რომლითაც თბილისის განათლების სამმართველო მრავალშვილიანი ოჯახების ბავშვებისთვის სახელმძღვანელოებს ყიდულობს, განათლების სხვა პროგრამებს ჩამოაჭრეს. 2-2,3-მ ათასი მოაკლდა ნიჭიერ ბავშვთა, ინივეციის, სპორტსკოლებისა თუ სხვა პროგრამებს. იმის გამო, რომ საკითხი თავის დროზე არ გადაწყდა, დღეს ამონმებენ, მართლაც მრავალშვილიანია თუ არა ოჯახი, რომელიც ქალაქის ხელმძღვანელობას ნიგნებს უფასოდ სთხოვს, ცოლსა და ქმარს ცალ-ცალკე ზომ არა აქვთ განცხადებები დაწერილი და ა.შ. ასეთი შემთხვევები, როგორც თავად მრავალშვილიანები ამბობენ, მრავლადაა. პროგრამის განხორციელებას მრავალშვილიანებიც აკონტროლებენ და მსგავს ფაქტებზე დაუფარავად საუბრობენ. თუ ქალაქი მომავალ სასწავლო წელსაც ასე შეხვდება, სალაპარაკო კიდევ უფრო ბევრი იქნება.

ვიცოდით, რომ ეს საკითხი წლეულსაც თავს იჩენდა, ბიუჯეტში სპეციალური პროგრამა ჩავრეთო. 50 ათასის გამოყოფას ვითხოვდით იმისთვის, რომ პრობლემა მოგვეგვარებინა. იანვრიდან მრავალშვილიანებს ყველა სკოლაში აღვირცხავდით, გავარკვევდით, სოციალური პირობები მისხვდითო, კატეგორიებად დავყოფდით და სექტემბრისთვის ყველას დაგეგმაფიყვდითო. ვისი წყალობით, ვერ გეტყვით, მაგრამ ეს პროგრამა ქალაქის ბიუჯეტიდან, ფაქტობრივად, გაქრა.”

ვიდრე “გაქრებოდა”, პროგრამა შესასრულებლად ქალაქის ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა სამსახურს გადაუღოცეს, თუმცა, დღეს იქ ასეთ დაჯალებას ვერ იხსენებენ. განათლების სამმართველოს უფროსის აზრით, ეს არცაა გასაკვირი. **“პავლიაშვილის პროგრამებში ეს პროგრამა არ არის, მოვიკითხე. ვერც იქნე-**

ბოდა,რადგან ამ სამსახურს უამრავი თავისი პრობლემა აქვს. ამის გარეშეც მთელი ქალაქი მის კისერზეა, ჯანდაცვის სისტემათ დანაყებული, ნებისმიერი სოციალური საკითხით დამთავრებული. ნიგნები ამ პრობლემატუკის ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია. როდესაც ცოტა ფული გაქვს და დგები არჩევანის წინაშე – წამალი მისცე ადამიანს თუ ნიგნი, გასაგებია, რომელსაც აირჩევ. ამჯერადაც ასე მოხდა,” - ამბობს ედიშერ მაჩაიძე.

უფრო ღრმად თუ ჩავყვებით, მრავალშვილიანთა ოჯახების ბავშვების უფასო სახელმძღვანელოებით დაკმაყოფილებას პროგრამის ირგვლივ განვითარებული ნახევრად დეტექტიური ამბავი პრინციპული დაპირისპირებიდან იღებს სათავეს. ედიშერ მაჩაიძე: **“მანანა ნიკოლიშვილს, რომელიც წინა მონვევის სკრებულოში ჩვენს კომისიას ხელმძღვანელობ-**

კიდევ ერთი პრობლემა რუსეთიდან

ზაზა ფარააშვილი

ბოლო დღეებში თბილისის ანტირაბიული ვაქცინით მომარაგებაში შეფერხება. ქალაქის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამსახურის უფროსის გიორგი არბოლაშვილის განმარტებით, ეს გამოიწვია რუსეთში სერტიფიკატისა და დოკუმენტების ახალი წესების შემოღებამ, რის გამოც, თურმე, ვაქცინის შემოტანის მორიგი ეტაპი საგრძნობლად გაინელა. არბოლაშვილი იმედოვნებს,

რომ ეს პროცესი ათიოდე დღეში დამთავრდება, მაანმდე კი ყველა ღონეს იხმარს მომარაგების უწყვეტობისთვის. ტანდერი ჯერ არ დამთავრებულა, მაგრამ ფორმამ, რომელიც მასში აუცილებლად გაიმარჯვებს, 300 ვაქცინა წინასწარ გამოგზავნა. ამის გარდა, ქალაქის სამსახურის აპირებს, ვაქცინა ისესხოს ჯანდაცვის სამინისტროდან, რომელსაც რაიონებისთვის განკუთვნილი მარაგი ჯერ არ გათავებულია.

რატომ გათავდა ვაქცინა თბილისში? გიორგი არბოლაშვილი: “ძალიან

მოიმატა ცხოველთა მიერ დაკბენილთა რაოდენობამ. თავად განსაკუთრებით კვირის განმავლობაში 175 ასეთი შემთხვევა დაფიქსირდა. ჩვენ

მზად ვიყავით ყოველგვარი მოსალოდნელი შეფერხებისთვის, მაგრამ ჩვენის ასეთ ხარჯვას არანაირი დანახოები არ ეყოფა. ერთ კვირაში თბილისში 1000 ვაქცინა დაიხარჯა. აღსანიშნავია კიდევ ერთი მწვავე პრობლემა. დედაქალაქში მრავალი ჩამოუვლი ადამიანია, რომელთაც აცრებს აქვე უტარებენ. ცხადია, ქალაქის მა-

რავი ყველას ვერ გასწვდებოდა”.

რატომ მოიძიათ დაკბენილთა რაოდენობამ?

ვეტერინარული გაერთიანების სპეციალისტთა აზრით, ეს პირდაპირ კომპრომია მანანაშლა ცხოველების მომარაგებასთან, ვინაიდან პატიონიანთა პროფილაქტიკური აცრები, ასე თუ ისე, კონტროლს ექვემდებარება. მისგან განსხვავებით, მანანაშლა ცხოველების პრობლემას სამედიცინო დაადგა. არადა, ეს საკითხი მრავალჯერ და ყველა დონეზეა განხილული.

ანტიკორუფციული კანონპროექტი სახელისუფლო განხილვას ელის

თამარ კასიძეაძე

საქართველოში რაც უფრო მეტს და ხმაბალა საუბრობენ კორუფცი-აზე, ქვეყანა მით უფრო ღრმად ეფ-ლობა კორუფციის ტაოში.

გუშინ იუსტიციის სამინისტროში გამართული პესკონფერენციაც კო-რუფციასთან ბრძოლის სამომავლო პერსპექტივებს მიეძღვნა. სამომავ-ლოს, რადგან იუსტიციის მინისტრის მოადგილე ზურაბ ეზუგბაია და პარ-ლამენტთან ურთიერთობისა და სა-მართალმემოქმედების დეპარტამენ-ტის უფროსი გია გოგიბერიძე ჟურ-ნალისტებს იმ კანონპროექტზე გვე-საუბრებოდნენ, რომლის მიღების შემდეგაც სახელმწიფო მოხელეებს კორუფციულ საქმიანობაში საკანონ-მდებლო ბერეკტი გამოეცლებათ.

ათასგვერდიანი კანონპროექტი, რომელიც იუსტიციის სამინისტრო-ში ორ თვეში მომზადდა, იმ ანტიკო-რუფციული გეგმის პირშეოა, რომ-ლის შესახებაც განკარგულება სა-ქართველოს პრეზიდენტმა 2002 წლის აპრილში გამოსცა.

ერთი სიტყვით, კანონპროექტი მზად არის. იგი კანცელარიისა და შემდგომ უკვე პარლამენტის ვიზას ელოდება. როდის, ეს უკვე ძნელი სათქმელია. ამიტომ სწორედ მასშე-დიას მიმართა თანადგომისა და მხარდაჭერისათვის იუსტიციის მი-ნისტრის მოადგილემ და დეპარტა-მენტის თავმჯდომარემ.

არ არსებობს იმის გარანტია, რომ კანონპროექტს უმაღლესი სახე-ლისუფლო და საკანონმდლო ორგა-ნო ნამდვილად განიხილავს, რადგან ჩვენში ყველა ერთნაირადაა დაინტე-რესებული, რომ კორუფციასთან ბრძოლით ქულები ჩაიწეროს. მაგ-რამ რა სახის ცვლილებებს განიც-დის ჩინოვნიკთა ხელში აღმოჩენილი ანტიკორუფციული კანონპროექტი, ამის პროგნოზირება ჩვეულებრივ მოკვდავს, ალბათ, გაუჭირდება.

არადა, დღევანდელი სახით კანონ-

პროექტი ნამდვილად საინტერესოა. წლების განმავლობაში ამერიკე-ლი ექსპერტები საქართველოს ხელი-სუფლებას ურჩევდნენ: იმისათვის, რომ ადამიანრღებელი სტრუქტურე-ბი აკონტროლოთ, ქვეყანაში უნდა არსებობდეს ძლიერი შიდა კონტრო-ლის მექანიზმი, ანუ გენერალური ინ-სპექციები. მართალია, უცხოელების რეკომენდაციები ბოლომდე ვერ იქნა გაზიარებული, მაგრამ იუსტიციის სამინისტრომ შუალედური ვარიანტი მაინც გამოიწახა. კანონპროექტით გე-ნერალური ინსპექციები კვლავ ამა თუ იმ სამინისტროს (დეპარტამენ-ტის) სისტემაში მოიაზრება, მაგრამ ისინი ნაწილობრივ უწყების ხელმძღ-ვენებს დაექვემდებარება. შიდა მა-კონტროლებელი უწყების დამოუკი-დებლობის გარანტი თავად **“კანონი**

პრესკონფერენცია იუსტიციის სამინისტროში.

გენერალური ინსპექციის შესახებ” იწეება. დღემდე მოქმედი კანონქვემ-დებარე აქტით, გენერალურ ინსპექ-ციას ამა თუ იმ პიროვნების მიმართ საქმის დანებვა მხოლოდ მინისტრის გადწყვეტილების შესაბამისად შეეძ-ლო. ახალი გენერალური ინსპექციე-ბი დამოუკიდებლად მიიღებენ გა-დანწყვეტილებას. გენინსპექციის რე-კომენდაციების შესრულება კი სა-ვალდებულოა ნებისმიერი მინისტრი-სათვის. გენერალური ინსპექციის უფროსი ვალდებულია, რომ ექვსთ-ვიანი რეგულბები მოახსენოს პრეზიდენტს და საზოგადოებას. ინს-პექციების მუშაობის გამჭვირვალო-ბის მიზნით, კანონპროექტით გათვა-ლისწინებულია საავლენებოლო სა-ზოგადოებრივი მონიტორინგის შექმ-ნა. კანონპროექტით გენერალურ ინს-პექციებს დამოუკიდებლობის სხვა ბერეკტებიც ეძლევათ. მთავარია, კე-თილსინდისიერი მუშაობის სურვილი.

იუსტიციის სამინისტროს სამარ-თალმემოქმედების დეპარტამენტმა გააკეთა ანალიზი და ამის შემდეგ შექმნა კანონპროექტი **“ადამრუ-ლებელი ხელისუფლების სტრუქ-ტურებისა და საქმიანობის წესის შესახებ”**. აღმოჩნდა, რომ დღეს სა-ქართველოში ასზე მეტი საექუნეე-ბო სტრუქტურა, ანუ დეპარტამენტი არსებობს და თითოეულ მათგანში 300-400 თანამშრომელია, რომელ-ბიც ბოუჯებიდან ფინანსდებიან. მაგრამ რა საქმიანობას ეწევიან და რაოდენად სჭირდება აღნიშნული სა-ხის სამსახურები სახელმწიფოს,

არავინ იცის, რადგან მინისტრები ამგვარ დეპარტამენტებს საკუთარი ნება-სურვილით ქმნიან. კანონპრო-ექტის თანახმად, საექუნეეები სტრუქტურები კანონის მოთხოვ-ნებს უნდა აკმაყოფილებდეს და უნ-და დარეგისტრირდნენ.

“მაკონტროლებელი ორგანო-ბის უფლებამოსილების გამიჯვნის და კონტროლის განხორციელების” კანონპროექტი, ძირითადად, მეწარ-მისა და მაკონტროლებელი ორგანოს ურთიერთობას არეგულირებს. კა-ნონპროექტები დარღვევს ელმული 38 მაკონტროლებელი ორგანო 35-მდეა შემცირებული. აქამდე სწანრმოში ერთი და იმავე სფეროს შესაძონმე-ლად სამი ან ოთხი მაკონტროლებე-ლი შედიოდა, ახალი კანონპროექ-ტით მკაცრად განისაზღვრა – რე-მელ სფეროს რომელი მაკონტროლე-ბელი ორგანო შეამონმებს. თუ მა-კონტროლებელი დარღვევს კანონ-ნით დადგენილ უფლება-მოსილებას, მეწარმეს შეუძლია, მიყენებული ზა-რალის ანაზღაურება მოითხოვოს.

“საექსპერტო საქმიანობის შე-სახებ” კანონპროექტი დიდი ხნის წა-ნატრ დამოუკიდებელ ექსპერტების ინსტიტუტს გვიპრდება. მხოლოდ კანონპროექტში მკაცრად არის გან-საზღვრული ის მოთხოვნები, რასაც უნდა აკმაყოფილებდეს დამოუკიდე-ბელი ექსპერტი და საექსპერტო და-ნესებულება.

რამდენად მოიხიბლებიან ქართ-ველი პოლიტიკოსები **“შოქალაქთა პოლიტიკური გაერთიანების შესა-**

ხებ” კანონპროექტით, მომავალი გვიჩვენებს. ჯერ ერთი – პარტიების ლიდერები ერთპიროვნულად ვეღარ შეადგენენ დეპუტატობის კანდიდა-ტების და ადგილობრივ არჩევნებში მონაწილე წევრთა სიებს. მათ ათი-სათვის პარტიის წევრთა ხმების ორი მესამედი დასჭირდებათ და მეორეც: იმისათვის, რომ ამა თუ იმ პარტიამ რეგისტრაცია გაიაროს, მინიმუმ 2 ათასი წევრი და 45 ადმინისტრაციუ-ლი წარმონაქმნი უნდა ჰყავდეს. ამასთან პოლიტპარტიები ვეღარ და-მალავეენ მემონირულობებს. მათ დეკლარაციების შევსება მოუწევთ. წინააღმდეგ შემთხვევაში სისხლის სამართლის ან ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა დაეკისრებათ.

და ბოლოს, იუსტიციის სამინის-ტროში მომზადებული **“პროკურა-ტურის შესახებ”** კანონპროექტით იმუნიტეტის მოხსნის საშომირება ემუქრება ყველა პროკურორს და გა-მომძიებელს. ხელშეუხებლობა წაწი-ლობრივ შეუნარჩუნდება გენერა-ლურ პროკურორს, სახალხო დამცე-ველს, კონტროლის პალატის თავმჯე-დომარეს და დეპუტატობის კანდი-დატებს. მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ ვინმე გააბედავს და აღნიშნულ პი-რებს მძიმე დანაშაულში წაუყენებ-ბრალს, ისინიც ჩვეულებრივ მოკე-დავთა რიგებში აღმოჩნდებიან. პრე-ზიდენტს, პარლამენტარებსა და მო-სამართლეებს შეუძლიათ მშვიდად გააგრძელონ საქმიანობა, რადგან მათ თავად კონსტიტუცია იცავს.

პრესინგი ექსპერტიზა გაყალბებულ დასკვნას უზენაესი სასამართლო არ ენდო

ლად და დასამალად საქმეს ახალ-ახალ გამოკრინილ მტკიცებულებებს უმატებდა. გამოძიება, საბოლოოდ, ჩიხში სწორედ ამ დაუსაბუთებელმა და ყალბმა მტკიცებულებამ შეიყ-ვანა. იმ პროცესუალური ნორმების დარღვევის შესახებ, რაც იმედამეო-ლის დაკავების წუთიდან დაიწყო და თვეების განმავლობაში გაგრძელდა, ჩვენ უკვე ვწერდით. ახლა მხოლოდ ბოლდერიონიდან მოვლენებსა და ორჯერ ჩატარებული ბიოლოგიური ექსპერტიზის ისტორიას შევვებთ.

გამოძიების მტკიცებით, ნატ-რომევილმა დანაშაული აღიარა. არა-და, არასრულწლოვანი პატიმარი ორ-ნეუნებოდა, რომ ჩვენგნები მას ზე-ნოლის – ელექტრომოკუნე შეერე-ბის, ცემისა და წამების შემდეგად ჩა-მოართვეს. ამასვე ადასტურებდა სა-მედიკინო ექსპერტიზის დასკვნაც, რომელიც რატომღაც არ გაითვა-ლისწინეს.

საქმეში ერთ-ერთი მნიშვნელო-ვანი დეტალი ის გახლავთ, რომ და-ნაზე ჩატარებული პირველი ექსპერ-ტიზით, მასზე აღმოჩენილი სისხლი არ დავთმავა გარდაცვლილი აზმაი-ფარაშვილის სისხლის ჯგუფს. ხელ-მეორე ექსპერტიზამ კი დანაზე ჩა-ტარებული პირველი ექსპერტიზის დასკვნა საყულიად შეცვალა. ექს-პერტმა ხუციშვილმა განმარტა, რომ პირველი ექსპერტიზის დროს მან დანის პირის წინა ნახევრიდან დო-ბანდის საშუალებით ანაწმენდები აიღო და აწმენდილ ადგილებზე და-ნას მარკები (ბიიექტი – ასე უწოდებ-ნენ ექსპერტიზის დროს ნიეთებზე მიკრულ პატარა მარკებს) მიაკრა. მეორე ექსპერტიზის ჩატარების დროს კი ის ადგილებზე, საიდანაც ექ-სპერტმა დოლბანდის საშუალებით ანაწმენდები აიღო, წითელი ფერის ლაქებით დაფარული აღმოჩნდა. არადა, წინა ექსპერტიზის დროს დოლბანდის საშუალებით აღებული ანაწმენდების გამო, დანაზე სისხლის კვალი უკვე აღარ უნდა ყოფილიყო.

თუ გამოძიების მიერ უტყუარ მტკიცებულებად გამოყენებული ბრალდებულის აღიარებითი ჩვენე-ბის ლოგიკა მიყევებით, ნატროშე-ლი, აზმაიფარაშვილის დაჭრის შემ-დეგ, სახლში გაიქცა, დანა გარეცხა და შემდეგ მეაფო იმ ადგილას, საი-დანაც ის სამართალდამცველებმა ამოიღეს, ამ შემთხვევაში დანაზე სისხლის კვალი არც პირველ და არც

მეორე ექსპერტიზას არ უნდა აღმო-ენიხა. აშკარაა, რომ ექსპერტების მიერ დალუქული ნიეთებიც კიცხა – დანა – გახსნილია, რადგან მასზე ექსპერ-ტის მიერ დადებული მხოლოდ ერთი ლუქი აღმოჩნდა. მეორე ლუქზე კი საუბროდ არ იყო ექსპერტ ხუციშვი-ლის ხელმოწერა. დანა აშკარად სის-ხლშია ამოვლებული, რადგან მასზე ექსპერტიზის ჩატარების არანაირი კვალი არ არსებობს.

ახლა რაც შეეხება გარდაცვლი-ლისა, ბრალდებულისა და ჩხუბში მო-წაწილე სხვა მოწინაველების ტანსაცე-მელზე ხელმოვრედ დაწიშნულ ექს-პერტიზას. ექსპერტი აღნიშნავს,

რომ ერთ-ერთი დალუქული ფუთის გახსნისა, ლუქის დათვალიერების დროს მასზე დადებული ბჭქედი აღარ არის ღია ცისფერი, რომ დატო-რატორიაში მსგავსი ფერის მელანი არ აქვთ. რაც მთავარია, აღნიშნულ ლუქზე შესრულებული წარწერა ექს-პერტის ხელით შესრულებულ წარ-წერას არ ჰგავს. “მიმანია, რომ ლუ-ქი არის მცველიო”, – ასეთი დასკვნა დააკეთა ექსპერტმა ხუციშვილმა, რომელსაც დალუქული ფუთების ხელმეორედ გახსნის დროს სხვა სხვა სურათი დახვდა და სულ სხვაგა-ვარი დასკვნების გაკეთების საშუა-ლება მიეცა.

ამონაწერი ხელმოვრედ ჩატარე-ბული ექსპერტიზის დასკვნიდან: “ბრატანის გამოკვლევის დროს, ორივე თითქმის მთლიანად გაუღე-ნთილი იყო სისხლისმაგვარი ლაქე-ბით, რაც აშკაინდელ მდგომარეო-ბას არ შეეფერება”;

“შარფის აშკაინდელი მდგომა-რეობა არ შეეფერება იმ მდგომარე-ობას, როგორც იგი პირველად იყო წარმოდგენილი. მაშინდელი გამოკე-ლევის დროს შარფი მთლიანად იყო გაუღენითილი სისხლისმაგვარი ლა-ქებით, რაც დასკვნაცა აისახა. ამ-ყამინდელ მდგომარეობაზე კი შარ-ფზე ასეთი აღწერილობა არ გაკეთ-დებია. შარფის ახლანდელი მდგომა-რეობა საეჭვოა”;

“ყერანგზე აშკაამდ არსებული ლაქები არ შეესაბამება წინა გამოკე-ლევის დროს არსებულ ლაქებს. ლა-ქები აშკაამდ უფრო მეტია, ვიდრე იყო. უფრო მეტი ლაქებია პულვერ-ზეც”;

“შარფლის გამოკვლევისას, გამო-საკვლევად ამოჭრილ ობიექტებზე

აშხაპი ძახნილი ჭარისკაცები სამართალდამცველებს ნებაყოფლობით ჩაბარდნა

თამარ კასიძეაძე

სამი დღის წინათ, საქართველო-რუსეთის საზღვრის დაღესტნის მონაქ-ვეთზე, მათე საგუშაგოზე მომხდარი უფროსი ოფიცრის მკვლელობა გახსნი-ლია. მიხნარე ოფიცრის, თამაზ გამზა-რშვილის მკვლელი, რომელიც გაიქცა და თან გაიყოლა სამი ავტომატური იარაღი გუშინ, გამთენიისას დააკავეს.

სამართალდამცველებმა, მკვლელ ჯა-რისკაცთან ერთად, დააკავეს მკვლე-ლობის ღამეს სასაზღვრო ძალების წა-წილიდან საექვო ვითარებაში გაუჩინა-რებული ბესიკ წერსესამელი, რომე-ლიც, სავარაუდოდ, მისი თანამზრახვე-ლი უნდა ყოფილიყო. გუშინ დაკავებუ-ლი ჯარისკაცები მთელი დღის განმავ-ლობაში თელავის სამხედრო პროკურა-ტურას აძლევდნენ ჩვენებებს. მკვლე-ლობის მოტივი ჩვენთვის, ჯერჯერო-ბით, უცნობია. როგორც მთავარმა სამ-ხედრო პროკურორმა, გია ჯიქიამ გა-ნაცხადა, ოფიცრის მკვლელი დმიტრი მაშიაშვილი და მასთან ერთად ნაწილი-

დან გაქცეული ჯარისკაცი ნებაყოფ-ლობით ჩაბარდნენ საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის ოპერატიულ სამსა-ზურს. მთავარი პროკურორის განცხა-დებით, თვითონ სასაზღვრო დეპარტა-მენტის ოპერატიულმა სამსახურმა ჩაა-ტარა დიდი მუშაობა გაქცეულების ოჯახის წევრებთან და ახლობლებთან.

“შამიაშვილის მამამ სასაზღე-რო დეპარტამენტის თანამშრომ-ლებს მიმართა და მოახსენა, რომ მებნილები, მისი შვილი და წერსე-სამელი, ერთად იმყოფებოდნენ ყვარლის რაიონის სოფელ ალმათ-ში, წერსესამელის ოჯახში და ისინი ჩაბარებისთვის მზად იყვნენ. მართლაც, სამართალდამცველე-ბისთვის ჯარისკაცებს არანაირი წინააღმდეგობა არ გაუწევიათ და ნაწილიდან გატაცებული სამი ავ-ტომატიც თვითონ ჩაგვბარეს”, - გვითხრა თელავის სამხედრო პრო-კურორმა ილია ოთარაშვილმა.

პანკისალი ჯრიონალი თბილისის საოლქო სასამართლო პატიმრობაში დატოვა

თბილისის საოლქო სასამართ-ლოს მოსამართლემ, პაატა ქიოულა-

ქემ ანტიკრიმინალური ოფერაციისას პანკისის ხეობაში დაკავებული ზვირა ჩოფანაშვილს სამთვიანი წინასწარი პატიმრობა, თელავის სასამართლოს შემდეგ, მეორედ მიუსაჯა. მან არ დააკმაყოფილა ბრალდებულის ად-ვოკატის შუამდგომლობა აღმკვეთი ღონისძიებების შეცვლის შესახებ.

სასამართლომ არ გაითვალისწი-ნა ადვოკატის მიერ მოყვანილი შე-მამსუქებელი გარემოებები, რომ ჩოფანაშვილს ჰყავს ოთხი შვილი,

სიხართლის დასადგენად პატიმარი კოვზს ყლაპავს

სასჯელალსრულების დეპარტა-მენტის ზუგდიდის N4 დაწესებულება-ში განსასჯელმა პაატა გოცაქემ პრო-ტესტის ორგანიზატორ ზურს მიმართა. ქურდობისთვის დაპატიმრებულ-მა, ადრე წასამართლემბა გოცაქემ სა-კუთარი უდანაშაულობის დასაბედა-ტებულ კოვზს ტარი გადაყლაპა. განსასჯელი უარყოფს ჩადენილ დანა-შაულს და მიიჩნევს, რომ იგი უკანონო პატიმრობაში იმყოფება. გოცაქემ ზუგ-დიდის საავადმყოფოში გადაიყვანეს, რენტგენის გადაღების შემდეგ კი, სა-

მედიკონი დახმარების აღმოჩენის მიზნით, პატიმარი სასწრაფოდ ჩამო-იყვანეს თბილისში, ციხის რესპუბლი-კურ საავადმყოფოში. საერაუდოდ, მას ოპერაციას გაუკეთებენ.

რამდენად იმოქმედებს სამარ-თალდამცველებზე პროტესტის ამაე-ცვლილ კოვზს ტარი გადაყლაპა. კა-ნონით, გამოჯანმრთელებული პატი-მარი კვლავ ზუგდიდში გადაიგზავ-ნება და, თუ მანამდე არ მოხერხდა მისი უდანაშაულობის დამტკიცება, გამოძიება კვლავ გაგრძელდება.

ბამოავლინეს საქონლის ქურდახის ჭაუფი

თბილისში, დეზერტირების ბაზ-რის მიმდებარე ტერიტორიაზე, სა-მართალდამცველებმა დააკავეს ლე-შეთისა და თიანეთის რაიონებში მოქმედი ორგანიზებული დაჯგუფე-რის აქტიური წევრები: დუმიტის რა-იონის სოფელ დოლოში მცხოვრები ზვირა იარაგული და სოფელ სულიო-კიანთკარში მცხოვრები თემურ ბურდული, მეტსახელად აშკელი”.

შსს-ს ინფორმაციით, კრიმინა-ლური ჯგუფი პირუტყვის ქურდობი-თა და ვაჭრობით იყო დასაქმებული. დაკავებულებს მიკროავტობუსში აღ-მოაჩნდათ შვიდი სული დაკლული ძროხის სორცი (806 კილოგრამი) და საკონლის ტყავი. დადგინდა, რომ იარაგულმა და ბურდულმა თიანეთის რაიონის სოფელ აბანის “ქალთაგო-რის სადოვრიდან” თედორე ბებერაშ-ვილს მოპარეს 13 სული პირუტყვი, რომელიც გადაამალს დუშეთში, დო-ლოშის ტყეში. შემდეგ დაუკავშირდ-ნენ თიანეთის რაიონის სოფელ ტუ-შურების თემის გამგებელს მამული

მოსკოვის პოლიცია მთილისალი ახალგაზრდები დააქავე

გუშინ, მოსკოვში, გორკის ბაღში მომხდარი ჩხუბისას დაიღუპა ერთი ადამიანი და ერთიც მძიმედ დაიჭრა. დანით მიყენებული სასიკვდილო ჭრილობით გარდაიცვალა 29 წლის მოსკოველი ვალერი ფედორინი, ხო-ლო 26 წლის ანდრეი პოსადა მოსკო-ვის საავადმყოფოს რეანიმაციაშია.

ნარკოსადალი აშმ-ს პრეზიდენტის ოჯახში

ნარკომანთა რეაბილტაციის ცენტ-რის თანამშრომლებმა ორწლნდის პო-ლიციას გადასცეს 2 გრამი კოკაინი, რომელიც ჩამოართვეს 25 წლის ნოელ ბუშს, ფლორდის გუბერნატორის ქალიშვილ-სა და აშშ-ს პრეზიდენტის ქმისშვილს.

მოუხედავად იმისა, რომ გამოძიე-ბა დაიწყო, პოლიციას პრეზიდენტის ქმისშვილი არ დაუპატიმრებია, მის-თვის არც ბრალი წაუყენებია და მე-ტიც, ჯერჯერობით, არ დაუკითხავს. ნოელ ბუში სარეაბილტაციო ცენტრში რამდენიმე თვის წინ დაწვა. იგი მანამდე პოლიცია დააპატიმრა სასამართლოს მიერ მისჯილი იძულე-

ბითი მკურნალობის კურსის შეწყვე-ტისათვის. ეს დადწყვეტილება სასა-ნოელის და სამი - აფხაზეთიდან დევნი-ლი, რომელთა ასაკი 22 - 24 წელია. დაკავებულია ნარკომატყვე აფიძრა საქმე განზრახ მკვლელობის მუხლით. დაკავებულია ვინაობას მოსკოვის პო-ლიცია, ჯერჯერობით, არ ასახელებს.

[illegible]

როზორ მოიგო “ანტიგონა” გრანდი

თამარ მარვანიძე

თვის ბოლოს, 25-26 სექტემბერს, რკინიგზელთა სახლში “ანტიგონეს” პრემიერა გაიმართება. დამდგმელი რეჟისორი და პიესის ავტორი ნანა ჯა-ნელიძეა. სოფოკლესა და ანუის მო-ტივებზე შექმნილ პიესაში რეჟისორი ტრაგედიის სრულიად განსხვავებულ ინტერპრეტაციას გვთავაზობს.

სექტაკლი, რომელშიც 15 მსახი-ობია დრკაებული, უკვე კარგა ხანია, მზადაა. თავდაპირველად ის ახალი სარდაფისათვის (ე.წ. ვაკის სარდა-ფისთან) დაიდგა, პრემიერა ჯერ კიდევ შარშან ნოემბერში უნდა გა-მართულიყო, მერე პრემიერის თა-რილმა იანვარში გადაინაცვლა, იანვ-რიდან მარტში... ასე გაგრძელდა დიდხანს, იმიტომ რომ ახალი სარდა-ფის განათებით უზრუნველყოფას საშველი არ დაადგა. თითქმის იმედ-გადაწურულმა რეჟისორმა და მსახი-ობებმა გადაწყვიტეს, სოროსის ფონდის გრანტების კონკურსში ეცა-დათ ბედი და “კავკასიური პრემიე-რის” პროექტი წარადგინეს. ანდაზამ – “ცდა ბედის მონახევრეაო” ამ შემ-თხვევაში გაამართლა. “ანტიგონე” სოროსის ფონდის საათო ოფისის გრანტი მიიღო.

“კავკასიური პრემიერის” პროექ-ტის მიხედვით, “ანტიგონე” ჯერ დე-დაქალაქის გარეთ უნდა ეთამაშათ, მერე კი ე.წ. დასკვნითი პრემიერა დედაქალაქში უნდა გამართულიყო. ასეთი პრაქტიკა ევროპული თეატ-რების ცხოვრებაში უკვე დამკვიდ-რებულია – ახალი სექტაკლი ჯერ სხვადასხვა ქვეყნებსა თუ ქალაქებს მოივლის და მის მშობლიურ თეატრ-ში პრემიერა მხოლოდ ამ ტურნეს

შემდეგ იმართება. ჩვენში ასეთი პრეცედენტი არ ყოფილა. ქართულ-მა სპექტაკლმა საერთაშორისო გრანტიც პირველად მიიღო.

პირველი წარმოდგენა იენისში გაიმართა ქუთაისში. ამას მოჰყვა თელავი, ბაქო და ერევანი. “ძალიან ველეღადით, ქუთაისი და თელავი ხომ დიდი თეატრალური ტრადიციე-ბის მქონე ქალაქებია და, შესაბამი-სად, კრიტიკული შემფასებელიც ბევრია,” – ამბობს მთავარი როლის შემსრულებელი ნანუკა ხუსკივაძე, – “თუმცა, არანაკლებ დაძაბულნი ვი-ყავით აზერბაიჯანსა და სომხეთში; სულ სხვა შეგრძნებაა, როცა უცხოე-ნოვან მაყურებელთან ამყარებ კონ-ტაქტს, ყოველთვის ფიქრობ, როგორ მიაღწევს შენი ნათქვამი სინქრონი-ტის კაზინიდან დარბაზამდე და რა რეაქცია მოჰყვება ამას...”

“ანტიგონეს” საზაფხულო ტურ-ნემ წარმატებით ჩაიარა: ქუთაისსა და თელავში თითო სექტაკლი იყო წარმოდგენილი, ბაქოსა და ერევანში – ორ-ორი. ბევრი იარა თუ ცოტა იარა, “ანტიგონე” თბილისსაც მოად-გა და რადგანაც ახალი სარდაფის კარი კვლავ დაკეტლი დახვდა, რკი-ნიგზელთა სახლს შეაფარა თავი. მართალია, სექტაკლი სარდაფის სცენის სპეციფიკაზე იყო გათვლი-ლი, მაგრამ, ახალ თავშესაფარსაც მშვენივრად შეეგუა. “აქ კარგად მოვლილი სცენა დაგვხვდა, რაც მთავარია, სცენაზე ყველაფერი მუ-შაობს, დირექტორებმა სიხარულით მიგვიღეს,” – ამბობენ მსახიობები, რომლებიც თბილისური პრემიერის წინ მაინც ყველაზე მეტად არიან აფორიაქებულნი, მათთვის მთავარი შემოქმედებითი გამოცდა ჯერ კი-დევ წინაა.

თანაბრძნობა

თაა დვალი

გუშინ ვაკის პარკში ანტიტერო-რისტული აქცია სახანძრო მანქანე-ბის გამაყრუებელი კივილით და-იწყო. ასე გაიხსენეს თბილისში აშშ-ში დატრიალებული შარშანდელი ტე-რაქტები. საღამოს 18:45-ნთ-ზე პარ-კის ანტიტერორისტული საწახაობის ორგანიზებაში არასამთავრობო ორ-განიზაცია “თეთრი მანდილის გარ-და”, ამერიკის საელროს მხარდაჭე-რით, მერიის კულტურის სამსახურ-მაც მიიღო მონაწილეობა.

საღამოზე ქეთი დოლიძესთან და ვანო ზოდელავასთან ერთად საზო-გადოებას ამერიკის ელჩი, რიჩარდ მაილსიც მიესალმა; მისი მომზადე-ბული სიტყვა კი საზოგადოებას სა-ეფლოოს კულტურის ატმომე გააცნო. ამას მოჰყვა ნიუ-იორკის მერის სხვადასხვა ქვეყნებში (მათ შორის, ჩვენთანაც) დაგზავნილი წერილის ნაკითხვა. მერმა ყველას მაღლობა გადაუზადა თანაგრძნობისთვის და შეჰპირდა, რომ ამერიკა არ უღალა-ტებს არჩეულ პრინციპებსა და იდე-ალებს; და რომ ერთა შორის ურთი-ერთობებს კვლავაც ურთიერთშა-ტივისცემისა და ტოლერანტობის

კალენდარი 12 სექტემბერი

“როდესაც ქანდაკებებს ანადგუ-რებთ, კვარცხლბეკი გადაარჩინეთ,” - წერს ერთგან პოლონელი მწერალი სტა-ნისლავ ლემი.

ლემი ფანტასტიკური ჟანრის იმ მწე-რალთა რიცხვს მიეკუთვნება, რომლის ნა-წარმოებებს მსოფლიოში ყველაზე მეტი მკითხველი ჰყავს. სტანისლავ ლემის წიგ-ნები 30 ენაზეა თარგმნილი, გაყიდულია მისი რომანების 12 მილიონი ეგზემპლარი. ფილოსოფიური ნიუანსებით პოლონელ მწერალს კალენისა და ბორხესს ადარე-ბენ. სტანისლავ ლემის ყველაზე პოპულა-რულ ნაწარმოებად რომანი “სოლარისია” მიჩნეული, რომელიც 1960 წელს დაიწერა და რომლის მიხედვითაც 1970 წელს რუს-მა რეჟისორმა ანდრეი ტარკოვსკიმ თავი-სი ცნობილი ფილმი გადაიღო.

სტანისლავ ლემი 1921 წლის 12 სექ-ტემბერს დაიბადა.

თეატრები ✎
✓ ქინოსახიობთა თეატრი <p>პრემიერა. “ტრანზიტი”. რეჟისორი გიორგი სიხარულიძე; პიესის ავტორი, ეფემია ლორია; მონაწილეობს მუსიკალური ჯგუფი “ჩვენ”. დას.: 19.00 სთ</p>
✓ საგამოფანო დარბაზები ✎
✓ ეროვნული გალერაა <p>ამერიკის საელჩო აწყობს 11 სექტემბრის ამსახველი ფოტოებისა და ქართველი მხატვრების ნამუშევართა გამოფენას. დას.: 19.00.</p>
✓ თანამედროვე ხალოვანისა გალერაა <p>თანამედროვე ქართული გრაფიკა და ქანდაკება.</p>
✓ TMS <p>თანამედროვე ქართველ მხატვართა გრაფიკული ნამუშევრების გამოფენა</p>
✓ ქარვასლა <p>ფრანგი ფოტოგრაფების ნამუშევართა გამოფენა</p>
ქინოთეატრები ✎
✓ აბიჩანი <p>სტივენ სპილბერგის “უცხო პლანეტელი” დას.: 13.00; 15.00; 20.00 სთ.; ფასი: 6,7 ლარი</p>
✓ ბრაიან დე პალმას “საზედისწერო ქალი” , <p>ანტონიო ბანდერასის მონაწილეობით. დას.: 19.00; 21.00; 24.00 სთ.; ფასი: 7-8 ლარი.</p>

“ჩვენ კაცებად “ზითლზებმა” გაგვზარდას”

ბებერი როკ-ენ-როლის მოკრძალებული ხიზლი

ვერა ნაფარიძე

“**სამოცდაათიანელების” გუ-შინდელი კონცერტი სტუ-ს მეორე კორპუსის სააქტო დარბაზში, აღ-ბათ, ყველაზე გულწრფელი აქცია იყო მათ შორის, რაც კი თბილისში (და არა მხოლოდ ჩვენთან) შარშან-დელ ტერაქტებს მიეძღვნა, იმი-ტომ, რომ ისინი, ვინც “გაჰესი” სცენაზე იდგნენ, ამერიკულ მუსი-კაზე გაიზარდნენ და ყველაფერს, რასაც ცხოვრებაში მიაღწიეს, ამ მუსიკის ფილოსოფიის დამსახუ-რებად მიიჩნევენ.**

გუშინდელ კონცერტი ერთდრო-ულად ეძღვნებოდა ტექნიკური უნი-ვერსიტეტის დაარსებიდან 80 წლის-თავს, “სამოცდაათიანელებს”, შარ-შანდელ ტერაქტს, ყველაზე მეტად კი როკ-ენ-როლს, მუსიკას, რომელ-მაც შეცვალა მსოფლიო. ამ მუსიკამ წარმართა გუშინდელი “გაჰესი” სცე-ნის გმირების ცხოვრებაც. კონცერ-ტი მიემდენა ყველა იმ “სამოცდაა-თიანელს”, ვინც საკუთარ თავს ასე-თად მიიჩნევს და მომდევნო თაობე-ბის იმ წარმომადგენლებსაც, რომ-ლებიც 70-იანი წლების მუსიკასა და სულს თავისთვის სასიკეთოდ გზი-არნენ. მუსიკოსების ასეთი დამოკი-დებულება ზუსტად ასახავდა იმ ზე-გავლენას, რითიც 70-იან წლებში ამერიკამ მსოფლიო და მათ შორის, ქართველი მსმენელიც დაიპყრო.

ზუსტად 30 წლის წინათ ისინი ტექნიკური უნივერსიტეტის “მინის-ქვეშეთში” მოღვაწეობდნენ. აქვე უნ-და ითქვას, რომ სასწავლებლის მა-შინდელი ხელმძღვანელობის, იმ დროისათვის გასაოცარმა, ლიოა-დროსმა დამოკიდებულებამ თამაშ-ვებთან, პროდასავლელი ახალგაზ-რდობის მიმართ ბევრი რამ გან-საზღვრა ამ ახალგაზრდების მომავ-ლისთვის; თუნდაც ის რად ღირს, რომ პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საკონცერტო დარბაზი როკ-ენ-რო-ლით გატაცებული თაობისთვის

ერთ-ერთი მექა იყო.
ამავე დარბაზში ოცდაათი წლის წინათ პირველად გამოვიდა ჯგუფი “გაჰესი” სტუდენტების, თამაზ კაპა-ნაძის, გია ძაგნიძის, თამაზ აბილა-ვას, ოთარ ბესელიძისა და უნივერსი-ტეტელი შოთა ძაგნიძის შემადგენ-ლობით. გუშინ იგივე შემადგენლო-სითვის; თუნდაც ის რად ღირს, რომ პოლიტექნიკური ინსტიტუტის საკონცერტო დარბაზი როკ-ენ-რო-ლის სტუდენტობისდროინდელი ზედ-

სურათები ნანგრევებიდან ეროვნულ გალერაში

ქართველებმა 11 სექტემბერი ცისფერ გალერეაში გაიხსენეს

ნანა ბასილაშვილი

ეროვნულ გალერეაში ნიუ იორკის მუზეუმის მიერ შექმნი-ლი, 11 სექტემბრის შედგომა პერი-ოდის ამსახველი ვრცელი ფოტო-არქივის ნაწილის გამოფენა მიმ-დინარეობს. ჯოელ მეიეროვიცის “11 სექტემბრის შემდეგ: სურათე-ბი ნანგრევებიდან” ერთი წლის წი-ნათ ნიუ იორკზე განხორციელე-ბული ტერორისტული აქტის შე-დეგად გამოწვეულ წგრევასა და ადამიანების ფიზიკური განადგუ-რების სცენებს წარმოადგენს.

ერთი წლის წინანდელი ტრაგი-კული მოვლენების აღსანიშნავად გუშინ, ეროვნულ გალერეაში მთე-ლი თბილისის საზოგადოება შეიკ-რიბა. “მსოფლიო ფინანსური ცენტ-რი”, “ტყუმი ცათამბჯენები”, “ცეცხლთან და აფეთქებებთან მეზ-რძოლთა რაზმი”, “სოვნის კედე-ლი” – ცნობილი ამერიკელი ფო-ტოგრაფის ჯოელ მეიეროვიცის ეს და სხვა მრავალი დოკუმენტური ფოტო 11 სექტემბრის ტრაგედიას ასახავს. გამოფენა ამერიკის ელჩმა რიჩარდ მაილსმა და საქართველოს პრეზიდენტმა ედუარდ შევარდნა-ძემ ოფიციალურად გახსნეს. გახს-ნაზე თავიანთი თანაგრძნობის გა-მოსახატად მობრძანდნენ უშინდე-სი და უნეტარესი ილია II, საქარტ-

პეფასახის კრიტარიუმი რაქლამის იდაა იქნება

გუშინ CIFA-ს საზეიმო გახსნის ცერემონიალი გაიმართა

თამარ სუხიშვილი

საქართველო ლამაზი ქვეყანაა, - გულწრფელად წამოიძახა ჟიურის ერთ-ერთმა წევრმა, როდესაც საუ-ბარი საქართველოს დაძაბულ პოლი-ტიკურ მდგომარეობას შეეხო. გუ-შინდელ პრესკონფერენციას, რომე-ლიც დღის 11 საათზე სასტუმრო “სიმპათიის” დარბაზში გაიმართა, გაცნობითი ხასიათი ჰქონდა. კავკა-სიის II საერთაშორისო რეკლამის ფესტივალის ორგანიზატორებმა მასმედიას ჟიურის წევრები წარუდ-გინეს. ჟიურის 14 წევრიდან ერთმა, ლუიზა-მარია პერერამ თბილისში ჩამოსვლა ვერ მოახერხა (თუმცა, სა-კუთარი ნამუშევრების გამოგზავნა არ დაეინყებია), ასე რომ, ჟიურიმ 13-კაციანი შემადგენლობით დაიწყო მუშაობა. ჟიური ორად გაიყო: ბეჭდ-ვითი რეკლამის და სატელევიზიო კონკურსის ჟიურდ. სატელევიზიო კონკურსის განხილვა სასტუმრო “სიმპათიაში” დაიწყო, ხოლო ბეჭდ-ვითი კონკურსისა - კინოს სახლში (ცალკე იმუშავებს მუსიკალური კონკურსის ჟიურიც). პარალელუ-რად კინოს სახლში მიმდინარეობდა სემინარები და მასტერკლასები, რომლებსაც ჟიურის წევრები და სტუმრები ატარებდნენ. საღამოს 9

მაო (თამაზ კაპანაძე) თავისი ჯგუფის წევრებთან

იპოი ლიპარდია, ფოტო

მეტსახელის, “მაოს” მიხედვით) სა-ხელოვნებითი გამართა კონცერტი. “დღეს ის თამაშობებული ახალგაზ-რდები, რომლებიც დასავლური კულტურისაკენ ფანჯარას პირვე-ლად ჭრიდნენ, მეცნიერები, პედაგო-გები, ბიზნესმენები გახდნენ და უდა-ვოა, რომ შუშანიშმის, სიყვარულის და მშვენიერების შეგრძნების იმდ-პროფესიის სერიოზული “ბიძიები” არიან, “მაო-ბენდის” (თამაზ კაპანა-ძის სტუდენტობისდროინდელი ზედ-

ველოს მთავრობის წევრები, სხვა ოფიციალური და არაოფიციალური პირები; სახელმწიფო მინისტრი ავ-თანდელ ჯორბენაძე, პარლამენტის თავჯდომარე ნინო ბურჯანაძე, თავდაცვის მინისტრი დავით თევ-ზაძე, აკაკი ასათიანი, რუსულან ბე-რიძე და სხვები.

ჯოელ მეიეროვიცის ფოტო-გა-მოფენა რომელიც ნიუ იორკის მუ-ზეუმმა და აშშ-ს სახელმწიფო დე-პარტამენტის განათლებისა და კულტურის განყოფილებამ წარმო-ადგინა, მსოფლიოს სხვადასხვა ქვე-ყანა მოიარა.

“ჩემთვის მეტად საამაყოა, რომ საქართველო იმ ქვეყნებს შორის მოხვდა, რომლებმაც ეს გამოფენა მოეწყო. აქ იგი სწორედ 11 სექტემბ-რისათვის ჩამოვიდა. ჩვენ უნდა გავ-ძლიერდეთ და გავერთიანდეთ”, - განაცხადა აშშ-ს ელჩმა საქართვე-ლოში, რიჩარდ მაილსმა.

ქართველმა მხატვრებმა 11 სექ-ტემბრის ტრაგედიას საკუთარი ნა-მუშევრების გამოფენა მიუძღვნეს. ეროვნული გალერეის მეორე სავა-მოფნო დარბაზში დათო ალექსი-ძის, მამუკა ცეცხლაძის, მერაბ აბ-რამიშვილის, თენგიზ ჯაფარიძის, ლადო ფოჩხუას, ლევან ხარანაუ-ლის, ლია შველიძის, ქეთი მატხაძე-ლისა და კიდევ მრავალი სხვა ქართ-ველი მხატვრის ნამუშევართა გამო-ფენა გაიხსნა.

რაც შეეხება საკონკურსო ნამუ-შევრების შეფასების კრიტერიუმებს, ჟიურიმ პრესკონფერენციამდე ერთი დღით ადრე მოითხობორა, რომ შეფა-სების კრიტერიუმი, პირველ რიგში, რეკლამის დეა იქნება და არა მისი ხარისხი (თუმცა ეს, რა თქმა უნდა, ხარისხის იგნორირებას არ ნიშნავს).

ჟიურის წევრებმა სიაშიშვლით აღნიშნეს, რომ კავკასიის ფესტივა-ლი უკვე რევლუარულ ხასიათს იღებს: კავკასიაში არსებულმა საქ-მე უკვე შესამჩნევი პროგრესით ვი-თარდება ეს პროგრესი კი ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების მიერდა-პირპროპორციულია, რაც უფრო განვითარებულმა ეკონომიკა, მთი უფრო განვითარებულია რეკლამა.” - აღნიშნეს სტუმრებმა. ქართველი სა-რეკლამო წარმოების ხარისხს, და შესაბამისად, ჩვენი ეკონომიკის დო-ნესაც, ჟიური ცოტა მოგვიანებით შეაფასებს. მანამდე კი წინ ფესტივა-ლის რთული და დაძაბული მუშაობის ოთხი დღეა.

რეკლამის ფესტივალი გაიხსნა.

ბაოი კალაშნიკო, ფოტო

ავტობიოგრაფია

12 სექტემბერი, ოთხშაბათი, 2002 წელი. №102

ბიზანდიის სამხედრო ფლოტი

ანტიკურ ხანაში ევროპის, ჩრდილოეთ აფრიკისა და ახლო აღმოსავ-ლეთის მართვას რომაელთა ზესახელმწიფო უძლიერესი ფლოტისა და მდიდარი სანაოსნო გამოცდილების წყალობით ახერხებდა. რომის დაცე-მის შემდეგ ევროპაში ერთადერთი ზღვაოსანი ხალხი დარჩა — ვიკინგე-ბი. მაგრამ მათი გავლენა ხმელთაშუა ზღვაზე არ ვრცელდებოდა. მასზე ბატონობას ერთმანეთს არაბები და ბიზანტიელები ეცილებოდნენ. რო-მის დაცემიდან მოყოლებული ვიდრე მეორე ათასწლეულის დასაწყისამ-დე დასავლეთ ევროპის სიღარიბისა და კულტურული შეზღუდულობის მიზეზი სწორედ ფლოტის უქონლობა იყო. მხოლოდ XI საუკუნიდან გა-მოჩნდნენ სანაოსნო გზებზე იტალიელები: ჯერ ამაღფი, მოგვიანებით კი გენუა და ვენეცია პირველ საკუთრივ ევროპულ ნავსადგურებად იქცნენ.

მანამდე კი არაბთა წინააღმდეგ საქრისტიანოს ერთადერთი იმედი ბი-ზანტიის ფლოტი იყო. მასში შემავალი სამხედრო ხომალდი დრომონის სახელწოდებითაა ცნობილი. ამ ხომალდზე ცოტა რამ ვიცით. პირველმა დრომონმა VI საუკუნეში გასერა ტალღები და XII საუკუნემდე რამდენიმე ვარიაცია განიცადა. ხომალდს, ძირითადად, მენიჩხეთა ორი იარუსი ამოძრავებდა, მაგრამ ლათინური იალქნებით აღჭურვილი ორი ან სამი ანძაც ჰქონდა. დრომონის სიგრძე 30-50 მეტრი, სიგანე კი 6-7 მეტრი იყო. თითოეულ ხომალდს ასიდან სამასამდე მეომრის ზიგვა შეეძლო.

ხომალდის ქიშთან და კირზე, ამაღლეულ გემბანზე მშვილდოსნების ადგილი იყო. მძიმე ლოდსატყორცნები ნახევარტონიან ჭურვებს ერთი კილომეტრის მანძილზე ისროდნენ. დრომონის შეიარაღებას მსუბუქი ცეცხლსაფრქვევები — სიფონოფორებიც შეადგენდნენ. ეს მონყობილო-ბა მტერს თხევად ალმოდებულ მასას, ეგრეთ ნოდებულ “ბერძნულ ცეცხლს” ასხამდა. ნავთობში არეული კუპრის, გოგირდისა და გვარჯი-ლასაგან შემდგარი ანტიკური “ნაპალმი” წყალთან შეხებისას იწყებდა წვას. ხანძრის ჩაქრობა მხოლოდ ლენით, ძმრით ან ქვიშით შეიძლებოდა. მტრის ტარანტისაგან დრომონს ლითონის ჯავშანი იცავდა.

როგორც ეტყობა, სენ-ტროპეზის სანაპიროს სწორედ ამგვარი დრო-მონების ფლოტილია მიადგა. ცნობილია კიდევ ერთი ბიზანტიური გემი — ხელადიონი, მაგრამ მის შესახებ დანერვილებითი ცნობები არ მოიპო-ვება. ვარაუდობენ, რომ ქართული სიტყვა “ხომალდი” ბერძნული ხელა-დიონიდან მომდინარეობს.

ბიზანტიური დრომონი

ბერძნულ-არაბული კონფლიქტი

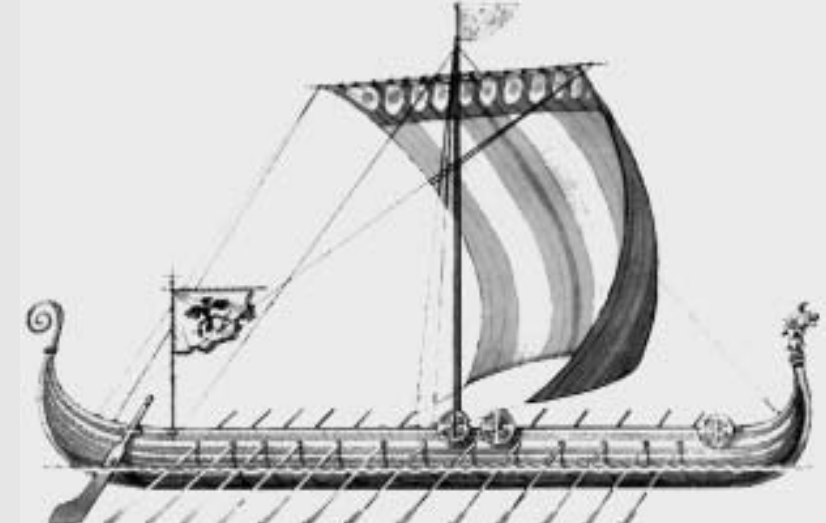
ბიზანტიის იმდროინდელი იმპერატორი, ნიკიფორე ფოკა ჯერ კიდევ ტახტზე ასვლამდე ებრძოდა არაბებს იმპერატორ რომანოზის დროშის ქვეშ. 960 წლის 13 ივლისს ბიზანტიელთა ლაშქარი კუნძულ კრეტაზე გადმოისხდა. არაბებს რომ დესანტი უფრო მრავალრიცხოვანი მოსჩვენე-ბოდათ, ნიკიფორემ უბრძანა ჯარისკაცებს, ერთი და იმავე ხომალდები-დან რამდენჯერმე გადმოისდარიყვნენ ნაპირზე.

რამდენიმე ხნის შემდეგ, როცა დაუდევარი და განცხრომას ჩვეული ბიზანტიელები საკმაოდ დაისაჯრენ არაბებისაგან, ნიკიფორეს დარჩენილ ჯარი ერთ ძალიან გამაგრებულ ქალაქს, ხანდაკს შემოეწყო ალყით. სარდალმა დაიხანზა, რომ არსებული ძალებით მისი ალება გაჭირდებოდა, ამიტომაც შემდეგ ზერხს მიმართა. ჯერ სახელდახელოდ ამენებული კედ-ლით ზღვისკენ გასასვლელი გადაუღობა ქალაქელებს, შემდეგ კი თავისი დაშქრიდან განსაკუთრებით მამაცი და ძლიერი მეომრები შეარჩია, რათა მათთან ერთად დაზეერვა ენარმოეზინა. ამგვარად შედგენილი რაზმი გვიან ღამით გაეშურა დასაზვერად და მალევე აღმოაჩინა, რომ იქვე აღ-მართულ მაღლობზე არაბებს ბიზანტიელებზე მოულოდნელი თავდასხ-მისათვის ორმოცათასიანი ჯარი დაებანაკებინათ. ნიკიფორეს რაზმი დაუყოვნებლივ შეიჭრა არაბების ბანაკში და თითქმის სრულად ამოწყეი-ტა იქ მძინარე არაბები. ამის შემდეგ კი ფრიად უცხაური ბრძანება გასცა: გარკვეული ანაზღაურების ფასად ბიზანტიელ მეომრებს დახოცილ არაბთა თავები უნდა შეეგროვებინათ. ბიზანტიელთა ჯარი მოაგაღურო-ვანი იყო. დილას დათოვს შედეგად აღმოჩნდა, რომ ანაზღაურების იმე-დით ყველაზე მეტი არაბული თავი სომხებს მოეტანათ.

როგორც კი მზე ამოვიდა, ნიკიფორემ ბრძანება გასცა, არაბების მოჭ-რილი თავები ლოდსატყორცნების მეშვეობით ესროლათ პირდაპირ ალ-ყაშმერთყმულ ქალაქში. საკუთარი სახლების დასაცავად დარაზმულმა ქალაქელებმა სეტყვასავით ნამოსულ უცნაურ ჭურვებში თავიანთი ნა-თესავეებისა და მეგობრების თავები იცნეს. საბრძოლო შემართება ერთ ნაშში საშინელი პანიკითა და გლოვის ზარით შეიცვალა. ბიზანტიელებმა ადვილად აიღეს და გაძარცვეს დემირალიზებული ქალაქი.

ნორმანები

შუა საუკუნეების ნაოსნები - ჩრდილოეთის ზღვებზე ყველაზე მრის-ხანე მეკობრეები სკანდინავიელი ნორმანები იყვნენ. ზოგჯერ მათ ვიკინ-გებსაც უწოდებენ, რუსეთში კი — ვარიაგებს. ნიშანდობლივია, რომ ეს

ნორმანული დრაკონი

სლავეური სიტყვა პირველად სკანდინავიელების ეთნონიმი კი არ იყო, არამედ ზღვაში ყაჩაღად გაჭრილ ადამიანებს, ანუ მეკობრეებს აღნიშნავ-და. ღრმა უბებები — ფიორდებით დასერილი სკანდინავიის სანაპირო იდეალური იყო მეკობრული ბაზების მოსაწყობად. სწორედ სანაოსნო გა-მოცდილება იყო იმის უმთავრესი წინაპირობა, რომ ნორმანებმა VIII-IX საუკუნეებში ევროპის მნიშვნელოვანი ნაწილი დაიპყრეს: მათი ბატონო-ბა გადასწედა საფრანგეთს, ირლანდიას, სიცილიასა და სამხრეთ იტალი-ას. არაერიხელ დაემუქრნენ ნორმანები კონსტანტინოპოლსაც. მაშინდე-ლი მსოფლიოს მრავალ ადგილას ისმოდა ლოცვა: “ნორმანთა მრისხანე-ბისგან გვისცენ, უფალა!”.

თავიანთ გამარჯვებებს ვიკინგები ხსარტ და გამძლე ხომალდებს — დრაკარებს უნდა უმაღლოდნენ. სახელწოდება ორი სკანდინავიური სიტყვის შეერთებაა: **Drage** — დრაკონი და **Kar** — გემი. ნორმანთა გე-მდრაკონები საათში 18 კმ სიჩქარით დასრიალებდნენ ტალღებზე, მათი სიგრძე 25 მეტრს აღწევდა, სიგანე — 6 მეტრს. მუხის ფიცრებით აგებუ-ლი კოხტა კორპუსი მდიდრულად იყო განწყობილ ორნამენტებით. ამგვა-რი ხომალდებით ნორმანმა კონუნგმა (მთავარმა) ერიკ წითურმა ქრისტე-ფორე კოლუმბზე ადრე მიაღწია ჩრდილოეთ ამერიკის ნაპირებს.

ავტობიოგრაფია

არაბული ასტრონომიული ტრაქტატი

ავაზაკთა და წმინდანთა სიზპიოზი

ყველამ ზეპირად ვიცით ამ რამ-დენიმე წლის წინ ევროსაბჭოს სხდო-მაზე ზურაბ ჟვანისა მიერ წარმოთქ-მული უკუდავი ფრაზა: “მე ქართვე-ლი ვარ — მაშასადამე, ევროპელი”.

მახსოვს, ყველას გაუხარდა, მათ შორის მეც. თუმცა კი გოგი გვახარი-ასთან ერთად ყოველთვის დავცინო-დი ჩვენს ფილმებსა და წიგნებში წარმოდგენილ იმ მითოლოგიურ თვალსაზრისს, თითქოსდა XIX საუ-კუნეში ქალაქელი ქართველები მცირე-დი გაომნაკლისის გარდა ევროპუ-ლად იცვამდნენ და სულ მთლად ევ-როპულ ყაიდაზე ცხოვრობდნენ, სა-ნამ ბოლშევიკებმა არ დაღუპეს ეს ჩვენი ძირძველი ევროპელობა. მა-ინც გამიხარდა...

იქნებ არც მთლად უაზროა და უსაფუძლო ეს მითოლოგიური თვალსაზრისი? იქნებ იმდენი აზრი და მნიშვნელობა მაინც აქვს ჩვენი ცხოვრებისთვის, რამდენიც შეიძ-ლება ჰქონდეს, მაგალითად, ოცნე-ბას? ოცნების უსარგებლობა კი ვინ თქვა?

რატომღაც გვიჭირს აღიარება, რომ მეოცნებე ხალხი ვართ. ამიტო-მაც ყველაფერი, რასაც სხვა მეოც-ნებეები სავარაუდო და სასურველ მომავალში დაასახლებდნენ, ჩვენ ისტორიულ წარსულში გადაგავქეს. “იქნება” და “იყო” ხომ ასე ჰგავს ერ-თმანეთს. თუნდაც იმიტომ რომ არც ერთი არ “არის”. ძველბერაულ ენა-ში, მაგალითად, მომავალი და წარ-სული დროის ზმნური ფორმები ერ-თმანეთს ემთხვევა. ლათინურში — ძალიან ჰგავს ერთმანეთს... კმარა თავის მართლება, რაცა ვართ ევა ვართ. უბრალოდ, იმის თქმა მინდა, რომ ჩვენი მომავლის ხატი ევროპის წარსულში უნდა ვეძებოთ. მერე კი

ბერი იხსენიებს როგორც “ნამდვილ თხეზს”.

906 წელს (ნავის გარიყვიდან 16 წლის შემდეგ) ფრენეს არაბებმა გააჩა-ნაგეს და დაწვეს ნოვალეს უმდიდრესი მონასტერი. მაგრამ ყაჩაღები არც უფ-რო მცირე საკბილოზე ამბობდნენ უარს: ალპების მთიან ბილიკებზე მაშინ ხშირად შეხვედრლით იერუსალიმში მიმავალ მლოცველებს, ვაჭრებსა და სხვადასხვა დავალებით წარგზავნილ მიკრიკებს. ასევე ხშირად მოგზაურობ-დნენ სხვადასხვა რანგის წარჩინებუ-ლები და თვით მეფეებიც კი. როცა კო-მუნეკაციების განვითარება ასეთ და-ბალ დონეზე იყო, დიდი ტერიტორიის კონტროლი მხოლოდ პირად დასრე-ბით შეიძლებოდა. მეფესა და პატონს ძალიან უჭირდა ყმებისა და ვასალების მიერ გაღებული ხარკის ცენტრში ტრანსპორტირება. გააცილებით უფრო იაფი ჯდებოდა მისი ადგილზევე მოხ-მარება. ამიტომ შუა საუკუნეებში, ფაქ-ტობრივად, არც არსებობდა ცენტრი — სამეფოები, საჰერცოგოები, საგრა-ფოები ტახტებიდან კი არა, უნაგირიდან იმართებოდა.

ამიტომ ყაჩაღები გზებიდანაც საკ-მაო სიმდიდრეს კრეფდნენ. მაგალი-თად 921 წელს (31 წლის შემდეგ), ერთ ყრუ ხეობაში მათ ქვებით ჩაქოლეს მდიდარი ინგლისელი მლოცველების ჯგუფი. როგორც ძველი ქრისიკის ტექსტიდან შეიძლება დავასკვნათ, ამ-გვარი თავდასხმები საკმაოდ ხშირი იყო. 940 წელს (50 წლის შემდეგ) ფრე-ნეს არაბები რაინის ხეობაში ჩნდებიან, სადაც მათი ძალადობა უკვე სენ-მორი-ნის მონასტერს ატყდება თავს. იმავე წელს ყაჩაღებმა ისრებით ამოხოცეს სან-გალოს მონასტრის ირგვლივ მო-ღვთიანი ბერების პროცესია. აბატმა სოფლიდან მრევლს მოუხმო და სარკი-ნოზთა ბანდას თავს დაესხა. მონას-ტერში მიყვანილ არაბ ტყვეებს დილეგ-ში მიიმხილთ ამოხადეს სული.

იმდროინდელ სახელმწიფოებს არ შეეძლოთ არც მოსახლეობის დაცვა და არც ყაჩაღთა ბუდის განადგურება. ეს უკანასკნელი შეუძლებელი იყო ხანგრ-ძლივი აღყისა და სამხედრო ფლოტის

ავაზაკთა და წმინდანთა სიზპიოზი

გარეშე, რადგანაც ახალი ძალები ფრე-ნეში ზღვიდან აღწევდა. ევროპელებმა კი სრულიად დაკარგეს საზღვაო ტრა-დიციაები. ქრისტიანებიდან მხოლოდ ბერძნებს შეეძლოთ ჯერ კიდევ ნაოს-ნობა, მაგრამ ბერძნები არაბებთან და-ამხანაგებასა და მეკობრეობას არჩე-ვდნენ. სწორედ ბერძნებმა გაძარცვეს მარსელი 848 წელს. მაგრამ ბიზანტიის ფლტი ორჯერ მაინც გამოეხმარა იტალიის მეფის, ჰუგო არლევის მო-ნოდებსა და საფრანგეთის სანაპიროს მიადგა 931 და 942 წელს (ფრენეს “და-არსებებმა” 52 წლის შემდეგ), მაგრამ უშედეგოდ. მოგვიანებით, 951 წელს (61 წლის შემდეგ) იტალიის ტახტი დღეს გერმანიად წოდებული იმპერსავლეთ საფრანგეთის მეფემ ოტონ დიდმა მიი-ღო. ეს პერსონაჟი, რომელმაც 962 წელს (72 წლის შემდეგ) თავზე კარლს დიდის გვირგვინიც დაიდგა, თავს ევ-როპის დიდი მმართველის მემკვიდ-რედ, ქრისტიან იმპერატორად მიიჩნე-და, ამიტომაც ფიქრობდა, რომ მისი წმინდაიანმდა ვალია საქრისტიანოში სარკინოზთა თარეშის შეწყვეტა. ჯერ დიპლომატია სცადა და კორდოვას ხა-ლოფას დაუკავშირდა. როცა იმედი გა-უტრუედა, თვითონ დაიჭირა სამხედ-რო ექსპედიციის თადარიგი. მზადებას სამშვილი არ დაადგა.

აბასოზბში, 972 წელს (82 წლის შემ-დეგ) ყაჩაღებმა ერთი ამტოდ მნიშვე-ლოვანი პიროვნება გაიტაცეს. ეს იყო ევ-როპის ერთ-ერთი უდიდესი სულიერი ცენტრის, კლუნის მონასტრის აბატი სა-ხელად მაიოლი, რომელიც სარკინოზებ-მა სენ-ბერნარდისკენ გზაზე დაატყვევეს. ყაჩაღებმა კლუნის ბერებს მათთან დიდი გამოსასყდი სთხოვეს. მაგრამ ვერ გა-ითვალისწინეს, რომ მაიოლი მთელს ევ-როპაში განთქმული მონაზვნური ცხოვ-რების რეფორმატორი, მონასტერთა აღ-

მშენებელი და მრავალ გავლენიან პირ-თა, ბარონთა და მეფეთა მეგობარი და მოძღვარი იყო. ამ გავლენიან პირთაგან ერთ-ერთი იყო პროვანსის გრაფი გიოი-მი, რომელიც გამოსასყიდის აღების შემ-დეგ შინ მიმავლ ბანდას დაწინა და გაა-ცამტვერა. შემდეგ გრაფმა გიომმა შე-მოიკრიბა ადგილობრივი ფეოდალები, რომლებთაც ალბების ფერდობზე ახლა-ხან გაუწანოლეს ადგილ-მამულები, და გაერთიანებული ძალებით თავს დაატყ-და ფრენეს. ამჯერად ყაჩაღთა ბუდედ ვერ გაუძლო შეტევას. კვანძი, რომელიც ვერც მეფეების ამბიციურმა პოლიტი-კამ, ვერც ცბიერმა დიპლომატიამ და ვერც მრავალსაუკუნოვანი იმპერიის სამხედრო ძალამ ვერ გახსნა, რამდენიმე მამაცი გრაფის ბასრმა ხმალმა გაჩხა. თუმცა საფრანგეთისა და იტალიის და-სავლეთ სანაპიროზე კიდევ დიდხანს გაგრძელდა არაბების მეკობრეობა, კონტინენტის სიღრმეში მათ თარეშს ბოლო მოეღო. თითქმის ერთი საუკუნე გაგრძელდა ფრენეს ისტორია.

ჩვენ კი რა გაცვეთილი უნდა გამო-ვიტანოთ ზემოთქმულიდან? წელს, თბილისის ივანე ჯავახიშვი-ლის სახელობის სახელმწიფო უნივერ-სიტეტში უცხო ენის მისაღებ გამოც-დებზე, იმ დღეს, როცა მომავალი ჟურ-ნალისტები უნდა გამოგვეცადა, ჟურ-ნალისტკიკის ფაკულტეტის დეკანი, ნუგზარ ფოფხაძე შემოვიდა და გამომ-ცდელებს შემდეგი სიტყვებით მოგე-მართა: “ბიჭები არ დამიჩაგროთ, და-ნარჩენები კი, — როგორც წესი და რი-გია”. თქვა და კარი გაიხურა. იმის კითხვაც ვერ მოვასწარი, რით იყო გა-მონევეული მამრობითი სქესისადმი ასე-თი განსაკუთრებული დამოკიდებულე-ბა. ბოლოსდაბოლოს კომისია ასეთ დასკვნამდე მივიდა: “გარკვეული აზ-რით მართათა: აბა, გოგოს ხომ ვერ გაავზავნი პანკისში რეპორტიორდ!”.

წელს მიღებულმა აბიტურიენტებმა კიდევ ოთხი, უკეთეს შემთხვევაში, ექვ-სი წელი უნდა ისწავლონ. ნუთუ მაშინ-ნაც უპოვებლად იგვეჩნება პანკისა და კვლავ სახიფათო იქნება იქ რეპორტი-ორის გაგზავნა? ნუთუ ამ აზრს ამ ზო-მამდე შევეცუეთ, რომ ეს წყლული ლა-

ავტობიოგრაფია

მის მარადისობად გვეჩვენება?

აღბათ, ასე თიხნოვი წლის შემდეგ ყაჩაღების რომელიმე ჯგუფი საქართველოს პრეზიდენტის შვილს, ან რძალს, ან სიძეს მოიტყვეს. მაშინ ამოუვა ხელისუფლებას ყველმ ყაჩაღ-ების თარეში და ჩვენი შვილიშვილებიც სულს მოითქვამენ.

ესეც ჩვენი “მაშასადამე ევროპე-ლობა”.

ოქროსფერი კორდოვა

არ უნდა ვიფიქროთ, რომ არაბები დასავლეთში მხოლოდ ყაჩაღობდნენ — მათ პირენეის ნახევარკუნძულზე საკმაოდ ძლირი და გარკვეული აზ-რით მშვიდობიანი სახელმწიფო ჰქონ-დათ, რომელსაც ნაძარცვით კი არ არ-ჩენდნენ, არამედ საკუთარი რესურსე-ბით. და მაინც, ცენტრალიზებული სა-ხელმწიფოს პერიფერიაზე ხშირია დი-სიდენტური ჯგუფები. საბჭოთა კავ-შირში, მაგალითად, პერიფერია მხო-ლოდ გეოგრაფიული ცნება არ ყოფი-ლა: პერიფერიაზე მაშინ ჩვეულებრივი ადამიანების სამზარულოებიც მდებარეობდა. ამიტომ დისიდენტები და მორჩილი მოქალაქეები ერთმანეთის-გან ტერიტორიულად გამოყოფილი არ ყოფილან. სარკინოზების სახალიფოში კი მმართველობით უქმაყოფილება ცენტრისგან იმდენი პირდაპირპო-პორციული იყო. ამიტომაც განსაკუთ-რებით აგრესიული ელემენტები საზღ-ვრებისაკენ მიიჭიდვდნენ და იქ მაინ-ცდამაინც აღარ ადარდებდნენ ცენტრ-ში მყოფ ხალოფს.

პირველად არაბები დღევანდელი ესპანეთის ტერიტორიაზე 711 წელს გა-მოჩნდნენ. მაშინ იქ რომის დამხანგრევე-ლი ბარბაროსების, ვესტგოთების უკვე დასუსტებული სამეფო იყო, რომლის დაპყრობა არაბებმა ადვილად შეძლეს. ასე იქცა აღ-ანდალუსი (როგორც არა-ბები პირენეის ნახევარკუნძულს ეძახ-დნენ) ხალიფატის პროვინციად. სულ მალე არაბეთის სახალიფომ ომიადე-ბის დინასტია იცვლება აბასიდების დი-ნასტიით და დედაქალაქი დამასკოდან ბაღდადში გადააქეთ. ომიადების ოჯა-ხიდან ცოცხლად დარჩენილმა აბდ არ-რაჰმანმა მოახერხა ჩრდილოეთ აფრი-კაში გაქცევა. აქ მისი მცდელობა, შეექ-მნა დამოუკიდებელი სამეფო, უშედე-გოდ დასრულდა. აბდ არ-რაჰმანი თა-ვის მომხრეებთან ერთად ესპანეთში გადავიდა, დაიკავა ქალაქი კორდოვა და 756 წელს თავი დამოუკიდებელი სა-ემიროს მმართველად გამოაცხადა. კორდოვას მონარქის ხელისუფლებას დაემორჩილა პირენეის ნახევარკუნძუ-ლის ტერიტორიაზე არსებული ყველა მუსლიმური სახელმბლო. ესპანურ-არაბულმა ფეოდალურმა სახელმწი-ფომ ქუშმარიტ ცენტრალიზაციასა და ჰომოციკურ სტაბილურობას მიაღწია აბდ არ-რაჰმან III დროს. სწორედ მას მიმართა გერმანიის იმპერატორმა ოტონმა დახმარებისათვის, რათა ფრე-ნეს ყაჩაღები აეღოება. ამ მმართველმა მიიღო ხალიფას ტიტული და ამ აქტით ქვეყნის დამოუკიდებლობა საბოლოოდ იქნა დეკლარირებული მთელი მუსლი-მური სამყაროს წინაშე.

კორდოვას სახალიფო სწრაფად იქ-ცა ევროპის ყველაზე მდიდარ, კეთილ-მოწყობილ, მჭიდროდ დასახლებულ სა-ხელმწიფო წარმონაქმნად. ესპანელი ტერიტორიაზე აღმოუცნებული ახალი კულტურა, ენით არაბული, თავის თავში უამრავ პლასტს მოიცავდა: არაბულს, რომაულს, ვესტგოთურს, ბერძნურულს და ა. შ. კორდოვამ შეინარჩუნა მჭიდრო

კორდოვას მეჩეთის ინტერიერი

12 სექტემბერი, ოთხშაბათი, 2002 წელი. №102

კონტაქტი აღმოსავლეთთან, თუმცა გა-მიჯნა დანარჩენ მუსლიმურ სამყაროს. აღმოსავლეთიდან ტრანსპორტირე-ბულმა კულტურულმა ტრადიციებმა აქ ახლებური განვითარება პოვა.

კორდოვა მთელს ევროპაში იყო ცნობილი ერთ-ერთი უძველესი უნი-ვერსიტეტით, რომელშიც განსაკუთ-რებული პატივით სარგებლობდა მედი-ცინა და ასტრონომია — მეცნიერული დარგები, რომლებშიც არაბებმა განსა-კუთრესულ წარმატებას მიაღწიეს.

კორდოვას უმდიდრეს ბიბლიოთე-კებს ანალოგი მხოლოდ ანტიკურ სამ-ყაროში თუ მოქცებნებოდა. მონარქ-თა მითითებით აგენტებისა და გადამ-წერთა მთელი ქსელი ბიბლიოგრაფი-ულ ძიებებს ეწეოდა მთელს აღმოსა-ვლეთში. წიგნებზე მოთხოვნილება იმ-დენად დიდი იყო, რომ ბევრი ადამიან-ი თავს იწაზავდა იშვიათ და ძვირფას ხელნაწერთა გადანერით. ამავე დროს, მუსლიმურ ესპანეთში გადამ-წერობა თავისუფალ პროფესიას წარ-მოადგენდა, მაშინ როცა ქრისტიან-ულ ევროპაში წიგნების შექმნა და შენახვა მხოლოდ ეკლესიის პრერო-გატივა იყო, ხოლო ცოტა ხნით ადრე, კარლოს დიდის კარზე წიგნების ღირ-რებულება მათი მინარსით კი არ გა-ნისაზღვრებოდა, არამედ მასალთა და ყდის გაფორმებით.

კორდოვადან ხდებოდა მთელს ევ-როპაში ანტიკური ფილოსოფიური აზრის გადინება. სწორედ არაბების მეშვეობით შეიძინა საქრისტიანომ ბარბაროსთა შემოსევების დროიდან დაკარგული პლატონისა და არისტო-ტელეს ტექსტები. მაგრამ მართკ ტექსტების მიღებას კი არ უნდა უმაღლოდეს დასავლეთი არაბებს, არამედ ტექსტის იმ ფიზიკური მატა-რიალისაც, რომელიც დღემდე ყვე-ლაზე უფრო გავრცელებულია. მხედ-ველობაში გვაქვს ქალაღი: ის დიდი ხნის განმავლობაში სწორედ მუსლი-მურ ესპანეთში — გრენადასა და კორდოვაში მზადდებოდა და იქიდან გრცელდებოდა დასავლეთში.

X საუკუნის კორდოვაში შესული მამიწივე ხედებოდა, რომ ქალაქს (ცი-ვილიზებული და აქტიური მთავრობა ჰყავდა. მისი ქვეყნებით მოკირწყ-ლული ქუჩები საესე იყო მოკავალნაი-რი სახელისწონებით, სადაც მინის, სპილოსძეღის, ევრცხლისა და ოქროს უქვირფასეს ნაწარმს ამზადებდნენ. ქალაქს ამშვენებდა სხეულის განასა-ვენელოდ 900 საზოგადო აბანო და სულის ასამაღლებელი 400 მეჩეთი. მთელი ეს სიმდიდრე საოკინოზი დამ-პყრობლების მონოპოლია არ ყოფი-ლა: ნახევარმთავრის მფარველობის ქვეშ გარკვეული გადასახადის ფსად მრავალრიცხოვანი ქრისტიანული და ებრაული თემებიც სარგებლობდნენ საყოველთაო კეთილდღეობით.

კორდოვას სახალხოვოს დაცემა XI საუკუნიდან დაიწყო. თანდათანობით ის წერილ, ერთმანეთთან დაპირისპი-რებულ ფეოდალურ საემიროებად დაიშალა. სახალხოვოს საბოლოოდ მოუღო ბოლო ქრისტიანი ესპანელე-ბის განმთავისუფლებელმა მოძრაო-ბამ — ეგრეთ ნოდებულმა “რეკონ-კისტამ” XIII საუკუნეში. დედაქალაქში შეჭრილმა ქრისტიანთა ლაშქარმა ახალი წესრიგი საზოგადო აბანოების ნგრევითა და გაუქმებით დაიწყო.

კორდოვას, ამ ოქროსფერი ესპა-ნური ქალაქის წარსული ბრწყინვა-ლებიდან დღეს ხუროთმოძღვრების საკაცობრიო მნიშვნელობის ძეგლი — ობედიდების მეჩეთი შემორჩა. მისი მშენებლობა რამდენიმე ეტაპად წა-რიმართა. ოდესღაც მის ადგილას იდ-გა წმ. ვინსენტეს სახელობის ევსტგო-თური ბაზილიკა. შემდგომში ეკლესი-ის შენობა თანაბრად გაიანაწილეს ქრისტიანებმა და მუსლიმებმა. აქ ორი რელიგიის წარმომადგენლები მშვიდობიანად ლოცულობდნენ, სა-ნამ აბდ არ-რაჰმან III ქრისტიანებს-გან ოქროს ფსად არ შეისყიდა მთე-ლი შენობა. მის ადგილზე ახალი მეჩე-თი აიგო. თავდაპირველად მეჩეთი გემვით კვადრატს წარმოადგენდა, რომლის ჩრდილო ნაწილს იკავებდა ღია ეზო, სამხრეთს კი — სვეტებიანი დარბაზი. ქალაქის ზრდასა და მრეე-ლის მატებასთან ერთად მეჩეთიც იზ-რდებოდა სამხრეთით სვეტებიანი ნა-ვეების მოშენების ხარჯზე.

მეჩეთის ინტერიერი სვეტებიან დარბაზს წარმოადგენს. გარდა იმისა, რომ მშენებლებმა ძველი ევსტგოთუ-რი ეკლესიის სვეტები გამოიყენეს, ისინი ჩრდილოეთ აფრიკაში, საფრან-გეთში, თვით ესპანეთში ეძებდნენ კორინთული ორდერის რომაულ სვე-ტებს, რომელთა ტრანსპორტირება ხდებოდა კორდოვაში. ჩამოტანილი სვეტები განსხვავდებოდა მასალით, ფერით, აქ იყო გრანიტის, პროფისის, მარმარილოს სვეტები კაპიტელის სხვადასხვანაირი ნახატიო. მის მზა-გან სილამაზეს ისიც აძლიერებდა, რომ სვეტები ასობით ვერცხლის ჩი-რადლნით იყო ასათბეული.

კორდოვას ხალიფამ თხოვნა გა-უგზავნა ბიზანტიის იმპერატორს, რა-თა კორდოვაში მოზაიკის გამოცდილი ოსტატი გამოეგზავნა. იმხანად ბიზან-ტიის ტახტზე უზურპატორი ნიკიფო-რე ფოკა იჯდა, რომელმაც რამდენიმე წლით ადრე კანონიერი იმპერატორი მოაკლევინა, შემდეგ კი მისი ქვრივი, თავისი ნათლულების დედა შეირთო. ამ ცოდვის მხილვა ათონის ბერებმა დაიწვეს, მაგრამ ნიკიფორემ ათონზე ოქრო-ვერცხლით დატვირთული ორი ხომალდი გააგზავნა და ბერებიც მი-ჩუმდნენ. კორდოვას ხალიფას მიმართ ნიკიფორე ფოკა უფრო ჭუნწი ამბოჩ-ნად: ესპანეთში წარგზავნილ დატვი-ვარს მან ძღვნად მხოლოდ მოზაიკის ტექნიკაში გამოყენებული მინერალის ერთი პატარა ნაჭერი გაატანა. კონს-ტანტინოპოლიდან ჩამოსულმა ბერ-

ძენმა ოსტატმა კორდოვაში მოზაიკის სკოლა ჩამოაყალიბა.

კორდოვას მეჩეთს რამდენიმე სრულიად განსაკუთრებული თვისება აქვს. ცნობილია, რომ მართლმორწ-მუნე მუსლიმები ლოცვის დროს პი-რით ყოველთვის მექისაკენ უნდა იყე-ნენ მიმართული, მექას სიმბოლურად აღნიშნავს ე. წ. მიხრაბი — კედელში ჩაშენებული სამლოცველო ნიმა, რომელიც კორდოვას მეჩეთში რატომ-ღაც სამხრეთ კედელზე მდებარეობს. ასეთი თავისუფალი მოპყრობა კანო-ნიკურ ნორმებთან მთელს მუსლიმურ სამყაროში უნიკალურია.

კორდოვას მეჩეთი იმდენად მშვე-ნიერი იყო, რომ ქალაქის აღების შემ-დეგ ქრისტიანებმა ის არ დაანგრეს და ლეთისმშობლის ზეცად აღტაცების ეკლესიად აკურთხეს. დროთა განმე-ლობაში მისმა არქიტექტურულმა სა-ხემ ცვლილება განიცადა კაპელების ჩაშენების გამო. XVI საუკუნეში ესპა-ნიეთის მეფეს, კარლოს V ეკლესიამ სთხოვა ყოფილი მეჩეთის ტერიტორია-ზე მშენებლობის უფლება. ახალი ნა-გებობების ძველთან შეუთავსებლობა იმდენად თვალმისაცემი იყო, რომ კორდოვაში გავლით მყოფმა მეფემ თქვა: “ადრე რომ მენახა კორდოვას მეჩეთი, მშენებლობის უფლებას არ მოგცემდით. თქვენ ააგეთ ის, რაც შე-იძლება იხილო ყველგან და დაანგრი-ეთ ის, რაც ქვეყნად ერთადერთი იყო”.

ორი ათასწლეულის მიჯნაზე არა-ბების ცივილიზაცია ერთადერთი იყო ევროპაში. მხოლოდ აქ არსებობდა ქალაქები და ურბანისტული ყოფა ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით. შე-საბამისად, მმრათველები კი არ მოე-ზაურობდნენ მთელს ტერიტორიაზე, არამედ სამოქალაქო რეზიდენციიდან უძღვებოდნენ ქვეყანას. ასეთი სამო-ქალაქო რეზიდენცია დღემდე შემორ-ჩენილი აღ-ჰამბრას ბრწყინვალე სა-სახლეა. ქრისტიანულ ევროპაში მხო-ლოდ XVII საუკუნის საფრანგეთეში ჩნდება ევრსალი — მეფის ცენტრალური პოზიციის სიმბოლო.

ქრისტიანული დასავლეთი

ათასწლეულთა გასაყარზე ქრის-ტიანულ ევროპაში სრულიად განსხვა-ვებული ვითარება სუფევდა: ქალაქი, ამ სიტყვის თანამედროვესთან მეტ-ნაკლებად მიმგავსებელი მნიშვნელო-ბით, აქ მხოლოდ ერთი იყო — რომი. ისიც მხოლოდ წარსულიდან შემორჩე-ნილი შენობების სახით, რადგანაც ქა-ლაქური ყოფა იქაც დავიწყებას მისცე-მოდა. ქალაქური ცხოვრება და, შესაბა-მისად, ცივილიზაცია მხოლოდ იდვის სახით არსებობდა. ამ იდვის მენარჩუ-ნებას და მომავალი თაობებისადმი გა-დაცემაზე ზრუნვად ეკლესია — ნეტა-რი ავგუსტინეს თქმით, ღვთის ქალაქი. სწორედ ეკლესია იყო ის, რასაც ქრ-სტიანულ დასავლეთში ჯერ კიდევ მექ-ლი საზოგადოებრივი ინფრასტრუქ-ტურის დანშშულება შეესრულებინა. მხოლოდ ეკლესიის წყალობით იყო შე-საძლებელი ცენტრალიზაციის მინიმა-ლური დონის უზრუნველყოფა.

დასავლური ქრისტიანობის ერთ-ერთი ფუნდამენტური პრინციპია “Ecclesia semper reformenda — ეკ-ლესია მუდამ განახლებადი”. ამ პრინ-ციპს საფუძვლად უდევს იოანეს გა-მოცხადებაში მოცემული იესო ქრის-ტეს სიტყვები: “აპა ესერა ყოველსავე ახალ-ვყყო”. საბერო ცხოვრება, მი-უხედავად მისი მკაცრი ასკეტიზმისა, არ განიხილება ამა ქვეყნისგან მოწყ-ვეტილად. ბერები ყოველთვის აქტიუ-რად მონაწილეობდნენ პოლიტიკასა და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში. თუმცა, პირველი ათასწლეულის ბო-ლოს, თვით ეს საზოგადოებრივი ცხოვრება საკმაოდ დუნე და უფერო-ლი იყო. რამდენიმე საუკუნეში ერ-თხელ, ჩვეულებრივ, სულიერი განახ-ლების ტალღა მოედებოდა ხოლმე მთელს ეკლესიას და ეს, ძირითადად, ასკეტური ცხოვრების განახლებით, ახალი საბერო თემების, ორდენებისა

სან-გალგანოს სააბატოს ნანგრევები

ბიზნები

იხილეთ

იყიდება კერძო სახლი მეტრო "ნაძალადეთან" ავტოფარეხით, ხეივანი ეზოთი, სველი ნერტილე-ბით, გათბობით. 110 კვ.მ.

69 13 79 ანზორი

იყიდება 4-ოთახიანი გა-რემონტებული ბინა ვარკე-თილი III, II მკრ/ნი. 6000 ლა-რად.

61 47 33

იყიდება 5-ოთახიანი კუთხის ბინა კანდელაკის 33-ში. 37 33 15

იყიდება 4-ოთახიანი ჩე-ხური პროექტის ბინა მის-კოვის გამზირზე. 70 54 48

იყიდება 4-ოთახიანი ბინა ვაშლიჯვარის დასაწყისში. 53 06 68

სასწრაფოდ იყიდება 2-ოთახიანი ბინა მარჯანიშ-ვილის თეატრთან, პრესტი-ფულ სახლში. 33 21 25

იყიდება 4-ოთახიანი "ჰენტიპუსი" ახალაშენე-ბულ სახლში. ვაკეში. 8(93)35 75 77

იყიდება 3-ოთახიანი კუთხის ბინა ვაჟა-ფშავე-ლას IV კვარტალი, X კორ-პუსი. 31 61 68

იყიდება 2,5-ოთახიანი ბინა, 260 კვ.მ. მინის ნაკვე-თი, ნახალკვაში. 69 62 83

იყიდება 1-ოთახიანი სა-რემონტო ბინა კანდელაკის ქუჩაზე. ფასი 7500 \$.

8(93)31 30 89

იყიდება 1-ოთახიანი არასტანდარტული ბინა I სართულზე. გამოდგება სა-ოფისედ. ფასი 12000 \$.

8(93)31 30 89

იყიდება 2-ოთახიანი იზოლირებული ბინა კან-დელაკზე. I სართული გა-მოდებული საოფისედ. ფასი 13 000\$. 8(93) 31 30 89

იყიდება ახალაშენებულ სახლში, კარკასულ მდგო-მარობაში, მორკინაღთან, 200 კვ.მ.-ის ბინა დუბაქესი 72 კვ.მ. და 138 კვ.მ. ავტო-ფარეხით. ფასი 55 000 \$.

8(93)31 30 89

იყიდება ახალაშენებულ სახლში, კარკასულ მდგო-მარობაში, საბურთალოზე 230 კვ.მ.-ის ბინა. საწყისი ფასი 28 000\$.

იყიდება 4-ოთახიანი ბინა დღმის მასივში. 52 73 72

იყიდება საბურთალოზე, ახალაშენებულ სახლში, კარკასულ მდგომარეობა-ში, 140 კვ.მ. ფართის ბინა მე-2 სართულზე. საწყისი ფასი 16 000\$. 8(93)31 30 89

იყიდება ახალაშენებულ სახლში, საბურთალოზე, კარკასულ მდგომარეობაში 180 კვ.მ. ფართის ბინა მე-2 სართულზე. ფასი 36 000 \$.

8(93)31 30 89

იყიდება საბურთალოზე 2-ოთახიანი ჩეხური პრო-ექტის ბინა 9/8 სართულზე. დამატებითი სამუშაოში ამო-ყენებულია ოათხი. ფასი 18 000 \$. 8(93)31 30 89

იყიდება კუბუზოზე, არასტანდარტული, 4-ოთა-ხიანი, მაღალჭირბანი იზო-ლირებული ბინა მე-2 სარ-თულზე. ფასი 35 000 \$.

8(93)31 30 89

იყიდება ბუდაშენების ქუ-ჩაზე ტიპური პროექტის 3-ოთახიანი ბინა კარგი სა-თავსებით. მე-2 სართულ-ზე. ფასი 22 000 \$.

იყიდება ნუცუბიძის 2 მ/რ-ში ჩეხური პროექტის 140 კვ.მ. ფართის ბინა მე-3 სართულზე. ავტოფარე-ხით. კარგ მდგომარეობაში. ფასი 20 000 \$. 8(93)31 30 89

ქირავდება 2-ოთახიანი მარჯანიშვილზე. 34 80 51, 8(99)32 92 16

იყიდება ბინა. 93 49 52

იყიდება ვაჟა-ფშაველას მე-6 კვარტალში 2-ოთახიანი ბინა, 5/5 სართული. ძვე-ლი რემონტით. საწყისი ფა-სი 10 000 \$. 8(93)31 30 89

იყიდება ლეონიძის ქუ-ჩაზე 3-ოთახიანი იზო-ლირებული ბინა სათაე-სოებით ე.წ. "სტალინის სახლში" მე-3-ე სართულ-ზე. საწყისი ფასი 30 000. ტელ: 99 80 71

იყიდება კაპიტალური, გარემონტებული ბინა ის-ნის რაიონში, ჩოლოყაშვი-ლის ქ. №52-ში. 77 09 76

იყიდება 2-ოთახიანი კუთხის ბინა ხილანზე. 8(99)50 05 27

იყიდება 2-ოთახიანი 3-ად გადაკეთებული. 2(3) სართული. ყველა სათავსოთი. ჯანაშიას №9. 23 05 63

იყიდება 3-ოთახიანი მი-შენიშთ ქავთარაძეზე. 30 35 05

იყიდება 1-ოთახიანი ბინა ლოჯიით, სამტრედიის ქუ-ჩაზე. 3 (9) სართულზე. სამ-ზარეულო გატანლია ლო-ჯიაში. სველი ნერტილები კაფელში. ფასი 8.500 \$. 35 43 67

იყიდება 3-ოთახიანი იზოლირებული, მაღალჭე-რიანი ბინა იტალიურ ეზო-ში. ს/ფართი 75 კვ.მ. გამ-ცემლობის №29. 51 60 18

იყიდება 3-ოთახიანი ჩე-ხური პროექტის ბინა გლდნის მასივში. VII მკ/რ-ნი. მე-20 კორპ, მე-5 სად., VIII სართ. ტელეფონით და ავტოფარეხით. 37 88 77

იყიდება არასტანდარ-ტული სამოთახიანი ბინა ლოჯიით. ს/ფართი 136 კვ.მ. ჭირი 3,50 მ. ხუთ-სართულიანის მე-2 სარ-თულზე. ვაკეში, აკკელი-ძის ქუჩაზე. ბოლო ფასი 46.500. გაფორმებით. 8(99) 51 58 54

სასწრაფოდ იყიდება სა-მოთახიანი ჩეხური პროექ-ტის კარგად გარემონტებუ-ლი ბინა (თითქმის უცხოე-რებელთა) დიდუბეში, მორ-ცხულავას ქუჩაზე. ბელე-ტაჟზე. ძვირფასი ავეჯით მიულ ბინაზე. ბოლო ფასი 30.000. 8(99) 51 58 54

სასწრაფოდ იყიდება კო-მერციული ფართი ვერაზე, 39 კვ.მ., რომელიც იყო გა-კონსერვებული აგვისტომდე 400 \$-ად. საწყისი ფასი 36.000. 8(99) 51 02 99

სასწრაფოდ იყიდება დი-დუბეში, მირცხულავას ქუ-ჩაზე ჩეხური 4-ოთახიანი სარემონტო ბინა მე-5 სარ-თულზე. ბოლო ფასი 22.500 გაფორმებით. 98 52 81 სა-ღამოს

სასწრაფოდ იყიდება სა-მოთახიანი არასტანდარ-ტული სუფთა ბინა ვაკეში, მცხეთის ქუჩაზე, მე-2 სარ-თულზე. ბოლო ფასი 45.000. ს/ფ. 144 კვ.მ. 98 52 81 საღამოს

სასწრაფოდ იყიდება ჩე-ხური პროექტის სამოთახ-ანი და ოროთახიანი კუთხის გაერთიანებული, გადაკეთებული, გარემონ-ტებული ბინა 4 სველი ნერ-ტილით მე-4 სართულზე. ჩერეთლის №55. ავტოფა-რეხით. ბოლო ფასი 55.000. 8(99) 51 58 54

ცვლილ ბინას თბილისი-დან პეტერბურგში. 8(77) 78 18 57

სასწრაფოდ იყიდება 2-ოთახიანი იზოლირებული ბინა ნინოშვილზე. 95 87 41

სასწრაფოდ იყიდება ხი-ლიანზე 3 (1,6) 15 ოთახიანი სუფთა ბინა. საწყისი ფასი 12.000. 98 52 81

სასწრაფოდ იყიდება 1997 წლის გამოშვებული ორი ჯიპი: "ჰუნდაი გა-ლოპერი" ერთი ბენზინზე, მეორე დიზელზე. ორივე კარგ მდგომარეობაში. კონდიციონერებით. თი-თოს ბოლო ფასი 9.000. 8(99) 51 58 54

იყიდება 4-ოთახიანი უცხოერებელი ბინა 6/9-სართულზე დიდ დილიში, მე-3 მკ/რ-ში, მე-5 კორპო-ში. ფასი 8500. ტელ: 23-13-74 (საღამო), 877 40 78 50

იყიდება 3-ოთახიანი ჩე-ხური პროექტის ბინა, 6(9) ვარკეთილის მე-3 მკ/რ-ში. ტელ: 59-05-59.

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა საირმეზე. ტელ: 37-88-90.

იყიდება 1-ოთახიანი გა-დაკეთებული 2-ად დღმის მასივში. ტელ: 52-10-31

იყიდება 5-ოთახიანი ბინა ქიაჩელზე. ტელ: 93-65-53.

იყიდება 2-ოთახიანი ბინა რუსთავეში. ტელ: 8 24 15 72 62

იყიდება 2-ოთახიანი ბი-ნა, საერთო ფართი 80 კვ.მ. ვერაზე. ტელ: 22-48-91

იყიდება 4-ოთახიანი ბინა ვაშლიჯვარის დასაწყისში, კინოსტუდიის კორპუსში. ტელ: 53-06-68.

იყიდება სახლი. ტელ: 63-32-44

იყიდება 2-სართულიანი კერძო სახლი დიდი ეზოთი ან სახლის ნახევარი. ტელ: 33-25-77.

იყიდება მინის ნაკვეთი ნუცუბიძის 3 მკ/რ-ის მიმ-დებარე ტერიტორიაზე. ტელ: 32-52-82

იყიდება ბინა მარჯანიშ-ვილზე. ტელ: 95-26-46.

იყიდება მინის ნაკვეთი ნაკვისში. ტელ: 877-73-32-19.

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა ვერაზე. ტელ: 29-33-73.

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა ვაჟა-ფშაველას 4 კვ. 10 კორპუსი. 31-61-68.

იყიდება ბინა 3,5-ოთა-ხიანი სამედიცინო ინს-ტიტუტის პირდაპირ. 15 (18) სართული. ევროერ-მონტით, ტელეფონით, სარდაფით, ორსართუ-ლიანი ავტო-ფარეხით. ფასი შეთანხმებით. ტელ: 38-16-26, 899-558355

იყიდება ან იცვლება ნაკ-ლებ ფართზე 2-ოთახიანი ტიპური სუფთა ბინა. 4 (8) ნერეთელზე 12 000-ად. 34-61-29

ცვდი კერძო კაპიტა-ლურ სახლს დლიძის ქუ-ჩაზე 500 კვ.მ. ნაკვეთით. 38-29-50

იყიდება 4-ოთახიანი ბინა ავტოფარეხით, ბ/აირით, ტელეფონით ვაშლიჯვარის კინოსტუდიის სახლში. 53-06-68

იყიდება ჰეკინზე 4-ოთა-ხიანი ბინა 140 კვ.მ. ფარ-თის. 7/6 სართულზე. ფასი 31.000. 899-562754

იყიდება ჩელუსკინელე-ბის ქუჩაზე 2-ოთახიანი ბი-ნა ლოჯიით 5/5 სართულ-ზე, დიდი სხეენით. ფასი 20.000. 899-562754

იყიდება 2-ოთახიანი ბინა დიდი ლოჯიით, ბუდაშენ-ტის ქ. № 10, 8/5 სართულ-ზე, რემონტით. ფასი 18.000. 37-45-14 (საღამო)

იყიდება 1,5 ოთახიანი ბი-ნა-სახელისნო ევროერ-მონტით, ვაკეში, კავსაძის 4, 2/2 სართულზე. ბუხრით, აივანით, რკინის კარით. ფა-სი 15.000. 893-311772

იყიდება 4-ოთახიანი ბინა I სართულზე 130 კვ.მ., სარ-დაფი 60 კვ.მ., რომელიც გა-მოდგება სარესტორნედ. ქიაჩელის ქუჩაზე (ვერაზე). ფასი 52.000. 893-311772

ცვიდი 2-ოთახიან ბინას I სკოლის უკან ახალ სახლში (35.000-ად). 96-17-35

იყიდება ვერაზე 3-სარ-თულიანი სასტუმრო 800 კვ.მ. ეზოთი. ფასი 650.000. 893-311772

იყიდება 2,5-ოთახიანი ბინა 8/9 სართულზე, სუფ-თა. ნერეთელზე (კოკა-კო-ლათან). ფასი 17.000. 961735

იყიდება 2-ოთახიანი ბინა ვაკეში ფალიაშვილის ქუჩა-ზე, მიმენებით, 5/5 სარ-თულზე. ფასი 35.000. 95-39-97

იყიდება 2-სართულიანი სახლი 140 კვ.მ. ეზოთი (65 კვ.მ), მეტრო ავლაბართან. ფასი 18.000. 893-311772

იყიდება 4-ოთახიანი ბინა დლიძის დასაწყისში, 16/2 სართულზე. სუფთა მდგო-მარეობაში. კაპიტალური ავტოფარეხით. ფასი 45.000. 893-311772

იყიდება 2-ოთახიანი ბინა I სკოლის უკან, ლესია უკ-რაინკას ქუჩაზე, 7/5 სარ-თულზე. კაპიტალურ რე-მონტით, რკინის კარებით, ავტოფარეხით. ფასი 40.000. 893-311772

იყიდება 6700 კვ.მ. მინის ნაკვეთი ისნის რაიონში, გაზტყვეილზე. 95-39-97

იყიდება 2-ოთახიანი ბინა ლოჯიით გამსახურდას გამზირზე, 8/3 სართულზე. ფასი 18.000. 96-17-35

იყიდება 2-სართულიანი კერძო სახლი ეზოთი, 200 კვ.მ. თამარ მეფის გამზირ-ზე. ფასი 100.000. 95-39-97

იყიდება 4-ოთახიანი ბინა პაკელოზე, 5/5 სართულზე, 240 კვ.მ. სხეენით. ფასი 67.000. 95-39-97

იყიდება 1-ოთახიანი ბინა ბუნებრივი აირით თემქა-ზე. 2 700-ად. 61-73-58; 61-05-49

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა ვერაზე. 29-33-73

იყიდება გარემონტებუ-ლი 3-ოთახიანი ბინა ნუცუ-ბიძის IV მკ.რ-ში ტელეფო-ნით და კაპიტალური ავტო-ფარეხით. 8(99) 50-89-02; 66-07-74

იყიდება 5-ოთახიანი ქია-

ჩელზე. 93-65-53

იყიდება 3-ოთახიანი „ღრმალელესთან“. 61-87-21

იყიდება 3-ოთახიანი ბინა ვარკეთილის 3-ის I მკ.რ-ში. 75-96-30

იყიდება 3-ოთახიანი გლდანში. 95-78-96; 95-93-39

იყიდება ახალაშენებული კერძო სახლი. 63-32-44

იყიდება 270 კვ.მ. ერთსარ-თულიანი სახლი ანჩისხატის ტერიტორიაზე. დასაყმაყო-ფილებზე 2 ოჯახი. 8(99) 23-59-13

იყიდება სახლი ნავისში. 22-68-39

იყიდება 1-სართულიანი კაპიტალური შენობა საბ-ჭოს მოედანზე. 79-61-43 საღამო 98-46-76 დღისით.

იყიდება 1 200 კვ.მ. მინის ნაკვეთი დილიში, მანქანე-ბი ზაზრობის მოპირდაპი-რე მხარეზე. 94-20-04; 94-12-92 18.00-მდე.

იყიდება სოფელ დილიშ-ში დიდი სახლი ეზოთი და ნაკვეთით 20 000-ის ფარგ-ლებში. 52-16-84.

იყიდება ბინენი ახლად აშენებულ კომპლექსში, ყიფშიძეზე-230-დან. 8(99) 58-24-39

სასწრაფოდ იყიდება 4-ოთახიანი ბინა თავისი ნაკ-ვეთით ზაზურის რაიონში, სოფ. ტეზურში. ფასი 2500-მდე. 99-38-02

სხვადასხვა

ქირა ა. ბი რ ა უ

ქირავდება 1-ოთახიანი 5-ოთახიან ბინაში. ჩეხური პროექტი. მე-2 სართული. სტუდენტო გოგონასთვის. 35 38 23

ქირავდება ბინა უცხოე-ლებზე. ვერაზე. 22 60 14

ქირავდება 1-ოთახიანი ბინა საბურთალოზე. 32 14 92

ქირავდება 4-ოთახიანი ბინა პეროვსკიაზე, საო-ფისედ ან კერძო პირზე. 99 60 27

ვირავდება 2-ოთახიანი ბინა ბუნებრივი აირით. ფა-სი 3700. 96 23 83

ქირავდება 4-ოთახიანი გარემონტებული ბინა ავე-ჯით, ავტოფარეხით. ფასი 500. კოსტავაზე. 36 41 90

ქირავდება 1-ოთახიანი არასტანდარტული იზო-ლირებული ბინა ან. ხეჩიას ქუჩაზე. 100 \$ თვეში. 8(93)31 30 89

ვიკირავებ ბინას 1500-ად. 23 53 49

ქირავდება 2-ოთახიანი იზოლირებული ბინა კარგ მდგომარეობაში. 200 \$. 8(93)31 30 89

ქირავდება 3-ოთახიანი ბინა მეტრო "სამედიცინო ინსტიტუტთან". ფასი 150 \$. 39 88 77

ქირავდება 2 ოთახი60 ლარად. ხარფუხის უბანში. 75 10 16

ვაქირავებ 1-ოთახიან ბი-ნას საბურთალოზე. 32 14 92

ვაქირავებ 2-ოთახიან კე-თილმონცხიში ბინას ბა-რთაშვილის ქუჩაზე. 93 43 06

53 66 22

ქირავდება დიდი ოფისი თავისუფლების მოედან-თან რემონტით და ახალა-შენებულ ევროფილის ვა-ჟაზე. 8 (99) 51 02 99

ქირავდება გარემონტე-ბული ბინა ვაკეზე. 8(99) 50-82-42

ვიკირავებ ბინას კორ-პუსში. 1500-ად. ტელ: 60-12-74

ქირავდება 1-ოთახიანი ბინა, ბუნებრივი აირით, ტელეფონით. მეტრო "სა-მედიცინოსთან". ტელ: 71-35-19

ქირავდება 2-ოთახიანი ბინა რუსთაშში. ტელ: 8 24 15 72 62

ქირავდება 1,5-ოთახიანი ბატრიონზე. ტელ: 37-17-48; 899-511525

ქირავდება იზოლირებუ-ლი 2-ოთახიანი ბინა ვერა-ზე. ტელ: 23-57-75; 899-193232

ვიკირავებ ბინას. 79-75-68; 8(99) 23-20-94

ვიკირავებ. 39-04-40; 8(99) 549506

ვაგირავებ. 39-04-40; 8(99) 54-95-06

ქირავდება გარემონტე-ბული 54 კვ.მ. ფართობი კო-მერციული საქმიანობის-თვის ელიავაზე. 34-25-22; 8(99) 96-33-79

ქირავდება კამოს ქ. №117 3-ოთახიანი ბინა ავტოფა-რეხით, I სართულზე (გა-მოდგება საოფისედ) ფასი 200. 374514 (საღამოს)

ვიქირავებ 2-ოთახიან ბი-ნას ვერაზე ან მთაწმინდა-ზე (200-ად). 95-39-97

ქირავდება 3-ოთახიანი არასტანდარტული ბინა ახალ სახლში, I სკოლის უკან, ავეჯით. ფასი 500. 96-17-35

სხვადასხვა

ვარ ინგლისური ენის სპეციალისტი. მაქვს აბი-ტურიენტებთან მეცადინე-ობის დიდი ხნის სტაჟი. შე-იძლება ბინაზე მისვლა. 30 63 26

მოვამზადებ სკოლის მოსწავლეებს ყველა საგან-ში ინგლისურის ჩათვლით. 77 50 08

ვასწავლი გერმანულს ნებისმიერი ასაკის მსურ-ველს ნებისმიერი პროგრა-მით. 29 32 89

მოვამზადებ სკოლის მოსწავლეებს მათემატიკა-ში სახლში მისვლით. 79 24 99

ვაშზადებ ფრანგულსა და გერმანულში. I საათი 5 ლარი. 33 12 05

ვაშზადებ მოსწავლეებს ინგლისურ ენაში (ბინაზე მისვლით). ტელ: 32-63-47

მოვამზადებ ინგლისურ-ში. ტელ: 30-28-00

მოვამზადებ სკოლის მოსწავლეებს ინგლისურ-ში. ტელ: 92-05-26

ჰიდაოზა

კურტანიძე ფარიდანს ქართველობა გაუღვივა

გიზა ბარასაშვილი

უკანასკნელი წლების განმავლო-ბაში თუკი ვინმეს ყველაზე მეტჯერ მიუღწევია წარმატებისთვის ჭიდაო-ბაში, ეს ელდარ კურტანიძეა. ორგ-ზის ოლიმპიური თამაშების პრინჯა-ოსანი, ოთხგზის ევროპის ჩემპიონი და ევრცხლის მედალოსანი, მსოფ-ლიო ჩემპიონატის მეორე და მესამე ადგილოსანი ახლახან თეირანში დას-რულეებულ მსოფლიო პირველობაზე ევარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურ-ზე ავიდა, თანაც, ისე, რომ ფინალში მასპინძელთა ჯილა აღი რეზა პეი-დარი 20 ათასი გულშემატკივრის თვალწინ ბეჭებზე გააკრა. ასეთი რამ კი ქართველ ფლავანთაგან აქამდე ირანში გამართული მსოფ-ლიო ჩემპიონატების ისტორიაში გო-გი სხირტლაძეს და ლევან თედიაშ-ვილს თუ მოუხერხებიათ. ახლა მათ კურტანიძეც შეეძება. როგორ მივი-და კურტანიძე ჩემპიონობამდე, რა გზა გაიარა, მკითხველისთვის უინ-ტერესო არ უნდა იყოს.

“ჭიდაობა მეცხრე კლასში, შოთა კიკაბიძის ხელმძღვანელობით და-ვიწყე სოხუმში, - გვეუბნება ლდარი კურტანიძე, - მას შემდეგ ჭიდაობით ვსულდგმულვო. პირველ დიდ წარ-მატებბას მივაღწიე 1992 წელს, როდე-საც ევროპის ჩემპიონი გავხდი. ასე დაიწყო ჩემი სპორტული კარიერა”.

- **არარჩხელ გამოსულხართ ეე-როპისა თუ მსოფლიო ჩემპიონატე-ზე. სად უფრო რთულია ჭიდაობა, რომელ გულშემატკივარს გამოარ-ჩედიდთ?**

- ბევრგან ვყოფილვარ, მაგრამ, ირანში რომ ჭირს ჭიდაობა, ისე არ-სად. ეს მარტო ჩემი აზრია არ არის. ამას ჩემზე გამოყვდილი და სახელო-ვანი ბევრი ფლავანიც აღნიშნავს. ირანელთათვის ჭიდაობა სპორტის უმნიშვნელოვანესი სახეობაა. მათი-ვის ჭიდაობას სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა აქვს. წარმოგდგინეთ, ჭიდაობაზე ფანატკურად შეყვარე-ბული გულშემატკივრის წინაშე გა-მოსვლა, მით უმეტეს, რომ მასპინ-ძელთა ინტერესებს მსაჯები ყოველ-თვის ითვალისწინებენ.

თეირანში როგორი განწყობით გა-ემგზავრეთ, ფიქრობდით, რომ მსოფ-ლიო ჩემპიონი გახდებოდით? ყოველ-

მსოფლიო ჩემპიონი “24 საათის” რედაქციაში

ლევან ხარაიშვილი ფოტო

თვის ახლოს იყავით ხოლმე ჩემპიო-ნობასთან, მაგრამ ბოლოს, რატომ-ღაც, ხელმოცარული რჩებოდით... - ვიდრე მსოფლიო ჩემპიონატი დაიწყებოდა, ოლიმპიური ნაკრების ექიმმა, ზურაბ კახაბრიშვილმა, შეკ-რებაზე მყოფი გუნდი ვარძიამი წაე-ვიყვანა. თუ რატომ მაინცდამაინც ვარძიამში, ამას თავისი ისტორია აქვს. რამდენიმე საუკუნის წინათ, როდესაც სპარსელებმა ვარძია ააოხრეს, ერთ-ერთი მოხასტრიდან ოქროს ჯვარი წაიღეს. კახაბრიშ-ვილმა კი მცირე ექსკურსიის შემდეგ მოგვიწოდა, რომ ის ოქრო თეირანი-დან შინ დაგვებრუნებინა. მართა-ლია, ოქროს ჯვარს ვეღარ დაეიბარუ-ნებდით, მაგრამ მსოფლიო ჩემპიო-ნატის ოქროს მედალი მაინც უნდა წამოგვეღო. ამან ჩემზე ძალიან იმოქმედა. მიწოდდა, ჩვენი მამაპაპი-სული და შინა ოქროს მედლის სახით მომეპოვებინა. ბედნიერი ვარ, რომ ეს მეცძელი.

- **რომელ ბრძოლას გამოარჩეე-**

დით, როდის ირწმუნეთ, რომ ჩემპი-ონი გახდებოდით?

- არ უცნაურიც უნდა იყოს, ასე-თი გამოდგა მესამე წრის შეხვედრა. მსოფლიოს ერთ-ერთ უძლიერეს ფა-ლავანთან, რუსეთის სახელთ მოას-პარეზე გიორგი გოგშელიძესთან მო-გეგბის შემდეგ დავრწმუნდი, რომ ჩემპიონობა შემეძლო. თუმცა, ვიცო-დი, რომ ფინალში ჭიდაობაც არ იქ-ნებოდა იოლი. ყველაზე დიდი ბარიე-რი შარშანდელი მსოფლიო ჩემპიო-ნის გოგშელიძის დამარცხება გახლ-დით.

- **როგორც ვიცი, ფერეიდნელი ქართველების სახით ბევრი გულშე-მატკივარი გყავდით...**

- ასამდე ფერეიდნელი ქართველი გვიყურებდა. მათ ასობით კილომეტ-რი გამოიარეს, რომ ჩვენს გვერდით ყოფილიყვნენ და ქართველი კაცის ნაგარჯვება ეხილათ. როგორც შეეძ-ლოთ, გვამხნევებდნენ, საქართვე-ლოს დროშებს აფრიალებდნენ. ხელ-ში ეჭირათ ლოზუნგი: “ჩვენ, ფერე-

ფახპართი

ირიოი თვე ბიორაე გაჰქვათილაბდა

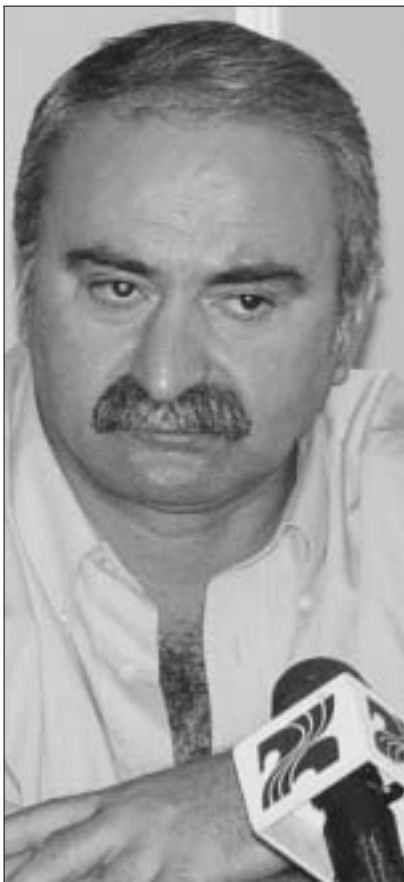
მიხეილ აბიოშვილი
ბაჰალი - თხილსი

“საშინლად და სამარცხვინოდ ვითა-მამეთ. ეს კომშარი იყო. ამ მარცხში თა-ნაბრად ვართ ყველანი დამწმავნი – მწვრთნელებიც და ფეხბურთელებიც”, - მიიხზა თამაშის შემდეგ საქართველოს ნაკრების კაპიტანმა გიორგი ნემსაძემ. მაინც რა მოხდა ბაზელის “სენტ ჯა-კობს-პარკზე” 8 სექტემბრის საღამოს? როგორც წინასამატჩო მზადებისა და შეხვედრის უშუალო თვითმხილელი, ჩემეულ ანალიზს შემოვთავაზებთ.

აქსიომად მიღებული ცნებაა: თა-მამს აგებს მწვრთნელი.

ვისაუბრეთ შეცდომებზე, რომლე-ბიც, ჩემი აზრით, ჩივადემ დაუშვა.

1. გადღლა. ის, რომ საქართვე-ლოს ნაკრებმა საუკეთესო პირობებში გაიარა შეკრება, ძალიან კარგია, მაგ-რამ რუიტმა ერთი ძალზე უარყოფითი გაგლეზა მოახდინა. ჩვენები რუიტში 31 აგვისტოს ჩავიდნენ და იქ 6 სექტემ-ბრამდე დარჩნენ. ამ ხნის განმავლობა-ში მთელი გუნდი ორჯერად გარჯი-შებს ატარებდა. როგორც ნესი, ევრო-პული კლუბების უმეტესობა ერთვე-რად გარჯიშებზეა გადასული. ორჯე-რად გარჯიშებს მხოლოდ მაშინ მიმარ-თავენ, როცა თამაშმდე საკამო დრო – 4-5 დღეა დარჩნილი. საქართველოს ნაკრებმა კი ორჯერადი გარჯიმი თა-მამამდე დღეზახვერით ადრე მტყუი-ტა, რამაც თითოეული ფეხბურთელის მზადყოფნას დიდი დიდა დაასვა. სხვა რით შეიძლება აიხსნას ის ფაქტი, რომ მთელი მატჩის განმავლობაში თოთხ-მეტევი ფეხბურთელმა ერთად (შემცვ-ლელების ჩათვლით) სულ შვიდი-რვა აჩქარება გააკეთა. აქედან ოთხი აჩქა-რება ორ ფეხბურთელზე – ბურდულზე და რეხვიამულზე მოდის. შეიცარიე-ლების ანალოგიური მაჩვენებელი 30-ს სცილდება. პრინციპში, ეს სტატისტი-კა სულაც არ არის საჭირო – ჩვენი გუნდის თითქმის ყველა ფეხბურთელი 90 წუთის განმავლობაში არა თუ და-დიოდა, არამედ დალოღავდა.

ალექსანდრე ჩივაძე

2. შემადგენლობა. საქართველოს ნაკრების ხელმძღვანელობას მაინც-დამაინც დიდი არჩევანი არც ადრე ჰქონია და არც ამ კონკრეტულ შემთხ-ვევაში. ამის გათვალისწინებითაც, ჩი-ვაძემ ოპტიმალურთან ძალზე დამო-რებული ძირითადი შემადგენლობა შე-არჩია. დავინყებ ედიკ საჯაიათი. ეს ფეხბურთელი მოსკოვის “ტორპედოს” ძირითად შემადგენლობაში ვერ ხვედ-ბა. ამ გუნდში მას თითო მატჩში ხუთი, დიდი-დიდი, ათი წუთი უნევს თამაში, ისიც – მესხედრის მიწურულს. ანუ, სა-სცილდება. პრინციპში, ეს სტატისტი-კა აქვს. ყველაფერთან ერთად, შევი-ცარიასთან მატჩის პირველივე წუთე-ბიდან თვალათლივ გამოჩნდა, რომ იგი შესარჩეე თამაშს ფსიქოლოგიური

თვალსაზრისითაც ერთბაშო მოუშზადე-ბელი შეხვდა. იმდენი შეცდომა, რაც კონკრეტულად საჯაიას ამ თამაშის მხოლოდ 45 წუთში მოუვიდა, იმ დღეს ერთბაშ ცუდად მოთამაშე ჩვენი გუნ-დის ყველა ფეხბურთელს ერთად არ მოსვლია. იმის მაგივრად, რომ პირე-ლივე წუთებზე შეეცავალა, ჩივაძე პირ-ველი ტაიმის ბოლომდე ენდო მას. იგი-ვე შეიძლება ითქვას გიორგი ქინლა-ძეზე, რომელსაც საჯაიასავით აშკარა შეცდომები არ მოხდიოდა, მაგრამ მი-სი მარგი ქმედების კოეფიციენტი აბ-სოლუტური წლიო იყო. დღეს იოლია იმაზე მსჯელობა, რომ დაცვის ცენტრ-ში შეყალიბე-ნემსაძის დუეტმა არ გაა-მართლა და ამ ორი ფეხბურთელის სინდისზეა მიღებული ოთხიდან სამი გოლი მაინც, მაგრამ ის, რაც ჩვენთვის თამაშის შემდეგ გახდა აშკარა, მწვრთნელს შეკრებაზე უნდა გაერკ-ვია. ყაველაშვილის სასტარტო შემად-გენლობაში ვერმოხვედრაც არ მიმარ-ნია გამარჯვებულად. მოგესხენბათ, ადგილის კურდელს ადგილის მწვეა-რი დაიჭერს. მიხეილ ყაველაშვილი, ბოლო ხუთი წელია, მვეიცარიამი თა-მამშობს და ამ ხნის განმავლობაში შევი-ცარიისთვის ერთ-ერთი ყველაზე მრისხანე თავდასმსხლის იმიჯი შეიქ-მნა. დაცვისა და ნახევარდაცვის ხაზი ჩვენს მეტოქეს, ძირითადად, ადეი-ლობრივ ჩემპიონატში მოასპარეზე ფეხბურთელებით ჰყავდა დაკომპლექ-ტებოდა, რომლებიც ძალიან კარგად იცნობენ და უფრთხიან მიშას. თამაშის წინა დღეებში შევიცარიული პრესა და ტელევიზია გრცელ მასალებს და სიუ-ჟეტებს ამზადებდა ყაველაშვილზე და მას საკუთარი გუნდისთვის მთავარ საფრთხედ მიიჩნევდნენ. ამდენად, სუ-ლაიც რომ ვერაფერი გაეკეთებინა, ყა-ველაშვილის სასტარტო შემადგენლო-ბაში მხოლოდ გამოყვანაც კი მეტოქის დაცვის ხაზზე ფსიქოლოგიურ უპირა-ტესობას მოგვაპოვებინებდა.

3. ტაქტიკა. არჩეული “ტაქტიკის” მხოლოდ რამდენიმე შედეგს შევასხე-ნებთ. საქართველოს ნაკრებს მთელი პირველი ტაიმის განმავლობაში არც ტიკო” ერთმანეთს ციცილებიან “რო-ნალდინოს” და მზად არიან, ქრათა-მიან ბრაზილიეღს წელიწადში 300.000 ევრო გადაუხადონ, რაც ქალთა ფეხბურთელს წარმოუდგენ-ლად მაღალი ხელფასია. საგარაუ-დოდ, მილენა გააღვა “რედის” მო-სისხლე მტერ გუნდში “ატლეტიკო-ში”, რომელიც პირდაპირ მოხიბლე-ლია რონალდოს მეუღლის საფეხ-

იღნელი ქართველები, თქვენს გვერ-დით ვართ”. უბედნიერესი ვიყავი, როცა მათ ალტკინებულ სახეებს ვხე-დავდი. სამწუხაროდ, პატარა უსია-მოვენბაც მოხდა: ერთმა პოლიცი-ელმა ფერეიდნელ ქართველს ის ლო-ზუნგი ჩამოართვა იმ მოტივით, თითქოს ამით ადგილობრივთა გუ-ლისწყრომას და გალიზიანებას გა-მოიხვევდა. ჩემპიონატის დასრულე-ბის შემდეგ მათ ქუჩაში გააგრძელეს ზეიმი, რის გამოც მოძრაობაც კი შეწყდა.

- **ათვისსი ოლიმპიურ თამაშებზე რას აპირებთ?**

- იქაც უნდა გავიმარჯვო. ოლიმ-პიური ჩემპიონის ტიტულია მაკ-ლია და, ყველანაირად ვეცდები, ეს დანაკლისი ავიწაზღაურო. მით უმე-ტეს, ახლა უფრო თავდაჯერებული ვარ. მსოფლიო ჩემპიონობისთვის აქამდე ყოველთვის რალაც მიშლიდა ხელს. ფინალში, ირანელს რომ ვხვდებოდი, თავიდან ცოტა შებოჭი-ლი ვიყავი, მაგრამ ბოლოს იმედი მო-მეცა და ამით შვება ვიგრძენი. ვფიქ-რობ, გადავლახე ის ფსიქოლოგიური ბარიერი, რომელიც აქამდე ყოველ-თვის ხელს მიშლიდა.

- **ახლა, როცა მსოფლიო ჩემპიო-ნი ხართ, აღბათ, მისთვის დაწესე-ბულ პრემიასაც მიიღებთ...**

- მეეჭვება. ამის საბაზს მაძლევს ის, რომ შარშანდელი პრემია ვერ ავიღე. ხანდახან არასწორად ესმით ჩვენი. ჩვენ ვართ სპორტსმენები, რომლებიც ყოველდღიურად წყარ-ჯიშობთ. ჩვენ შემოსავლის სხვა წყარო არა გვაქვს. თანაც, სტუდენტი ვარ. ჩათვალეთ, რომ საპრიზო ადგი-ლისთვის დაწესებული პრემია ჩვენი ხელფასია. სპორტსმენთა მიმართ უუფრადღებობის გამოა, რომ ახალ-გაზრდებს უცხოეთისკენ მიუწნევი გული.

- **წლევადნელი სეზონი დასრულე-და. ახლა რას აპირებთ?**

- შეიძლება ერთი თვით გერმანი-აში, ერთ-ერთ კლუბში სავარჯიშოდ წავიდე. მიუხედავად იმისა, რომ იქ ბევრად უკეთესი სავარჯიშო პირო-ბებია, ამაზე მეტ ხანს ვერ დავრჩები – მიჭირს სხვაგან ყოფნა. მომავალი წლიდან კი ისევ დავინყებ ახალი სე-ზონისთვის მზადებას. იმედი მაქვს, ახალ სეზონში სპორტსმენებს მეტად ამოგვედგებიან მხარში.

კალათხართი

16-ს მაგირად 24

დიმიტრი ოზოლძა

ინდიანაპოლისში დასრულებულმა საკალათხუროთი მსოფლიო ჩემპიონატ-მა საერთაშორისო ფედერაციას სიამა-ყის აშკარად გამოხატვის საშუალება მისცა. FIBA-ს გენერალურმა მდიანმა, უბერტებლმა და ხელშეუხებელმა ბო-რისლავ სტანკოვიჩმა უყურადღებოდ დატოვა მსოფლიო პრესაში გამოქვეყ-ნებული მასალები. ჟურნალისტები, ძი-რითადად, ფინალზე წერდნენ და მსჯე-ლობდნენ. ბევრი მათგანი თვლის, რომ მსაჯმა იუგოსლავიის ნაკრებს სტანკო-ვიჩის ხაირითა და შშითი მოავებინა. “არგენტინა თავიდანვე განწირული იყო”, “ევროპამ და სტანკოვიჩმა სამხ-რეთ ამერიკა აბუჩად აიგდეს”... ასეთი და მსგავსი სათაურები დღესაც შეგხე-დებათ არგენტინულ პრესაში. თუმცა,

ტენისი

ქანვზაშის ქარდოზენ

ჟენევაში გაძარცვეს შვეიცარიელი ჩოგბურთელი, ოლიმპიური ჩემპიონი მარკ როსე. ამერიკის ღია პირველობის დასრულების შემდეგ როსე სამშობ-ლოში დაბრუნდა და დღის 4 საათზე ჟენევის ცენტრში მდებარე ვიდეოკ-ლუბში წავიდა. კლუბის კართან ჩოგ-ბურთელს შეიარაღებული მძარცველი მიადგა და მისთხოვა, “აუღის” გასა-ღები და მობილური ტელეფონი მიეცა. როსემ ბანდიტის მოთხოვნა შეასრუ-ლა. მძარცველი ახალთახალი “აუდიით” გაუჩინარდა, თუმცა, მანამდე იქვე მდგარი ორი ავტომობილი დააზიანა.

Formula 1

"ფარარის" წინააღმდეა

ფორმულა 1-ში შეთქმულებაა: “მაკლარენის” საჯინიბოს ხელმძღვა-ნელობამ ოფიციალურად განაცხადა, რომ მზადაა, ითანამშრომლოს თავის უახლოეს კონკურენტთან, “უილიამს-სის” გუნდთან. ეს იმიტომ, “უილიამ-სის” და ბოლოს, დასრულდეს “ფერა-რის” მიმდებარებული პეგვიმონია. საუ-ბარია არა ორი გუნდის გაერთიანება-ზე, არამედ “მაკლარენი” და “უილიამს-სი” თავს დაესხმებიან საბურავების მწარმოებელ “მისელის” და ერთად სთხოვენ მათთვის ახალი საბურავების შექმნას. “ჩვენ ძალიან ბევრს ემუშა-ობთ იმისთვის, რათა “უილიამს” ვა-

ჯობოთ. ისინიც იგეგვს აკეთებენ, - გა-ნაცხადა “მაკლარენის” დირექტორმა მარტინ უიტმარშმა, - თუმცა, ამ ჯო-ვჯობთურ შრომას “ნითლესი” წყალში გვიკრინს. აშკარად გამოჩნდა იმის აუცილებლობა, რომ “ფერარის” წინაა-ღმდეგ ერთობლივი ძალით უნდა ვიბ-რძოლოთ. დღეს ყველაზე აუცილებე-ლი საბურავებია. სწორედ ამ მიმარ-თულებით წარემართავთ ჩვენს სტრა-ტეგიას”. თანამშრომლობა დაიწყო. “ფერარის” დიდი საფრთხე ემუქრება. ახალ სეზონში დაიწყება დაპირისპი-რება სახელწოდებით “დანარჩენი ფორმულა” “ფერარის” წინააღმდეგ.

მოსიყვარულე ბაშიკო

მის დაბადებას მთელი ინგლისი მოუთმუნლად ელოდა. სკანდალუ-რად ცნობილი შობილების მეორე შვილი დაბადებისთანავე საზოგა-დოების ყურადღების ცენტრში მო-ექცა. დევიდ ბექჰემმა და ვიქტო-რია ადამსმა თავიანთ უმცროს გა-ჟიშვებს რომეო დაარქვეს, რითაც საზოგადოება კიდევ ერთხელ გაა-ოცეს.

დევიდ ბექჰემმა მეორე ვაჟის სა-ხელი მაშინვე ამოაქარგვინა ნითელ ბუცზე, რომელსაც უკვე ამშვენებდა

"მან იუ" ლიდერაზის ბარბაზ რჩება

მიმდინარე სეზონში “მანჩესტერ იუნაიტედის” ძირითადი ამოცანაა ჩემპიონთა ლიგის მოგება, რადგან ევროპული ფეხბურთის ამ უდიდესი ტურნირის ფინალი სწორედ “მან იუს” “ოლდ ფორდზეზე” დაგეგმი-ლად და ინგლისელებს, ბუნებრივია, ძალიან უნდათ, საკუთარ მოედანზე თასი არავის დაანებონ.

ჩემპიონთა ლიგა ერთ კვირაში აიღებს სტარტს, “მან იუს” კი უკვე ორი ნაშყვანი ფეხბურთელი აკლია. ცოტა ხნის წინ გუნდის კაპიტანმა

რინალდოს დაბოჯიი ექვქვებაა

ამ დღეს მთელი იტალია მოუთ-მენლად ელოდა. ყველა ევროპულ ქვეყანაში უკვე დიდი ხანია დაიწყო ევროენული ჩემპიონატი, იტალიაში კი კლუბები და ტელეკომპანიები მატჩების ტელეტრანსლაციასთან დაკავშირებულ საკითხებზე ვერ შე-თანხმდნენ და სერია ა-ს სტარტმა ორი კვირით გადაინია.

14 სექტემბერს იტალიელ ტიფო-ზებს, როგორც იქნა, ეპირსებათ სტადიონზე მისვლა. შაბათის მატ-

"ვალენსიას" მოულოდნელი ბარცხი

ესპანეთის ჩემპიონმა “ვალენსი-ამ” სეზონი ფავორიტის აპსლუაში დაიწყო. რაფაელ ბენიტესის გუნდი ჩემპიონთა ლიგაშიც სერიოზულ ძა-ლად ითვლება და მისგან ბევრს მოე-ლიან. აქედან გამომდინარე, ესპანე-ლებისთვის არც ისე სასიამოვნო იყო ის, რაც ორი დღის წინ მოხდა ჩინე-თის ქალაქ სჩუენში, სადაც “ვალენს-ია” ადგილობრივ გუნდ “დაქესს” ხვდებოდა.

სერბი ღლია პეტკოვიჩის მიერ განწვრთნილმა ჩინელებმა ესპანეთის ჩემპიონებს ღირსებული წინააღმდე-გობა გაუწიეს და მატჩის დამთავრე-ლამდე ხუთი წუთით ადრე სანტიაგო კაპისარესს გოლიც გაუტანეს. მიუ-ხედავად იმისა, რომ “ვალენსია” ჩი-ნეთში ძირითადი შემადგენლობით არ იყო ჩასული, რაფაელ ბენიტესი მატჩის შედეგით მაინც ძალისა უქმა-ყოფილო დარჩა.

